

Let's speak sustainable construction

Multilingual Glossary

EN ET LV LT

ARCHITECTS' COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DES ARCHITECTES D'EUROPE

European Economic and Social Committee

PLATFORM

EUROPEAN
CONCRETE

The following publication contains the English, Estonian, Latvian and Lithuanian versions of the Sustainable Construction Glossary. It is in an A-Z format, based on the English. An index of all four languages can be found starting on page 147. This index provides the reader with the exact page where the full definition can be found in a specific language.

The partners in this project are proud to launch this multilingual glossary. The partners are, nevertheless, aware that, in this huge undertaking, there will be inaccuracies and improvements which could be made. In the event of any suggestions, readers are therefore invited to make precise comments in preparation for future updates. These should be sent to Jessica Johnson aj.johnson@cembureau.eu.

European Economic and Social Committee

The European Economic and Social Committee (EESC) was set up in 1957 by the Treaties of Rome and is a consultative body of the European Union. Its 344 members belong to economic, social and civic organisations in the 27 Member States. Taken together, these organisations make up organised civil society. The EESC enables its members to take part in the process of formulating EU policies and decisions. Its building is in the heart of Brussels' European quarter. Around 800 people, of which 40% in the translation service, work for the EESC and assist its members.

Architects' Council of Europe

The Architects' Council of Europe (ACE) is the European organisation representing the architectural profession at European level. Its growing membership consists of member organisations, which are the nationally representative regulatory and professional bodies of all European Union (EU) Member States, Accession States, Switzerland and Norway. Through them, it represents the interests of about 520,000 architects.

European Concrete Platform

The European Concrete Platform ASBL (ECP), is a European association incorporated as a non-profit association under Belgian law. Its objective is to study and promote all aspects of concrete for construction. The members of the European Concrete Platform are European branch associations representing the concrete industry and the constituents thereof.

Staffan Nilsson, President of the European Economic and Social Committee

Sustainable methods of building design and construction have the potential to provide solutions to many of the economic, social and environmental challenges that Europe is facing today. Given our dependence on other parts of the world for our energy supply, they will undoubtedly help us to address the issues of energy poverty and energy security. They are also likely to create significant numbers of new 'green' jobs and to play an important part in helping us to reach our energy efficiency goals.

The European Economic and Social Committee is firmly convinced that energy efficiency will be a mainstay of the efforts to achieve a low carbon economy. The Committee's Opinion on a low-carbon energy system by 2050 sets out a roadmap for achieving 80% emission cuts by the middle of the century. In our view, over half of the emission cuts to be made by 2050 could come from energy efficiency measures, particularly in construction and transport.

Consequently, I am putting my efforts behind sustainable construction, which is both a great source of growth and employment opportunities and a subject that is closely related to one of my work programme priorities, 'sustainability and growth'. I am therefore, naturally, committed to ensuring that the EESC is involved in supporting initiatives in this area.

However, for a number of reasons, it may take some time for sustainable construction to become a widespread approach in the European Union. Firstly, both new, sustainable construction projects and alterations to existing buildings will require high levels of investment. Secondly, there is a shortage of construction staff with the necessary skills, qualifications and experience in sustainable construction methods and techniques. The EESC has called for more information and training opportunities to be provided in the area of energy-efficiency technologies, especially in construction, the public sector and transport.

The EESC's Bike Lexicon, our first hands-on multilingual dictionary, has proven to be a very successful initiative. Indeed, a third edition is currently being produced in order to meet the growing demand from the cycling public in the EU. This new glossary is another pioneering EESC project, which will help to fill the gap left by the lack of a common European approach to sustainable construction. It is an area that still suffers from considerable administrative burdens and fragmented markets. I sincerely hope that a common language will help to create a pool of shared knowledge and practices that can be utilised at EU level.

I should like to thank the Architects' Council of Europe (ACE) and the European Concrete Platform for joining our efforts to promote the development of sustainable construction by encouraging the use of a common language and set of terms in this field. This first edition represents a significant terminological effort and we should keep in mind that the language and terms will evolve over time. It is and will continue to be a work in progress.

Let's speak sustainable construction

In response to the need for more sustainable construction, new concepts, phrases, terms and expressions are being used in the construction industry across Europe. These concepts are aimed at improving the environmental, social and economic impact of the industry and its outputs. From Air Source Heat Pumps to Net Zero Carbon Buildings; from Whole Life Costing to Photovoltaic Electricity; from Recycled Resources to Passive House; it is important that the industry reaches a common understanding of these terms – to speak a common language for sustainable construction - in order to provide a base for harmonised development in the future.

The European Concrete Platform working together with the Architects Council of Europe believed it valuable to gather together these terms and establish a 'working' glossary of the concepts currently in use in a concise, easily accessible form. This can then be used to disseminate information about sustainable construction more widely across the industry. The purpose of the new publication is to ensure a common understanding of the terminology used within the framework of sustainable construction and it should become a tool for disseminating information about sustainable construction across the EU. The original English wiki version was launched during the 2010 EU Sustainable Energy Week (EUSEW) and is already being used by the construction sector, by policy-makers at national and European levels and for communications, educational and training purposes within the sectors directly concerned.

A great deal of activity is focused on sustainable development issues across the EU. In relation to this the Commission is developing initiatives on sustainable construction as a sub-set of its campaign for sustainable production and sustainable consumption. For example, Sustainable Construction is an EU Lead Market Initiative (LMI) - with a plan to promote the benefits and develop skills and capacities for the future; the Energy Performance in Buildings Directive has recently been revised; also TC 350 continues to make progress on new European standards.

We would like to sincerely thank the European Economic and Social Committee whose enthusiasm made this multilingual Sustainable Construction Glossary possible. We are certain that this will contribute to the construction of sustainable buildings and infrastructure across the EU!

Selma Harrington
President, ACE

Dr Bernd Wolschner
President, ECP

Summary of a study on fiscal and financial incentives for improving Europe's building stock

Well-designed financial and fiscal programmes for energy efficiency improvement projects in buildings have a cost-effectiveness to governments of around €20-25/tonnes of carbon emissions mitigated, which is lower than virtually all alternative non-traded carbon abatement measures. That is the conclusion of the latest research report from the European Alliance of Companies for Energy Efficiency in Buildings (EuroACE) which looked at over 100 instruments currently in place across the EU representing tens of billions of Euros of investment in energy efficiency. This shows the value that energy efficient construction can add to the drive towards a low carbon future. The potential of energy efficiency is illustrated by the fact that energy consumption in buildings and buildings-related services represents approximately 40 per cent of the EU's total energy consumption.

Measures to improve the energy performance of buildings and dwellings offer huge potential for job creation in the construction industry. To take advantage of this opportunity, the industry and its personnel require new incentives, more training and information on how higher energy efficiency levels in buildings can be achieved.

Well-designed and implemented financial instruments, as well as fiscal and financial incentives, can play a hugely significant role in helping the EU meet its climate change targets, creating large numbers of 'green' jobs, reducing Europe's energy dependency and in addressing the problem of energy poverty in Europe.

Grants and preferential loans proved to be the most common form of instrument and, from the findings, appear to be top in terms of impact and cost-effectiveness. Schemes operated by third parties were shown to be just as effective as those implemented directly by governments. Attractive financial packages are much more successful when accompanied by targeted communication campaigns. Well-designed and implemented instruments whose impact is properly assessed offer cost-effective ways not only to save carbon and energy, but also to improve air quality, reduce energy bills and create local employment.

Large-scale implementation of sustainable construction for new buildings as well as in modifications to existing buildings will require high levels of investment. Ability to access funding from appropriate financial mechanisms is often cited as one of the barriers to increased energy efficiency renovations in buildings. Consideration must be given to the obstacles of a technical, economic, financial, legal, administrative, bureaucratic, institutional, management-related and socio-behavioural nature. The research carried out by EuroACE shows that the necessary funding is available and that the energy efficiency of Europe's buildings would be advanced by an even more efficient and effective use of available funding.

The key recommendations emerging from these results are that application procedures need to be clearer and simpler; that targeted training should be given to those who deliver funding to the public; and that eligible new products should be easily added as they come on the market.

The final report, case studies and country specific overviews can be downloaded from the EuroACE website:

<http://www.euroace.org> -> Publications & Reports

EN

ABIOTIC

Physical rather than biological, i.e. not derived from living organisms.

ET

ABIOOTILINE

Füüsikaline, mitte bioloogiline, st eluta organismidest pärinev.

LV

ABIOTISKS

Tāds, kas ir fizikāls, nevis bioloģisks, t.i., tāds, kura izcelsme nav saistīta ar dzīviem organismiem.

LT

ABIOTINIS

Ne biologinės kilmės (kilęs iš negyvosios medžiagos).

EN

ACOUSTIC PERFORMANCE

Building's ability to enhance or minimise airborne noise from outside to inside and vice versa, and/or impact noise transmission between floors, walls and ceilings.

ET

AKUSTILINE TOIMIVUS

Hoone võime suurendada või vähendada väljast sisse ja seest välja levivat õhumüra ja/või lõögimüra levimist korruste, seinte ja lagede vahel.

LV

AKUSTISKĀS ĪPAŠĪBAS

Būves spēja pastiprināt vai slāpēt trokšņus, kas iekļūst telpās vai izklūst no tām; grīdu, sienu un griestu skaņcaurlaidība.

LT

AKUSTINĖS SAVYBĖS

Pastato geba sustiprinti arba sumazinti oru iš išorės į vidų ir iš vidaus į išorę sklindantį triukšmą arba per grindis, sienas ir lubas sklindantį smūgio triukšmą.

A

EN

ACQUISITION COST

Price paid including all transaction costs.

ET

SOETUSMAKSUMUS

Makstud hind, sh kõik tehtingukulud.

LV

IEGĀDES IZMAKSAS

Cena, kurā ietvertas visas darījuma izmaksas.

LT

ĮSIGIJIMO SAVIKAINA

Kaina, įskaitant visas sandorio sąnaudas.

EN

ADAPTABLE BUILDING

Building that is designed in such a way that, over time, it can be readily transformed to accommodate uses for which it was not originally conceived.

ET

KOHANDATAV HOONE

Hoone, mis on projekteeritud nii, et aja jooksul on seda võimalik hõlpsasti muuta, et kohandada see algsest mitte kavas olnud kasutuseks.

LV

PIELĀGOJAMA ĒKA

Ēka, kas projektēta tā, lai vēlāk to varētu viegli pārveidot atbilstīgi vajadzībām, kam tā sākotnēji nav bijusi paredzēta.

LT

LENGVAI PRITAIKOMAS PASTATAS

Pastatas, suprojektuotas taip, kad laikui bēgant jī galima lengvai pritaikyti kitoms anksčiau nenumatytom reikmēms.

EN

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Collective effort that is needed to devise new strategies, policies, technologies, materials and methods to assist the human race to cope with the effects of climate change.

ET

KLIIMAMUUTUSTEGA KOHANEMINE

Kollektiivne jõupingutus, mis on vajalik uute strateegiate, meetmete, tehnoloogiate, materjalide ja meetodite väljatöötamiseks, et aidata inimkonnal toime tulla kliimamuutustele vastavaks.

LV

PIELĀGOŠANĀS KLIMATA PĀRMAINĀM

Kopīgi centieni izstrādāt jaunas stratēģijas, politikas pasākumus, tehnoloģijas, materiālus un metodes, kas cilvēci palīdzētu pārvarēt klimata pārmaiņu radītās sekas.

LT

PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS

Bendros pastangos, reikalingos parengti jaunas strategijas, politiką, sukurti technologijas, medžiagas ir metodus, kurie padėtų žmonijai prisitaikyti prie klimato kaitos.

EN

AFFORESTATION

Planting of new forests on lands which have never, in recorded history, contained forests.

ET

METSASTAMINE

Uute metsade istutamine maa-aladele, kus teadaolevalt ei ole kunagi varem metsa olnud.

Sünonüüm
Metsastus

LV

APMEŽOŠANA

Jaunu mežu veidošana teritorijās, kurās saskaņā ar pieejamajiem datiem meži nekad agrāk nav bijuši.

LT

MIŠKO ĮVEISIMAS

Naujų miškų sodinimas žemės plotuose, kuriuose, remiantis oficialiais šaltiniais, anksčiau miškų nebuvo.

A

EN

AGENDA 21

Programme run by the United Nations (UN) related to sustainable development, which provides a comprehensive blueprint of action to be taken globally, nationally and locally by organisations of the UN, governments, and major groups in every area in which humans have an impact on the environment.

ET

AGENDA 21

Ühinenud rahvaste organisatsiooni (ÜRO) juhitav säästva arengu programm, millega esitatakse ulatuslik tegevuskava ÜRO organisatsioonidele, valitsustele ning suurtele rühmadele rakendamiseks globaalsel, riiklikul ja kohalikul tasandil igas valdkonnas, kus inimesed avaldavad mõju keskkonnale.

LV

RĪCĪBAS PLĀNS 21. GADSIMTAM

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) vadīta ilgtspējigas attīstības programma

- vispusīgs starptautiskā, valstu un vietējā līmena pasākumu plāns, kurš attiecas uz ikvienu jomu, kur vidi ietekmē cilvēku darbība, un kura īstenošanā iesaistās ANO organizācijas, valstu valdības un nozīmīgākās apvienības.

LT

DARBOTVARKĒ 21

Darnaus vystymosi srityje vykdoma Jungtinių Tautų (JT) progama, kuriuo pateikiamas išsamus sarašas veiksmu, kuriu pasaulio, nacionāliniu ir vietas lygiu turi imtis JT organizacijos, vyriausybēs ir pagrindinēs grupēs. Programa apimā visas sritis, kuriose žmonēs daro poveikj aplinkai.

EN

AIR CHANGES PER HOUR

Number of times each hour that an enclosure's total volume of air is exchanged with fresh (or conditioned) air.

ET

RUUMI ÕHUVAHETUS TUNNIS

Arv, mis näitab, mitu korda tunnis vahetub kogu ruumis olev õhk värske (või konditsioneeritud) õhuga.

LV

GAISA APMAIJĀS INTENSITĀTE STUNDĀ

Reižu skaits stundā, kad iekštelpas gaisu pilnībā nomaina svaigs (vai kondicionēts) gaiss.

LT

ORO PASIKEITIMAS PER VALANDĄ

Viso patalpoje esančio oro tūrio pasikeitimo gaiviu (arba kondicionuotu) ori kartu skaičius per valandą.

EN

AIR CONDITIONING

Mechanically aided heating, cooling and conditioning of indoor air to optimise thermal and humidity conditions.

Synonyms

Heating ventilating and air conditioning (HVAC)

LV

GAISA KONDICIONĒŠANA

Automātisks iekštelpas gaisa sildīšanas, dzesēšanas un kondicionēšanas process, kura mērķis ir panākt optimālu siltuma un mitruma režīmu.

Sinonīms

Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana

ET

ÕHU KONDITSIONEERIMINE

Siseruumi õhu kütmine, jahutamine ja konditsioneerimine mehaanilise abiga eesmärgiga optimeerida termilisi ja niiskustingimusi.

Sünönüüm

Kütmine, ventileerimine ja õhu konditsioneerimine

LT

ORO KONDICIONAVIMAS

Patalpų oro šildymas, vėsinimas ir kondicionavimas mechaninėmis priemonėmis siekiant optimalių šilumos ir drėgmės sąlygų.

EN

AIR INFILTRATION

Air which leaks into a building through small cracks in door and window frames.

ET

ÕHU INFILTRATSIOON

Õhk, mis imbub hoonesse väikeste pragude kaudu ukse- ja aknaraamides.

Sünönüüm

Õhu imbumine

LV

GAISA INFILTRĀCIJA

Gaisa ieplūde ēkā pa nelielām spraugām durvju vai logu rāmjos.

LT

ORO INFILTRACIJA

Per nedidelius plyšius durų ir langų rémuose į pastatą prasiskverbiantis oras.

A

EN

AIR LEAKAGE

Uncontrolled movement of air out of a building which is not for the specific and planned purpose of exhausting stale air or bringing in fresh air.

ET

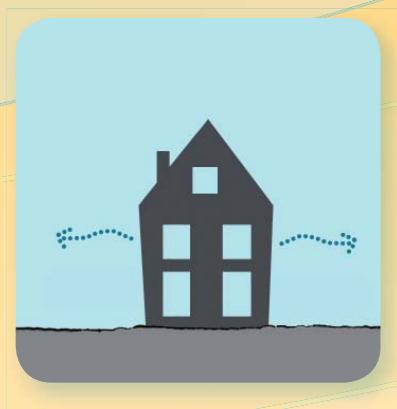
ÕHULEKE

Õhu kontrollimatu hoonest välja liikumine, mille spetsiifiline ega planeeritud eesmärk ei ole läppunud õhu väljalaskmine või värsko õhu sisselaskmine.

LV

GAISA NOPLÜDE

Gaisa plūsma, kas nekontrolēti izķļūst no ēkas un kas nav īpaši paredzēta sasmakušā gaisa izvadišanai vai svaiga gaisa piegādāšanai.

LT

ORO IŠTĒKIS

Nevaldomas oro judējimas iš pastato nesiekiant konkretaus tikslo pašalinti tvanku orā ar įleisti gaivaus oro.

EN

AIR SOURCE HEAT PUMP

Pump which extracts heat from the outside air (in the same way that a fridge extracts heat from its inside) in order to heat a building.

ET

ÕHKSOOJUSPUMP

Pump, mis võtab hoone kütmiseks soojust välisõhest (samal viisil, nagu külmutuskärist soojust välja juhitakse).

LV

ĀRA GAISA SILTUMSŪKNIS

Sūknis, kas paredzēts siltuma iegūšanai no āra gaisa, lai apsildītu ēku (līdzīgi kā ledusskapis uztver tā iekšienē esošo siltumu).

LT

ORO ŠILUMOS SIURBLYS

Siurblys, iš aplinkos oro išgaunantis šilumą pastatui šildyti (panašiai kaip iš šaldytuvo vidaus ištraukiama šiluma).

EN

AIRTIGHTNESS

Measure of a building envelope's resistance to inward or outward air leakage.

ET

ÕHUTIHEDUS

Mõõt, mis näitab hoone välispiirde vastupanu seest välja ja väljast sisse imbuvale õhule.

Sünonüüm
Õhukindlus

LV

GAISNECAURLAIDĪBA

Ēkas norobežojošo konstrukciju noturība pret gaisa iepļūšanu vai izplūšanu.

LT

ORO NEPRALAIDUMAS

Pastato apvalkalo atsparumo oro ištēkiui į vidū arba į išorę matas.

EN

ALTERNATIVE FUEL

Fuel which substitutes a primary fuel.

Synonyms
Secondary fuel

ET

ALTERNATIIVKÜTUS

Primaarkütust asendav kütus.

Sünonüüm
Sekundaarkütus

LV

ALTERNATĪVĀ DEGVIELA

Degviela, ar ko aizstāj primāro degvielu.

Sinonīms
Sekundārā degviela

LT

ALTERNATYVUSIS KURAS

Pirmajį kurą pakeičiantis kuras.

Sinonimas
Antrinis kuras

A

EN

ALTERNATIVE MATERIAL

Material which substitutes a primary material.

Synonyms

Secondary material

ET

ALTERNATIIVNE MATERJAL

Primaarset materjali asendav materjal.

Sünonüüm

*Teisene materjal
Sekundaarne materjal*

LV

ALTERNĀTĪVAIS MATERĀLS

Materiāls, ar ko aizstāj primāro materiālu.

Sinonīms

Sekundārais materiāls

LT

ALTERNATYVIOJI MEDŽIAGA

Pirminę medžiagą pakeičianti medžiaga.

Sinonimas

Antrinė medžiaga

EN

ANNUAL ENERGY PERFORMANCE

Average annual primary energy consumption of a building.

ET

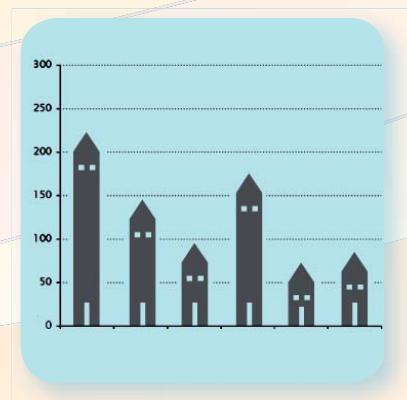
AASTANE ENERGIATÖHUSUS

Hoone keskmise aastane primaarenergia tarbimine.

LV

GADA KOPĒJĀ ENERGOEFEKTIVITĀTE

Vidējais primārās enerģijas apjoms, ko ēka patērē gada laikā.

LT

METINIS ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMAS

Vidutinis metinis pastato pirminės energijos suvartojimas.

EN

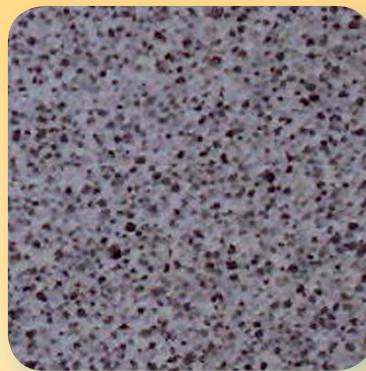
AUTOCLAVED AERATED CONCRETE

Lightweight, precast building material.

ET

AUTOKLAAVNE POORBETOON

Kergekaaluline, eelnevalt valatud ehk monteeritav ehitusmaterjal.

LV

AUTOKLAVĒTAIS GĀZBETONS

Saliekams vieglbetona būvmateriāls.

LT

AUTOKLAVINIS AKYTASIS BETONAS

Lengva statybinė medžiaga, naudojama blokeliams gaminti.

EN

BALANCING POND

Element of an urban drainage system used to control flooding by temporarily storing flood waters.

Synonyms
Detention basin

ET

ÜHTLUSTUSTIIK

Linna kuivendussüsteemi osa, mis sademeteta ilmaga sisaldab vett, kuid millesse saab vihma sadades rohkemgi vett koguda.

Sünonüüm
Kogumistükk

LV

KRĀJBASEINS

Pilsētas lietusūdeņu kanalizācijas sistēmas sastāvdaļa, kas sausā laikā ļauj uzglabāt ūdeni, bet kas paredzēta lielāka ūdens daudzuma aizturēšanai lietus laikā.

Sinonims
Nosēdtvertne

LT

NUOTĒKIO REGULIĀVIMO TVENKINYS

Miesto drenažo sistemos dalis, kurioje laikotarpiu be kritulių esama vandens ir kuri pritaikyta sulaikyti didesnį vandens kieki lietaus laikotarpiais.

Sinonimas
Vandens sulaikymo baseinas

EN

BIOLOGICAL WASTEWATER TREATMENT

Process that ensures contact between the water to be treated and bacteria, which feed on the organic materials in the wastewater, thereby reducing its biological oxygen demand (BOD) content.

ET

REOVEE BIOLOOGILINE PUHASTAMINE

Protsess, millega tagatakse käideldava vee ja reovee orgaanilistest ainetest toituvate bakterite kontakt, vähendades nii reovee bioloogilist hapnikutarvet (BHT).

LV

NOTEKŪDENU BIOLOGISKĀ ATTĪRĪŠANA

Tādu baktēriju pievienošana attīrāmajam ūdenim, kuras pārtiek no noteikūdeņos esošajām organiskajām vielām un tādējādi mazina bioloģisko skābekļa patēriņu (BSP) tajā.

LT

BIOLOGINIS NUOTEKŪ APDOROJIMAS

Procesas, kai nuotekos apdrojamos naudojant bakterijas, kurios minta nuotekose esančiomis organinēmis medžiagomis ir tokiu būdu sumazina biocheminio deguonies poreikio BDP kiekj.

EN

BIOMASS

Biological material derived from living, or recently living organisms, such as wood, organic waste, and crops.

ET

BIOMASS

Elusorganismidest või hiljuti elus olnud organismidest pärinev bioloogiline materjal, nagu nt puit, orgaanilised jäätmed ja põllukultuurid.

LV

BIOMASA

Bioloģisks materiāls, kas iegūts no dzīviem vai nesen bojā gājušiem organizmiem, piemēram, koksnes, organiskajiem atkritumiem vai kultūraugiem.

LT

BIOMASĒ

Biologinė medžiaga iš gyvų ar neseniai mirusių organizmų, pvz., medienos, organinių atliekų ir augalų.

EN

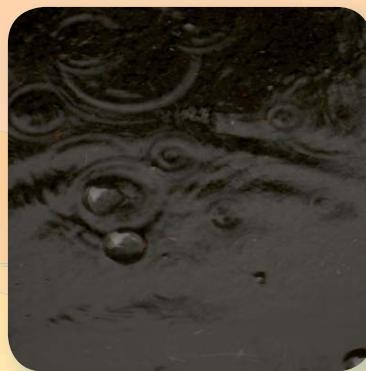
BLACKWATER SYSTEM

System to reduce wastewater containing faecal matter and urine.

ET

KÄIMLAREOVEESÜSTEEM

Süsteem väljaheiteid ja uriini sisaldava reovee vähendamiseks.

LV

FEKĀLO NOTEKŪDEŅU SISTĒMA

Sistēma, kas paredzēta fekālijas un urīnu saturošu notekūdeņu savākšanai un apstrādei.

LT

SRUTINIŲ NUOTEKŲ SISTEMA

Nuotekų, kuriose yra fekalijų ir šlapimo, mažinimo sistema.

EN

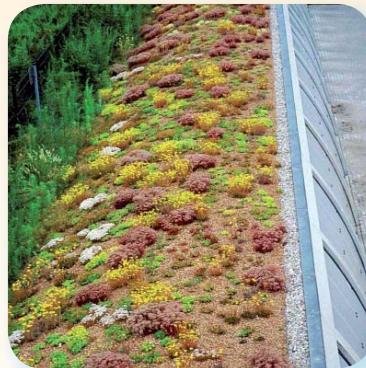
BROWN ROOF

Roof of a building that is partially or completely covered with non-seeded soil laid over a waterproofing membrane.

ET

MULDKATUS

Hoone katus, mis on osaliselt või täielikult kaetud veekindlale membraanile paigaldatud mullaga, kuhu ei ole külvitud seemneid.

LV

"BRŪNAIS" JUMTS

Tāds ēkas jumts, ko daļēji vai pilnībā sedz neapsētas augsnēs kārtā, zem kurās atrodas hidroizolējoša membrāna.

LT

DIRVINIS STOGAS

Pastato stogas, iš dalies ar visiškai padengtas neužšētu dirvožemiu, po kuriuo yra vandeniu nepralaidi danga.

EN

BROWNFIELD LAND

Land available for development which has previously been built on or used for purposes that have altered the condition of the soil.

Synonyms

Brownfield site

ET

MAHAJÄETUD TÖÖSTUSMAA

Kinnisvaraarenduseks kättesaadav maa, millele on varem ehitatud või mida on kasutatud otstarbel, mis on muutnud mulla seisukorda.

Sünonüüm

Mahajäetud tööstusala

LV

DEGRADĒTA PLATĪBA

Apbūvējama teritorija, kas jau iepriekš bijusi apbūvēta vai tīkusi izmantota tādām vajadzībām, ka apbūves vai izmantošanas rezultātā mainījušās augses īpatnības.

Sinonīms

Degradēta teritorija

LT

URBANISTINĒ DYKRA

Žemēs plotai, kuriuose galima statyba, tačiau kurių dirvožemis yra užterštas ar labai pakitęs dėl anksčiau stovėjusių pastatų ar vykdymos veiklos.

EN

BUILDING DENSITY

Concentration (amount) of buildings in a given geographic area.

ET

EHITUSTIHEDUS

Hoonete koondumus (arv) teatud geograafilisel alal.

LV

APBŪVES BLĪVUMS

Ēku koncentrācija (daudzums) noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā.

LT

TERITORIJU UŽSTATYMO TANKUMAS

Pastatų koncentracija (kiekis) tam tikroje geografinėje teritorijoje.

EN

BUILDING ECOLOGY

Principle considered when designing a building so as to concentrate on the relationships and connections between buildings, occupants, and the larger environment, emphasising indoor environmental quality and sustainability.

ET

EHITUSÖKOLOOGIA

Ehitise planeerimisel järgitav põhimõte, mille eesmärk on keskenduda hoonete, elanike ja laiema keskkonna vahelistele seostele, pannes rõhu sisekeskkonna kvaliteedile ja säastvusele.

LV

BŪVNIECĪBAS EKOLOGIJA

Tāds projektēšanas princips, ar kuru saskaņā ir jāpievērš uzmanība attiecībām un mijiedarbībai starp ēku, tās iemītniekiem un apkārtējo vidi, kā arī jāveicina iekštelpu vides kvalitāte un ilgtspēja.

LT

PASTATO EKOLOGIJA

Pastato projektavimo principas daugiausia dėmesio skiriant pastatų ir gyventojų bei aplinkos tarpusavio santykiams ir pabrėžiant gyvenamosios aplinkos kokybę ir tvarumą.

EN

BUILDING ENVELOPE

Complete set of elements and components that are assembled in order to separate an internal occupied space from the external environment, thus creating a comfortable, habitable interior.

ET

HOONE VÄLISPIIRE

Kõik elemendid ja komponendid, mis on ühendatud tervikuks eesmärgiga eraldada hoone sisemus väliskeskonnast, luues nii mugava, elamiskõlbliku siseruumi.

LV

NOROEŽOJOŠĀS KONSTRUKCIJAS

Visu to elementu un sastāvdalju kopums, kas iekšējo telpu ļauj nodalīt no ārējās vides, tādējādi veidojot ērtu un apdzīvojamu iekštelpu.

LT

PASTATO APVALKALAS

Sudedamuju dalių, skiriančių vidinę gyvenamajā erdvē nuo išorinės aplinkos ir sukuriančių patogią ir gyventi tinkamą aplinką, visuma.

EN**BUILDING-RELATED ILLNESS (BRI)**

Potentially chronic disease or illness whose symptoms can be identified and whose cause can be directly attributed to an airborne building pollutant or a specific source within a building.

ET**HOONEST PÖHJUSTATUD HAIGUS**

Potentsiaalselt krooniline haigus või tõbi, mille sümptomeid on võimalik kindlaks teha ning mille põhjuseid saab otsestelt seostada hoone õhukandesaasta või konkreetse allikaga hoones.

LV**ĒKAS IZRAISĪTA SASLIMŠANA**

Potenciāli hroniska slimība vai saslimšana, kuras simptomus iespējams identificēt un par kuras tiešo cēloni var uzskatīt ēkas gaisa piesārņojumu vai kādu specifisku ēkā esošu ierosinātāju.

LT**PASTATO SUKELTA LIGA**

Galima lētinē liga, kurios požymiai gali būti nustatyti ir kurios tiesioginē priežastis gali būti oru pernešamas pastato teršalas arba pastate esantis konkretus taršos židinys.

EN**CAPITAL COST**

Cost incurred on the purchase of land, buildings, construction and equipment to be used in the production of goods or the rendering of services.

ET**KAPITALIKULU**

Kaupade tootmiseks või teenuse osutamiseks kasutatava maa, hoonete, tarindi ja varustuse ostmisel tekivad kulud.

LV**KAPITĀLIZMAKSAS**

Izmaksas, kas saistītas ar preču ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās zemes, aprikojuma, ēku iegādi un būvniecību.

LT**INVESTICINĖS SĄNAUDOS**

Žemės, pastatų, statybos ir įrangos, kurie bus naudojami prekėms gaminti arba paslaugoms teikti, sąnaudos.

EN

CARBON CALCULATOR

Methodology used by a designer or an engineer to assess the impact on climate change, or the carbon footprint, of his/her project.

ET

SÜSINIKUKALKULAATOR

Projekteerija või inseneri kasutatav meetod, et hinnata oma projekti mõju kliimamuutustele või selle CO₂-jalajälge.

LV

OGLEKĻA EMISIJU KALKULATORS

Metode, ko projektētājs izmanto, lai noteiktu sava projekta ietekmi uz klimata pārmaiņām jeb oglekļa dioksīda pēdu.

LT

ANGLIES SKAIČIUOKLĖ

Projektuotojo arba inžinieriaus naudojama metodika projekto poveikiui klimato kaitai arba anglies pēdsakui įvertinti.

EN

CARBON CARRYING CAPACITY

Amount of carbon able to be stored in a forest ecosystem under prevailing environmental conditions and natural disturbance regimes, but excluding anthropogenic disturbance.

ET

SÜSINIKU SIDUMISE VÕIME

Süsiniku hulk, mida metsa ökosüsteem on võimeline siduma vastavalt valitsevatele keskkonnatingimustele ning looduslike körvalekallete raames, kuid välja jätkes inimtekkelised körvalekalded.

LV

OGLEKĻA UZKRĀTSPĒJA

Meža ekosistēmas spēja standarta ekoloģiskajos apstākļos vai dabisku, bet ne antropogēnu, traucējumu situācijā uzkrāt noteiktu oglekļa daudzumu.

LT

ANGLIES KAUPIMO GEBA

Anglies kiekis, kurj gali sukaupti miško ekosistema īprastomis aplinkos sālygomis ir esant natūraliems (išskyrus antropogeninius) trikdžiams.

EN

CARBON CYCLE

Biogeochemical cycle by which carbon is exchanged among the biosphere, pedosphere, geosphere, hydrosphere, and atmosphere of the earth.

ET

SÜSINKURINGE

Biokeemiline tsükkel, mille käigus liigub süsinik maa biosfääri, pedosfääri, geosfääri, hüdrosfääri ja atmosfääri vahel.

LV

OGLEKĻA CIKLS

Biogeoķīmisks cikls, kura laikā notiek oglēkļa aprite Zemes biosfērā, pedosfērā, ģeosfērā, hidrosfērā un atmosfērā.

LT

ANGLIES CIKLAS

Biogeocheminis ciklas, apimantis anglies judējimą tarp Žemės biosferos, pedosferos, geosferos, hidrosferos ir atmosferos.

EN

CARBON FOOTPRINT

Measure of the impact human activities have on the environment and, in particular, climate change.

ET

CO₂-JALAJÄLG

Mõõt, mis näitab inimtegevuse mõju keskkonnale, eriti kliimamuutustele.

LV

OGLEKĻA DIOKSĪDA PĒDA

Mērvienība, ar ko izsaka cilvēka darbības ietekmi uz vidi un it īpaši uz klimata pārmaiņām.

LT

ANGLIES PĒDSAKAS

Žmogaus veiklos poveikio aplinkai, visu pirma - klimato kaitai, matas.

EN

CARBON OFFSETTING

Compensation for unavoidable emissions by helping fund projects that deliver an equivalent CO₂ saving elsewhere.

ET

SÜSINIKU TASAKAALUSTAMINE

Vältimatu heite kompenseerimine, aidates rahastada projekte, tänu millele tekiib samas mahus süsinikdioksiidi säast mujal.

*Sünonüüm
Heite neutraliseerimine*

LV

OGLEKĻA DIOKSĪDA EMISIJU IZLĪDZINĀŠANAS SHĒMA

Neizbēgamu emisiju kompensācijas sistēma, kuras ietvaros palīdz finansēt projektus līdzvērtīgu CO₂ emisijas ietaupījumu iegūšanai citviet.

LT

ANGLIES DIOKSIDO KOMPENSĀVIMAS

Procesas, kuriuo neišvengiamai išmestu šiltnamio efekta sukeliančių duju kiekis kompensuojamas padedant finansuoti projektus, kuriais atitinkamas anglies diokido kiekis sutaupomas kitos vietoje.

EN

CARBON SEQUESTRATION

Capturing carbon dioxide emitted from power plants and storing it underground.

Synonyms

Carbon capture and storage (CCS)

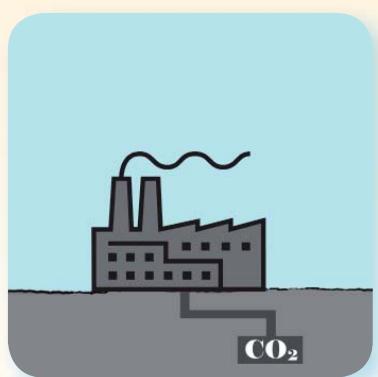
ET

CO₂ SIDUMINE

Elektrijaamade väljapaisatava CO₂ kogumine ja selle maa-alune säilitamine.

Sünonüüm

Süsini(dioksiidi) kogumine ja säilitamine

LV

OGLEKĻA DIOKSĪDA PIESAISTE

Spēkstaciju izdalītā oglekļa dioksīda uztveršana un novietošana pazemes rezervuārā.

Sinonims

Oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana

LT

ANGLIES DIOKSIDO SEKVESTRACIJA

Jēgaini išskiriamu anglies diokido išlakų surinkimas ir saugojimas po žeme.

EN

CARBON SINK

Natural or manmade reservoir that accumulates and stores some carbon-containing chemical compound for an indefinite period.

ET

CO₂ SIDUJA

Looduslik või tehismahuti, mis kogub ja säilitab mõnesid süsikukku sisaldauid keemilisi ühendeid määramata aja jooksul.

LV

OGLEKĻA PIESAISTĪTĀJS

Dabīgs vai mākslīgs rezervuārs, kurā nenoteiktu laiku uzkrājas vai tiek uzglabāti daži oglekli saturoši ķīmiski savienojumi.

LT

ANGLIES SAUGYKLA

Natūrali ar žmogaus sukurta saugyklą, kurioje neribotā laikā kaupiami ir saugomi tam tikri anglies turintys cheminiai junginiai.

EN

CEMENT SUSTAINABILITY INITIATIVE (CSI)

Global effort by 24 major cement producers with operations in more than 100 countries, which is part of the World Business Council for Sustainable Development (a unique, CEO-led, global association of some 200 companies dealing exclusively with business and sustainable development).

ET

SÄÄSTLIKI TSEMENDITOOTMISE ALGATUS

Enam kui 100 riigis tegutseva 24 suure tsemenditootja ülemaailmne algatus, mis on osa maailma säästva arengu ärinõukogust (umbes 200 ettevõtte ainulaadne ülemaailmne ühendus, mis tegeleb ainult ettevõtluse ja säästva arenguga).

LV

CEMENTA ILGTSPĒJĪBAS INICIATĪVA (CII)

Vairāk nekā 100 valstīs pārstāvētu 24 lielu cementa ražotāju kopīga darbība saistībā ar Pasaules Uzņēmējdarbības padomi ilgtspējīgai attīstībai (World Business Council for Sustainable Development) - unikālu pasaules mēroga apvienību, kuru vada izpilddirektors un kurā aptuveni 200 uzņēmumu nodarbojas vienīgi ar uzņēmējdarbības un ilgtspējīgas attīstības jautājumu.

LT

CEMENTO PRAMONĖS DARNUMO INICIATYVA

Pasaulio lygio iniciatyva, jungianti 24 didžiausių cemento gamintojus, vykdančius veiklą daugiau kaip 100 šalių; ją vykdo Pasaulio darnaus vystymosi verslo taryba (maždaug 200 bendrovii jungianti pasaulinė asociacija, sprendžianti išskirtinai verslo ir darnaus vystymosi klausimus; jai vadovauja vyriausiasis vadybininkas).

EN

CERTIFIED EMISSION REDUCTION

Output of clean development mechanism (CDM) projects, as defined by the Kyoto Protocol.

ET

TÖENDATUD HEITKOGUSTE VÄHENDAMISE ÜHIK

Puhta arengu mehhaniimi projektide tulemused vastavalt Kyoto protokolli määratlusele.

LV

SERTIFICĒTA EMISIJSU SAMAZINĀŠANA

Kioto protokolā paredzētā Ekoloģiski tīras attīstības mehānisma (CDM) projektu rezultāts.

LT

PATVIRTINTAS IŠMETAMŪJŲ TERŠALŲ MAŽINIMO VIENETAS

Švarios plētros mechanizmo projektų našumas, kaip apibrėžta Kioto protokole.

EN

CERTIFIED ENVIRONMENTAL PROFILING (CEP)

Method to identify and assess the environmental effects associated with a building material over its life cycle (extraction, processing, use and maintenance and eventual disposal).

ET

SERTIFITSEERITUD KESKKONNASÄÄSTLKKUSE PROFIILI MÄÄRAMINE

Meetod ehitusmaterjaliga seotud keskkonnamõjude tuvastamiseks ja hindamiseks kogu selle olelusringi väitel (tootmine, töötlemine, kasutamine ja hooldus ning hilisem kõrvaldamine).

LV

SERTIFICĒTA EKOLOGISKĀ PROFILĒŠANA

Metode, kas ļauj noteikt un izvērtēt ietekmi uz vidi, kura saistīta ar kāda būvmateriāla dzīves ciklu - tā ieguvi, apstrādi, ekspluatāciju, uzturēšanu un eventuālu apglabāšanu.

LT

PATVIRTINTO APLINKOSAUGINIO PROFILIO NUSTATYMAS

Statybinės medžiagos poveikio aplinkai per visą gyvavimo ciklą (išgavimas, apdorojimas, naudojimas, priežiūra ir galimas pašalinimas) nustatymo ir įvertinimo metodas.

EN

CITY METABOLISM

Concept which considers a city as a constantly changing, evolving system with flows of various essential elements such as water, food, energy, telecoms, waste etc.

ET

LINNA AINEVAHETUS

Kontseptsioon, mille puhul käsitletakse linna pidevalt muutuva, areneva süsteemina, millega kaasnevad mitme olulise elemendi, nagu vesi, toitained, energia, telekommunikatsioon, jäätmed jne vood.

LV

PILSĒTAS METABOLISMS

Koncepcija, kas pilsētu aplūko kā pastāvīgi mainīgu un attīstošos sistēmu, kurai raksturīga dažādu pamatelementu - ūdens, pārtikas, enerģijas, telekomunikāciju, atkritumu utt. - aprite.

LT

URBANISTINĖ APYKAITA

Sąvoka, nusakanti miestą, kaip nuolat besikeičiančią ir besivystančią sistemą, apimantį įvairių svarbių sudedamuju dalių – vandens, maisto, energijos, telekomunikacijų, atliekų ir pan. – srautus.

EN

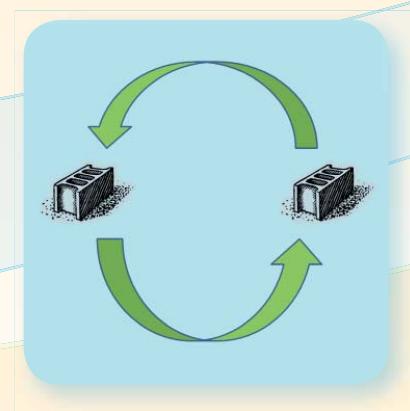
CLOSED LOOP RECYCLING

Recycling a waste product into the same product.

ET

SULETUD AHELAS RINGLUSSEVÕTMINE

Jäätmete ringlussevõtmine sama toote valmistamiseks.

LV

SLĒGTA CIKLA PĀRSTRĀDE

Atkritumprodukta pārstrāde tāda paša veida produktā.

LT

UŽDAROJO CIKLO GRĀŽINAMASIS PERDIRBIMAS

Atlieka tapusio gaminio perdirbimas į tokij pati gaminj.

EN

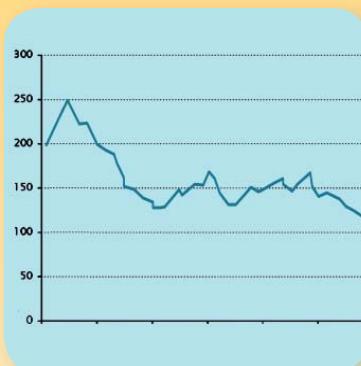
CO₂ REDUCTION POTENTIAL

Potential of a replacement technology, material or process that is used in construction to reduce the CO₂ emissions as compared to the emissions arising from the technology, material or process it is replacing.

ET

CO₂ HEITKOGUSTE VÄHENDAMISE POTENTSIAAL

Ehituses kasutatava asendava tehnoloogia, materjali või protsessi potentsiaal vähendada CO₂ heitkoguseid asendatavast tehnoloogiast, materjalist või protsessist tekivate heitkogustega võrreldes.

LV

CO₂ EMISIJU MAZINĀŠANAS POTENCIĀLS

Būvniecībā izmantotās alternatīvās tehnoloģijas, materiāla vai procesa spēja nodrošināt zemākas CO₂ emisijas, salīdzinot ar to emisiju līmeni, kuru rada aizstājamā tehnoloģija, materiāls vai process.

LT

CO₂ MAŽINIMO POTENCIALAS

Galimybēs pakeisti statybai naudojamą technologiją, medžiagą ar procesā siekiant sumažinti CO₂, palyginti su keičiamos technologijos, medžiagos ar proceso išlakomis.

EN

COGENERATION

Use of a heat engine or a power station to simultaneously generate both electricity and useful heat.

Synonyms

Combined heat and power (CHP)

ET

KOOSTOOTMINE

Soojusmootori või elektrijaama kasutamine samaaegselt nii elektri kui ka tarbesoojuse tootmiseks.

Sünonüüm

Soojuse ja elektri koostootmine

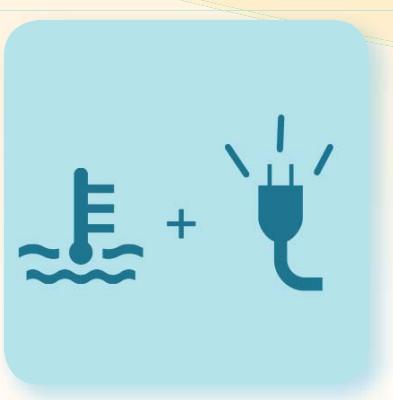
LV

KOGENERĀCIJA

Termoiekārtas vai spēkstacijas izmantošana tādā veidā, ka vienlaikus tiek ražota gan elektroenerģija, gan lietderīgs siltums.

Sinonīms

Siltuma un elektroenerģijas kombinētā ražošana

LT

BENDRA ŠILUMOS IR ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBA

Šiluminio variklio arba jégainės naudojimas vienu metu elektros energijai ir naudingajai šilumai gaminti.

EN

COMPOSTING TOILET SYSTEM

Toilet system which contains and controls the composting of excrement, toilet paper, carbon additive, and, optionally, food waste.

ET

KOMPOSTKÄIMLA SÜSTEEM

Käimlasüsteem, mis hõlmab ja kontrollib ekskrementide, tualettpaberit, süsikukku sisaldaava lisaine ja valikul toidujäätmete kompostimist.

LV

KOMPOSTA TUALEŠU SISTĒMA

Tualešu sistēma, kas ļauj savākt un kompostēt ekskrementus, tualetes papīru, oglekļa piejaukumus un pārtikas atkritumus.

LT

KOMPOSTINIŲ TUALETŲ SISTEMA

Išmatų, tualetinio popieriaus, anglies priedų ir, tam tikrais atvejais, maisto atliekų surinkimo ir tvarkymo sistema.

EN

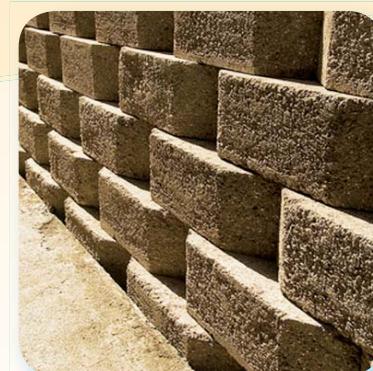
COMPRESSED EARTH BLOCK

Earth that is mechanically compressed into a block form, often stabilised with a binder (for example cement), and has a high compressive strength and good weathering characteristics.

ET

MULDTELLIS

Mehaaniliselt plokikujuliseks pressitud muld, mida sageli stabiliseeritakse sideaineega (nt tsement) ning millel on kõrge survetugevus ja hea ilmastikukindlus.

LV

PRESĒTAS GRUNTS BLOKS

Bloks, kas veidots no mehāniski sapresētas zemes, par saistvielu izmantojot, piemēram, cementu, un kam ir augsta spiedes izturība un laba pretestība pret atmosfēras iedarbību.

LT

SUSLĒGTOS ŽEMĒS BLOKELIAI

Mechaniškai suslēgta blokelio formas žemē, paprastai sutvirtinama rišamaja medžiaga (pvz., cementu); pasižymi dideliu atsparumu suspaudimui ir geromis atsparumo atmosferos poveikiui savybēmis.

EN

CONSTRUCTION MATERIAL

Material used in the construction industry to create buildings and structures, e.g. steel, timber, aggregates, plaster, concrete and plastic products as well as manufactured products.

ET

Ehitusmaterjal

Ehitustööstuses ehitiste ja struktuuride loomiseks kasutatav materjal, nt teras, puit, täiteained, krohv, betoon ja plastikust tooted, samuti valmistooted.

LV

BŪVMATERIĀLI

Materiāls, ko izmanto celtniecībā ēku būvēšanai un konstrukciju veidošanai, piem., tērauds, kokmateriāli, pildviela, apmetuma java, betons, kā arī plastmasas izstrādājumi un citi būvizstrādājumi.

LT

STATYBINĖ MEDŽIAGA

Statybų sektoriuje naudojama medžiaga pastatams ir konstrukcijoms statyti, pvz., plienas, mediena, užpildai, tinkas, betonas ir plastiko produktai, taip pat apdirbamosios pramonės gaminiai.

EN

CONSTRUCTION PROCESS

Process by which paper or computer based designs for construction works are translated into reality on a particular site.

ET

Ehitusprotsess

Protsess, mille käigus viiakse konkreetset ehitusplaatsil ellu paberkandjal või arvutipõhised ehitusprojektid.

LV

BŪVPROCESS

Tāds process, kura laikā papīra formāta vai datorizēts būvprojekts tiek pārvērts reālā objektā konkrētā būvlaukumā.

LT

STATYBOS PROCESAS

Procesas, kurio metu popieruji ar kompiuteryje suprojektuoti statybos darbu projektais īgyvendinami tam tikroje teritorijoje.

EN

CONSTRUCTION WASTE

Unwanted material produced directly or incidentally during the construction process.

ET

EHITUSPRAHT

Ehitusprotsessi käigus otse või kaudselt tekitatav soovimatu materjal.

Sünönüm
Ehitusjäämed

LV

BŪVGRUŽI

Nevajadzīgs materiāls, kas tieši vai nejauši rodas būvprocesa gaitā.

LT

STATYBOS ATLIEKOS

Statybos procese tiesiogiai ar atsitiktinai susidariusios nepageidaujamos medžiagos.

EN

CONSTRUCTION WORK

Work to a structure or part of a structure including its erection, construction, extension or structural alteration; alteration, conversion, fitting-out, renovation, repair, refurbishment, commissioning; and disassembling or decommissioning.

Synonyms
Infrastructure work

ET

EHITUSTÖÖD

Töö struktuuriga või struktuuri osaga, sh selle püstitamine, ehitamine, laiendamine või struktuuriline muutmine; muutmine, konserveerimine, seadistustööd, renoveerimine, remont, restaureerimine, kasutuselevõtt ning demonteerimine või kasutusest kõrvaldamine.

Sünönüm
Infrastruktuuritööd

LV

BŪVDARBI

Darbs, kas saistīts ar kādu konstrukciju vai tās daļu un kas ietver tās montāžu, būvniecību, paplašināšanu vai pārbūvi, rekonstrukciju, transformāciju, aprīkošanu, restaurēšanu, remontu, atjaunošanu, nodošanu ekspluatācijā un, visbeidzot, demontāžu vai nojaukšanu.

Sinonīms
Infrastruktūras darbi

LT

STATYBOS DARBAI

Su konstrukcija ar konstrukcijos dalimi susijęs darbas, išskaitant surinkimą, statybą, išplėtimą ar konstrukcijos pakeitimus, perplanavimą, perstatymą, pritaikymą, atnaujinimą, remontą, renovavimą, atidavimą ekspluoatuoti, išmontavimą ar eksploatavimo sustabdymą.

EN

CONTAMINATED LAND

Land that is available for development but that, as a result of previous activities, is contaminated with noxious or poisonous substances that must be removed from the land before re-development can be safely undertaken.

ET

SAASTATUD MAA

Maa-ala, mis on kinnisvaraarenduseks kätesaadav, kuid mis varasema tegevuse tagajärvel on saastatud kahjulike või mürgiste aineteega, mis tuleb maa-alalt eemaldada, enne kui uusarendust on võimalik ohutult läbi viia.

LV

PIESĀRNOTA ZEME

Apbūvei pieejama zeme, kurā iepriekšējās darbības rezultātā ir radies kaitīgu vai indīgu vielu piesārnojums, kas jālikvidē, lai teritoriju varētu droši attīstīt.

LT

UŽTERŠTA ŽEMĖ

Žemė, kuri gali būti naudojama statyboms, tačiau kuri dėl ankstesnės veiklos yra užteršta kenksmingosiomis ar nuodingosiomis medžiagomis, kurios turi būti pašalintos, kad būtų galima saugiai pradėti naujas statybas.

EN

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Concept whereby companies integrate social and environmental concerns in their business operations and in their interaction with their stakeholders on a voluntary basis.

ET

ETTEVÖTETE SOTSIAALNE VASTUTUS

Konseptsioon, mille järgi võtavad ettevõtted oma äritegevuses ning sidusrühmadega suhtlemisel vabatahtlikult arvesse sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid probleeme.

LV

UZNĒMUMU SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

Koncepcija, ar kuru saskaņā uzņēmumi savā komercdarbībā un sadarbībā ar partneriem brivprātīgi nēm vērā sociālus un ar vidi saistītus apsvērumus.

LT

ĮMONIŲ SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Koncepcija, apimanti savanorišką įmonių atsižvelgimą į socialinius ir aplinkos klausimus įmonės valdyme ir sąveikoję su suinteresuotaisiais subjektais.

EN

COST BENEFIT ANALYSIS

Financial tool which allows a decision-maker to consider a number of complicated environmental, social and economic factors to permit a cost optimum choice to be made.

LV

IZMAKSU UN IEGUVUMU ANALĪZE

Finanšu instruments, kas lēmuma pieņēmējam ļauj izraudzīties izmaksu ziņā optimālu risinājumu, nemot vērā vairākus komplikētus ekoloģiskus, sociālus un ekonomiskus faktorus.

ET

KULUDE JA TULUDE ANALÜÜS

Finantsvahend, mille abil on otsustajatel võimalik arvesse võtta mitmeid keerulisi keskkonnaalaseid, sotsiaalseid ja majanduslike tegureid, et oleks võimalik teha optimaalsete kuludega valik.

*Sünönüüm
Tasuvusanalüüs*

LT

SANAUDŪ IR NAUDOS ANALIZĖ

Finansinė priemonė, leidžianti sprendimą priimančiam asmeniui pasverti sudėtingus aplinkos, socialinius ir ekonominius veiksnius ir priimti sąnaudų požiūriu optimalų sprendimą.

EN

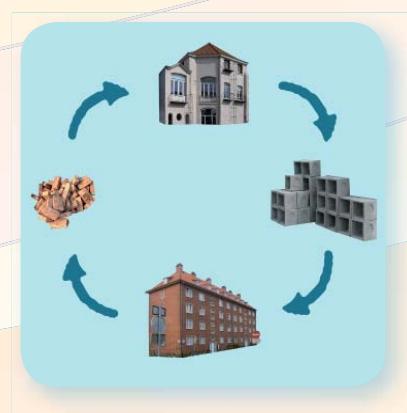
CRADLE TO CRADLE

Approach to the design of all building components that mimics nature so that, at the end of their useful life, they become a resource for future materials, creating no waste at any stage.

LV

BEZATKRITUMU BŪVΝIECĪBA

Tāda visu būves komponentu projektišanas metode, kas imitē dabu, lai pēc ekspluatācijas laika beigām būvelementi kļūtu par izejvielu jaunam materiālam un nevienā no ekspluatācijas posmiem nerastos atkritumi.

ET

HÄLLIST HÄLLINI

Ehitise kõikide komponentide projekteerimise põhimõte, milles aimatakse järele loodust, nii et oma kasuliku eluea lõppedes saab neist ressurss tulevastele materjalidele, tekitamata üheski etapis jäätmeid.

LT

„NUO LOPŠIO IKI LOPŠIO“

Metodas projektuoti visus pastato elementus taip, kad jie būtų artimi gamtai, ir pasibaigus jų naudojimo trukmei jie būtų naujų medžiagų išteklius, kad nė viename etape nesusidarytų atliekų.

EN

DAYLIGHT DESIGN

Specific approach to the design of a building that ensures that a comfortable, acceptable indoor environment is achieved using natural light (and natural ventilation), thus reducing the demand for artificial lighting and its related energy and climate change impact.

ET

PÄEVAVALGUSEL PÖHINEV PROJEKTEERIMINE

Spetsiaalne ehitise projekteerimise põhimõte, mis tagab mugava, vastuvõetava sisekeskkonna saavutamise, kasutades loomulikku valgustust (ja loomulikku ventilatsiooni), vähendades seega nõudlust kunstliku valgustuse ning sellega seotud energiäärele, samuti vähendades mõju kliimamuutustele.

LV

DABISKĀ APGAISMOJUMA PROJEKTĒŠANA

Tāda pieeja projektēšanai, kura komfortabla un apmierinoša iekštelpu vide tiek nodrošināta, izmantojot dabisko apgaismojumu (un dabisko ventilāciju), tādējādi gan mazinot pieprasījumu pēc mākslīgā apgaismojuma un attiecīgās enerģijas, gan mazinot ietekmi uz klimata pārmaiņām.

LT

DIENOS ŠVIESOS PROJEKTAS

Tam tikras pastato projektavimo būdas, kai patogi ir maloni vidaus aplinka sukurama naudojant natūralią šviesą (ir natūralų vėdinimą) tokiu būdu sumažinant dirbtinio apšvietimo poreikį ir su tuo susijusį energijos suvartojimą bei poveikį klimato kaitai.

*Sinonimas
Šviesos dizainas*

EN

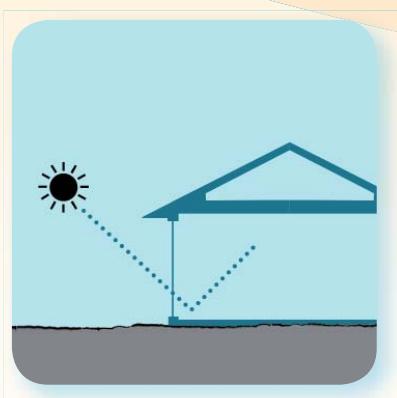
DAYLIGHT TRANSMITTANCE

Ratio of the amount of light transmitted through a window divided by the amount of light incident on its outside surface.

ET

PÄEVAVALGUSE LÄBITUSTEGUR

Aknast läbilastava valguse hulga ja akna välispinnale langeva valguse hulga suhtarv.

LV

DIENASGAISMAS CAURLAIDES KOEFICIENTS

Attiecība starp to gaismas daudzumu, kas ieklūst telpā caur logu, un to, kas krit uz loga ārējās virsmas.

LT

DIENOS ŠVIESOS PERDAVIMO KOEFICIENTAS

Per langā patenkančios šviesos santlykis su krentančios šviesos srautu.

EN

DECARBONISATION

Phasing-out of dependence on carbon-containing fossil fuels, and carbon embedded in other societal and industrial processes (travel, manufacturing).

ET

CO₂-HEIDETE VÄHENDAMINE

Järkjärguline sõltuvuse kaotamine süsinikku sisaldavatest fossiilkütustest ning teiste ühiskondlike ja tööstuslike protsessidega (reisimine, tööstuslik tootmine) kaasneva süsiniku vähendamine.

LV

OGLEKĻA SATURA SAMAZINĀŠANA

Process, kurā pakāpeniski tiek likvidēta atkarība no oglekli saturošiem fosilajiem kuriņāmajiem un no oglekļa dioksīda, kas rodas citos ar sabiedrības dzīvi un rūpniecību saistītos procesos (piem., transportā un ražošanā).

LT

DEKARBONIZACIJA

Laipsniškas priekausomybēs nuanglies turinčio iškastinio kuro panaikinimas ir kituose visuomenēs ir pramonēs procesuose esančios anglies šalinimas (kelionēs, gamyba).

EN

DECREMENT DELAY

Time it takes for heat generated by the sun to transfer from the outside to the inside of the building envelope and affect the internal conditions.

ET

SOOJUSE LÄBIVUSE VIIVITUS

Aeg, mis kulub päikese tekitatud soojusel väljast läbi hoone välispirede kandumiseks ning sisetingimuste mõjutamiseks.

LV

CAURPLŪDES AIZTURE

Laiks, kas vajadzīgs, lai saules radītais siltums no āra iekļūtu ēkas iekšienē un mainitu tās iekšējo mikroklimatu.

LT

DEKREMENTO VĒLINIMAS

Laikas, per kurj saulēs šiluma iš išorēs prasiskverbia į pastato apvalkalo vidū ir pakeičia vidaus sālygas.

EN

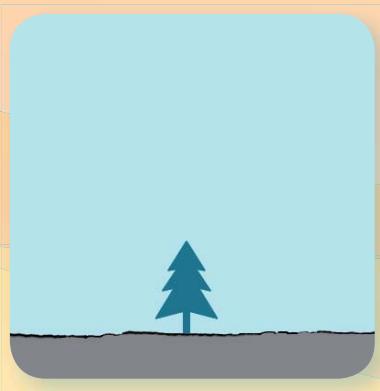
DEFORESTATION

Permanent destruction of forests and woodlands; permanent conversion of forested areas to non-forest land use such as arable land, urban use, logged area or wasteland.

ET

METSA RAADAMINE

Metsade ja laante pidev hävitamine; metsaga kaetud alade pidev muutmine mitte metsamaana kasutatavaks maaks, nt künnimaa, linnade jaoks kasutatav maa, metsast puhastatud maa või jäätmaa.

Sünonüüm
Metsa hävitamine

LV

ATMEŽOŠANA

Neatgriezeniska mežu iznīcināšana; neatgriezeniska apmežotu platību pārvēršana nemeža zonās, proti, aramzemē, pilsētas teritorijā, izcirtumā vai atmatā.

LT

MIŠKŲ NAIKINIMAS

Nuolatinis miškų ir miškingų vietovių naikinimas; nuolatinis miško plotų paskirties keitimas ne miškininkystės reikmėms: ariama žemė, miesto reikmėms naudojama žemė, nenaudojama žemė ar dykvietė.

EN

DEGRADATION INDICATOR

Measurement which estimates the impact of human activities on land and soil.

Synonyms
Degradation mechanism

ET

DEGRADEERUMISE NÄITAJA

Mõõt, millega hinnatakse inimtegevuse mõju maale ja pinnasele.

Sünonüüm
Degradeerumise mehhanism

LV

DEGRADĀCIJAS RĀDĪTĀJS

Mērvienība, kas izsaka cilvēka darbības ietekmi uz zemi un augsnī.

Sinonims
Degradācijas mehānisms

LT

DEGRADACIJOS RODIKLIS

Priemonė žmogaus ūkinės veiklos poveikiui žemei ir dirvožemui įvertinti.

EN

DELIVERED ENERGY

Measure of the amount of energy arriving at a site or building.

ET

TARNITUD ENERGIA

Teatud asukohta või hoonesse jõudva energia mõõtühik.

LV

PIEGĀDĀTĀ ENERĢIJA

Būvlaukumam vai ēkai padotās enerģijas apjoms.

LT

PATIEKTA ENERGIJA

Statybviest ar pastatą pasiekiančios energijos kiekis.

EN

DEMOLITION WASTE

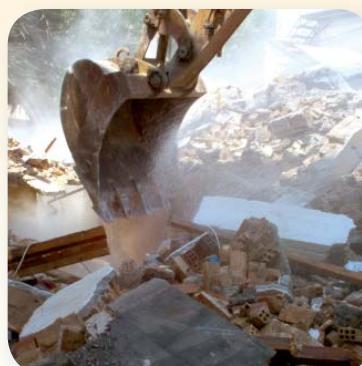
Waste debris from deconstruction of a building or structure.

ET

LAMMUTUSPRAHT

Hoone või struktuuri lammutamisel tekkiv ehituspraht.

Sünönüüm
Lammatusjäätmed

LV

GRUVEŠI

Būvgruži, kas rodas ēkas vai konstrukcijas nojaukšanas procesā.

LT

GRIOVIMO ATLIEKOS

Išardyto pastato ar konstrukcijos nuolaužos.

EN

DESIGN CRITERIA

Set of conditions and requirements which must be met by architects when designing any building or urban space.

ET

PROJEKTEERIMISTINGIMUSED

Tingimuste ja nõudmiste kogum, mida arhitektid peavad arvestama ükskõik millise hoone või linnaruumi projekteerimisel.

LV

PROJEKTĒŠANAS KRITĒRIJI

To nosacījumu un prasību kopums, kas jāievēro arhitektam, projektējot ēku vai plānojot pilsētviidi.

LT

PROJEKTAVIMO KRITERIJAI

Sālygos ir reikalavimai, kurių architektai turi laikytis projektuodami bet kokj pastatā ar miesto erdvę.

EN

DESIGN LIFE

Period of time that a building must be able to function as envisaged without a need for a major renovation.

ET

PROJEKTI ELUIGA

Aeg, mille jooksul peab ehitis toimima kavandatud kujul, ilma et oleks vaja suurt renoveerimist.

LV

PLĀNOTAIS KALPOŠANAS LAIKS

Laika periods, kurā ēkai jābūt ekspluatējamai paredzētajā veidā bez nepieciešamības veikt kapitālo remontu.

LT

NUMATYTOJI EKSPLOATACIJOS TRUKMĖ

Laikotarpis, per kurj, kaip numatyta, pastatas turi atlakti savo funkciją be didesnio jo renovavimo.

EN

DESIGN QUALITY ASSESSMENT

Process which monitors all stages in the design of a building and seeks to assist the client in determining whether or not the final building will be of a high quality.

ET

EHITUSPROJEKTI KVALITEEDI HINDAMINE

Protsess, mille käigus hinnatakse hoone projekteerimise kõiki etappe ja aidatakse kliendil kindlaks teha, kas lõplik hoone on kvaliteetne.

LV

PROJEKTA KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANA

Process, kura laikā tiek uzraudzīta ēkas projektēšana visās tās stadijās, lai palīdzētu klientam novērtēt, vai topošā ēka būs kvalitatīva.

LT

PROJEKTO KOKYBĒS VERTINIMAS

Procesas, kurio metu stebimi visi pastato projekto etapai ir kuriuo siekiama klientui padēti nustatyti, ar baigtas pastatas bus aukštos kokybēs.

EN

DESIGN QUALITY ASSESSMENT TOOL

Tool which allows for the assessment of quality attributes in a building's design, such as its structural, functional or environmental performance, and which provides information on a building's suitability to satisfy its intended purpose.

ET

EHITUSPROJEKTI KVALITEEDI HINDAMISE VAHEND

Vahend, mis võimaldab hinnata ehitise projekti kvaliteeditunnuseid, nagu selle struktuuriline, funktsionaalne ja keskkonnaalane tõhusus, ning mis annab teavet hoone sobivuse kohta sellele kavandatud eesmärgi täitmiseks.

LV

PROJEKTA KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAS INSTRUMENTS

Līdzeklis, ar kura palīdzību izvērtēt projekta kvalitāti tādos aspektos kā ēkas konstruktīvais, funkcionālais vai ekoloģiskais raksturojums un gūt priekšstatu par ēkas atbilstību paredzētajām funkcijām.

LT

PROJEKTO KOKYBĒS VERTINIMO PRIEMONĖ

Priemonė, leidžianti jvertinti pastato projekto kokybēs aspektus, pvz., konstrukcines, funkcines ar aplinkosaugines savybes, ir suteikianti informacijos apie pastato tinkamumą atliktī savo funkcijā.

EN

DISPOSAL COST

Cost of removing or getting rid of refuse or unwanted materials left over from a manufacturing process.

ET

KÕRVALDAMISKULUD

Tootmisprotsessist järele jäänud jäätmete või soovimatute materjalide kõrvaldamise või neist vabanemise kulud.

LV

AIZVĀKŠANAS IZMAKSAS

Izmaksas, kas saistītas ar ražošanas procesā pārpalikušo materiālu un atkritumu utilizāciju vai likvidēšanu.

LT

ATLIEKŪ ŠALINIMO SĀNAUDOS

Pasibaigus gamybos procesui likusiu atliekū ar kitu nereikalingu medžiagų šalinimo arba atsikratymo jomis sānaudos.

EN

DISTRIBUTED GENERATION

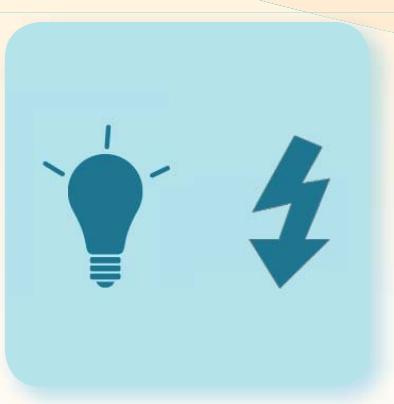
Any electricity generating technology installed by a customer or independent electricity producer that is connected at the distribution system level of the electric grid.

ET

HAJUSTOOTMINE

Iga elektritootmistehnoloogia, mille on paigaldanud tarbija või sõltumatu elektritootja ning mis on elektrivõrku ühendatud jaotussüsteemi tasandil.

*Sünönüüm
Hajutatud tootmine*

LV

DECENTRALIZĒTA ELEKTRĪBAS RAŽOŠANA

Klienta vai neatkarīga elektroenerģijas ražotāja uzstādīta elektroenerģijas ražošanas ietaise, kas sadales sistēmas līmenī savienota ar elektrotīklu.

LT

PASKIRSTYTA GAMYBA

Bet kokia energijos gamybos tehnoloogija, įdiegta vartotojo ar nepriklausomo elektros energijos gamintojo ir per paskirstymo sistemą prijungta prie elektros tinklo.

EN

DISTRICT ENERGY SYSTEM

System for distributing energy (usually heat) generated in a centralised location.

ET

PIIRKONDLIK ENERGIASÜSTEEM

Tsentraliseeritud toodetud energia (tavaliselt soojus) jaotuse süsteem.

LV

CENTRALIZĒTA ENERGOapgādes SISTĒMA

Centralizēti ražotas enerģijas (parasti siltumenerģijas) sadales sistēma.

LT

CENTRALIZUOTA ENERGIJOS SISTEMA

Enerģijos (paprastai šilumos), pagamintos centralizuotai, paskirstymo sistema.

EN

DIURNAL HEAT FLOW

Heat that flows in and out of a building from daytime to night-time.

ET

PÄEVANE SOOJUSVOOG

Soojus, mis kandub hoonesse ja hoonest välja päevaajast ööajani.

LV

DIENNAKTS SILTUMA PLŪSMA

Siltums, kas dienas un nakts intervālā ieplūst ēkā un izplūst no tās.

LT

ŠILUMOS SRAUTAS PER PARĀ

Dienā ir naktī ī pastāta patenkanti ir iš jo išeinanti šiluma.

EN

DIURNAL TEMPERATURE VARIATION

Daily temperature shift that occurs from daytime to night-time.

ET

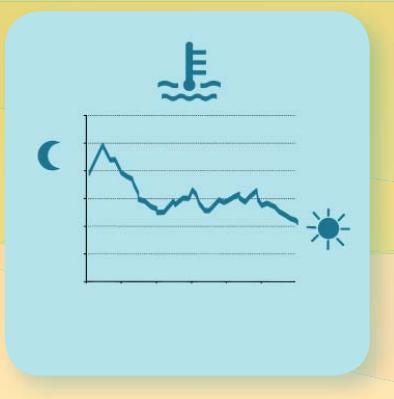
ÖÖPÄEVASE TEMPERATUURI MUUTUS

Igapäevane temperatuuri muutus päevaaja ja ööaja vahel.

LV

TEMPERATŪRAS DIENNAKTS SVĀRSTĪBAS

Dienas un nakts temperatūras atšķirības.

LT

PAROS TEMPERATŪROS SVYRAVIMAS

Temperatūros kitimas per parą.

EN

DURABILITY

Power of resisting agents or influences which tend to cause changes, decay, or dissolution; lastingness.

ET

VASTUPIDAVUS

Võime seista vastu toimeainetele või mõjudele, mis võivad põhjustada muutusi, kõdunemist või lahustumist; kestvus.

LV

ILGMŪŽĪBA

Spēja pretoties tādiem faktoriem vai ietekmei, kas var izraisīt pārmaiņas, trūdēšanu vai sairšanu; izturīgums.

LT

ATSPARUMAS

Geba priešintis veiksniam ar poveikiui, sukeliantiems pokyčius, irimą ar griuvimą; patvarumas.

EN

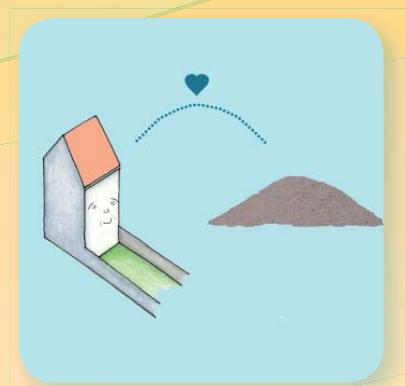
EARTH CONSTRUCTION

Practice of building with unfired, untreated, raw earth.

ET

MULDEHITISTE KONSTRUERIMINE

Ehitustava, mille puhul kasutatakse põletamata, töötlemata toormulda.

LV

ZEMES MATERIĀLU BŪVE

Nedzedzinātas, neapstrādātās zemes izmantošana ēku būvēšanā.

LT

STATYBA IŠ ŽEMĖS

Statybos metodas naudojant nedegtą, neapdorotą, natūralią žemę.

EN

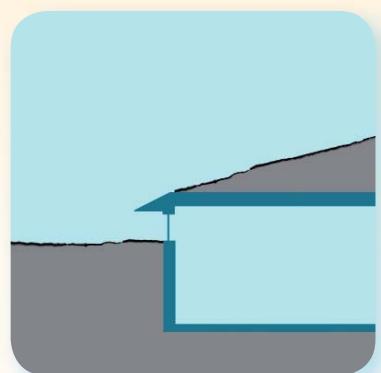
EARTH SHELTERING

Partially or wholly embedding a building to exploit the thermal mass of the ground.

ET

PINNASEGA KATMINE

Hoone osaline või täielik katmine, et kasutada ära pinnase termiline mass.

LV

IERAKTA ĒKA

Ēka, kas daļēji vai pilnīgi iedziļināta zemē, lai izmantotu zemes termālo masu.

LT

ŽEMINIAI PASTATAI

Iš dalies ar visiškai žemės supamas pastatas (siekiant panaudoti žemės šilumos masej).

EN

ECODESIGN

Approach to the design of a product or building that gives special consideration to the environmental impacts of the product during its whole life cycle.

ET

ÖKODISAIN

Toote või hoone kavandamise põhimõte, milles võetakse eriti arvesse toote keskkonnamõju kogu selle olelusringi ajal.

LV

EKODIZAINS

Vides aspektu iekļaušana ražojuma vai ēkas projektā, īpaši ñemot vērā ražojuma ekoloģiskos raksturielumus visā tā dzīves ciklā.

LT

EKOLOGINIS PROJEKTAVIMAS

Produkto ar pastato projektavimo būdas atsižvelgiant į produkto poveikj aplinkai per visā jo gyvavimo ciklą.

EN

ECO-EFFICIENCY

Practice which involves increasing the productivity of natural resources.

ET

ÖKOEFEKTIIVSUS

Tava, mis hõlmab loodusressursside tootlikkuse suurendamist.

Sünöriüüm
Ökotõhusus

LV

EKOEFKTIVITĀTE

Prakse, kas ietver dabas resursu produktivitātes palielināšanu.

LT

EKOLOGINIS EFEKTYVUMAS

Gamtos ištaklių produktyvumo didinimas gamybos procese.

EN

ECOFRIENDLY

(Of goods and services) considered to inflict minimal or no harm on the environment.

ET

KESKKONNASÄÄSTLIK

Tooted ja teenused, mis tekitavad keskkonnale minimaalset kahju või ei kahjusta seda üldse.

Sünoniüm
Keskonnahoidlik
Keskonnasõbralik

LV

VIDI SAUDŽEJOŠS

Tāds, kas nekaitē vai rada minimālu kaitējumu videi (attiecībā uz precēm un pakalpojumiem).

LT

EKOLOGIŠKAS

Darantis minimalią žalą aplinkai arba jos nedarantis (kalbant apie prekes ar paslaugas).

EN

ECO-HOUSE

House designed to maximise energy efficiency.

ET

ÖKOMAJA

Maja, mis on projekteeritud nii, et selle energiatõhusus oleks maksimaalne.

LT

EKOLOGIŠKAS NAMAS

Namas, kurio energijos vartojimo efektyvumas on maksimalus.

LV

EKOMĀJA

Ēka, kas projektēta tā, lai nodrošinātu maksimālu energoefektivitāti.

EN

ECOLABEL

Voluntary labelling system devised, managed and promoted by the European Commission for consumer products (excluding foods and medicine) that are made in a manner that avoids detrimental effects on the environment.

ET

ÖKOMÄRGIS

Euroopa Komisjoni loodud, juhitav ja edendatav vabatahtlikkusele põhinev märgistussüsteem tarbekaupadele (välja arvatud toiduained ja ravimid), mille tootmisviisi juures on välditud keskkonda kahjustavat mõju.

LV

EKOMĀRKĒJUMS

Būvprātīga marķēšanas sistēma, ko Eiropas Komisija izstrādā, pārvalda un veicina saistībā ar patēriņa produktiem (izņemot pārtiku un medikamentus), kuri izgatavoti tā, lai nepieļautu kaitīgu ietekmi uz vidi.

LT

EKOLOGINIS ŽENKLAS

Europos Komisijos sukurta, valdoma ir remiama savanoriško ženklinimo sistema, taikoma vartojimo produktams (išskyrus maisto produktus ir vaistus), kurie pagaminti vengiant žalingo poveikio aplinkai.

EN

ECOLABELLING BODY

Independent and impartial organisation, responsible for implementing the EU Ecolabel scheme at national level.

ET

ÖKOMÄRGISE ASUTUS

Sõltumatu ja erapooletu organisatsioon, kes vastutab ELi ökomärgise skeemi rakendamise eest riigi tasandil.

LV

EKOMĀRKĒJUMA IESTĀDE

Neatkarīga iestāde, kas atbild par ES ekomārkējuma sistēmas ieviešanu valstu līmenī.

LT

EKOLOGINIO ŽENKLINIMO ĮSTAIGA

Už ES ekologinio ženklo sistemos įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu atsakinga nepriklausoma ir nešališka įstaiga.

EN

ECOLOGICAL DEFICIT

Level of resource consumption and waste discharge by a population in excess of locally sustainable natural production and assimilative capacity.

LV

EKOLOGISKĀIS DEFĪCĪTS

Ledzīvotāju patērēto resursu un radīto atkritumu daudzums, kas pārsniedz ilgtspējīgu dabiskās ražošanas un pašattīrīšanās spēju konkrētajā teritorijā.

ET

ÖKOLOOGILINE DEFITSIIT

Olkord, kus rahvastiku ressursside tarbimise ja jäätmete tekitamise määr ületab kohaliku säastva loodusliku tootmisse ja assimilatsioonivõime.

*Sünöönum
Ökodefitsiit*

LT

EKOLOGINIS DEFICITAS

Gyventojų ištaklių vartojimo lygis ir išmetamų atliekų kiekis, viršijantis īprastą gamybos ir asimiliavimo gebos lygį vienos lygmeniu.

EN

ECOLOGICAL FOOTPRINT

Accounting tool that enables the estimation of the resource consumption and waste assimilation requirements of a defined human population or economy in terms of corresponding productive land area.

Synonyms

Environmental footprint

LV

**EKOLOGISKĀS PĒDAS
NOSPIEDUMS**

Vērtēšanas instruments, kas ļauj noteikt resursu patēriju un atkritumu noārdīšanas prasības konkrētai iedzīvotājai vai ekonomikas kopienai attiecīgas produktīvas zemes platības izteiksmē.

ET

ÖKOLOOGILINE JALAJÄLG

Arvestusmeetod, mis võimaldab hinnata konkreetse elanikkonnarühma või majanduse ressursside tarbimist ja jäätmete ohutuks muutmise vajadust vastava tootliku pinnasega vörreledes.

LT

EKOLOGINIS PĒDSAKAS

Apskaitos priemonē, leidžianti īvertinti nustatytos žmonių grupės arba ūkio ištaklių suvartojimą ir atliekų asimiliavimą atitinkamame produktyvios žemės plote.

EN

ECOLOGICAL FOOTPRINT OF CITIES

Measure of the amount of natural capital that must be used in order to supply all of the resources needed by a city to support and supply the needs of its population.

ET

LINNADE ÖKOLOOGILINE JALAJÄLG

Ühik, millega mõõdetakse looduskapitali hulka, mida on vaja kasutada linna varustamiseks kõigi vajalike ressurssidega, et linnal oleks võimalik täita oma elanike vajadusi.

LV

PILSĒTAS EKOLOGISKAIS PĒDAS NOSPIEDUMS

Dabas kapitāla apjoms, kas jāizmanto, lai nodrošinātu visus pilsētas iedzīvotāju vajadzībām nepieciešamos resursus.

LT

MIESTO EKOLOGINIS PĒDSAKAS

Gamtos turtū, naudojam tam, kad miestas gautų visus reikalingus ištaklius gyventojų poreikiams patenkinti, matas.

EN

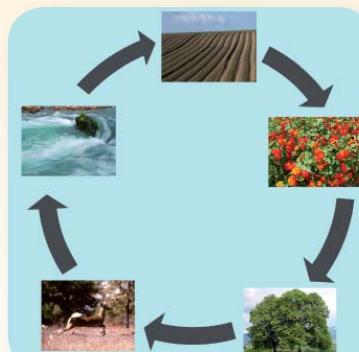
ECOSYSTEM

System of interdependent organisms which share the same habitat, in an area functioning together with all of the physical (abiotic) factors of the environment.

ET

ÖKOSÜSTEEM

Süsteem, mis hõlmab sama elupaika jagavaid vastastikku sõltuvaid organisme, kes toimivad ühel asustusalal koos köikide füüsikaliste (abiotiiliste) keskkonnatingimustega.

LV

EKOSISTĒMA

Sistēma, ko veido savstarpēji atkarīgi organismi, kuri apdzīvo vienu un to pašu biotopu, un visi konkrētās vides fizikālie (abiotiskie) faktori.

LT

EKOSISTEMA

To paties arealo tarpusavyje susijusių organizmų sambūvio su visais fiziniais (abiotiniais) aplinkos veiksniiais sistema.

EN

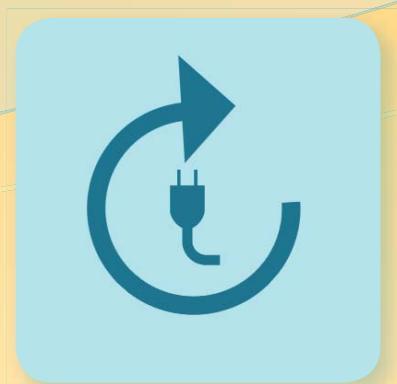
EMBODIED ENERGY

Total of all the energy consumed in the processes associated with the production of the materials and products that go into a building or structure.

ET

KASUTATUD ENERGIA

Kogu energia, mida tarbiti ehitise või struktuuri jaoks kasutatavate materjalide ja toodete tootmisega seotud protsessides.

LV

IEGULDĪTĀS ENERĢIJAS APJOMS

Enerģijas daudzums, kas patērēts, nodrošinot visu ēkā vai konstrukcijā ietilpstoto materiālu un izstrādājumu ražošanu.

LT

ĮKŪNYTOJI ENERGIJA

Bendras visos energijos, suvartotos pastate ar konstrukcijoje naudojamoms medžiagoms ir produktams pagaminti, kiekis.

EN

EMBODIED ENVIRONMENTAL IMPACT

Total impact on the environment resulting from the sourcing, transporting, processing and manufacturing of all the raw materials, fuels and items that contribute to the production of a good or service.

ET

KOGUMÖJU KESKKONNALE

Kaubu tootmiseks või teenuse osutamiseks vajalike toormaterjalide, kütuse ja toodete hankimisest, transpordist, töötlemisest ja tootmisest tulenev kogumöju keskkonnale.

LV

KOPĒJĀ IETEKME UZ VIDI

Visu ar preces vai pakalpojuma radišanu saistīto izejvielu, degvielu un elementu ieguves, transportēšanas, apstrādes un ražošanas summārā ietekme uz vidi.

LT

ĮKŪNYTOSIOS ENERĢIJOS POVEIKIS

Visų prekei pagaminti ar paslaugai atliki reikalingų gaminių, žaliavų, ir kuro išgavimo, transporto, apdorojimo ir gamybos procesu daromas poveikis aplinkai.

EN

END-OF-LIFE COST

Cost associated with the disposal, termination or replacement of an asset or service.

ET

OLELUSRINGI LÖPPEMISE KULU

Vara või teenuse kõrvaldamise, lõpetamise või asendamisega seotud kulud.

LV

DZĪVES CIKLA IZBEIGŠANĀS IZMAKSAS

Ar priekšmeta vai pakalpojuma aizvākšanu, likvidāciju vai nomaiņu saistītās izmaksas.

LT

GYVAVIMO CIKLO PABAIGOS SĄNAUDOS

Prekės šalinimo ar paslaugos teikimo baigimo, ar pakeitimo kita sąnaudos.

EN

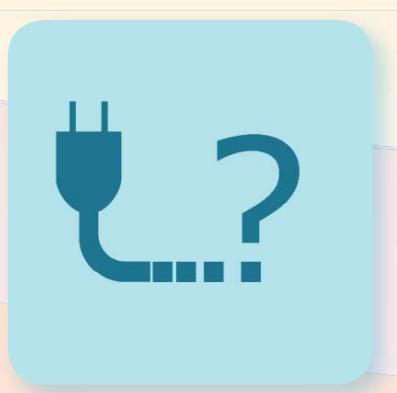
ENERGY DEMAND

Amount of energy consumed by a building to fulfil all of its energy needs to provide its occupants with a comfortable living or working internal environment.

ET

ENERGIANÕUDLUS

Energiahulk, mis on vajalik hoone kõigi energiavajaduste täitmiseks, et tagada selle elanikele ja kasutajatele mugav elu- või töökeskkond siseruumides.

LV

ENERĢIJAS PIEPRASĪJUMS

Ēkas patērētais enerģijas daudzums, kas nepieciešams, lai tās iemītniekim nodrošinātu komfortablus dzīves vai darba apstākļus.

LT

ENERGIJOS POREIKIS

Pastato suvartojošamos energijas kiekis visiems energijos poreikiams patenkinti, kad gyventojams būtu sukurta gyventi ar dirbtī tinkama aplinka.

EN

ENERGY EFFICIENCY AWARENESS

Awareness of a user or occupant of a building that his/her actions have an impact on the energy performance or demand of a building.

LV

IZPRATNE PAR ENERGOEFKTIVITĀTI

Ēkas lietotāja vai iemītnieka izpratne par savas rīcības ietekmi uz ēkas energoefektivitāti vai enerģijas pieprasījumu.

ET

TEADLIKUS ENERGIATŌHUSUSEST

Hoone kasutaja või asuka teadlikkus sellest, et tema tegevus mõjutab hoone energiatõhusust ja -nõudlust.

LT

SUPRATIMAS APIE ENERGIOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ

Pastato naudotojo ar gyventojo suvokimas, kad jo veiksmai daro poveikį pastato energiniam naudingumui ar energijos poreikiui.

EN

ENERGY EFFICIENCY IMPROVEMENT

Improvement made to the structure, fabric or environmental control systems of a building that result in a reduction of the building's energy consumption as compared with the situation before the work began.

LV

ENERGOEFKTIVITĀTES UZLABOŠANA

Ēkas struktūras, materiāla vai vides kontroles sistēmu uzlabošana, kuras rezultātā samazinās ēkas patēriņtais enerģijas daudzums salīdzinājumā ar stāvokli pirms attiecīgo darbu uzsākšanas.

ET

ENERGIATŌHUSUSE PARANDAMINE

Hoone struktuuris, ehituses või keskkonnakontrolli süsteemides tehtud parandused, mille tulemusena väheneb hoone energiatarbimine vörreltes olukorraga enne nimetatud tööde algust.

LT

ENERGIOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMAS

Pastato konstrukcijos, medžiagų ar aplinkosaugos kontrolės sistemų gerinimas sumažinant pastato energijos suvartojimą, palyginti su ankstesne būkle.

EN

ENERGY EFFICIENCY SERVICE

Intellectual and applied service provided to owners, occupiers or users of buildings that, when implemented, leads to a reduction in the energy use or demand of the building that the service is targeted at.

ET

ENERGIATÕHUSUSE TEENUS

Hoone omanikele, valdajatele või kasutajatele osutatav intellektuaalne ja rakenduslik teenus, mille kasutamise tulemusena väheneb asjaomase hoone energiakasutus ja -nõudlus.

LV

ENERGOEFKTIVITĀTES PAKALPOJUMS

Intelektuāls un praktisks pakalpojums ēku īpašniekiem, iemītniekiem vai lietotājiem, kura rezultātā samazinās attiecīgās ēkas enerģijas patēriņš vai pieprasījums.

LT

ENERGIOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO PASLAUGA

Pastatū savininkams, gyventojams ar naudotojams skirta intelektinē ar taikomoji paslauga tam tikro pastato energijos suvartojimui ar poreikiu mažinti.

EN

ENERGY PERFORMANCE OF BUILDINGS DIRECTIVE (EPBD)

European Directive that came into effect in 2010 to promote the improvement of energy performance of new and existing buildings (subject to major renovation) taking into account outdoor climatic and local conditions, as well as indoor climate requirements and cost-effectiveness.

ET

HOONETE ENERGIATÕHUSUSE DIREKTIIV

2010. aastal jõustunud Euroopa Liidu direktiiv, mille eesmärk on parandada uute ja olemasolevate (suuremale renoveerimisele minevate) hoonete energiatõhusust, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning samuti sisekliima nõudeid ja tasuvust.

LV

DIREKTĪVA PAR ĒKU ENERGOEFKTIVITĀTI

ES direktīva, kas stājās spēkā 2010. gadā, lai sekmētu jaunu un esošo ēku (pēc būtiskas renovācijas) energoefektivitātes uzlabošanu, ņemot vērā ārējos klimatiskos un vietējos apstākļus, kā arī iekštelpu klimata prasības un rentabilitāti.

LT

PASTATŪ ENERGINIO NAUDINGUMO DIREKTYVA

2010 m. įsigaliojusi Europos direktīva naujų ir esamų pastatų (kuriuos reikia kapitališkai atnaujinti) energiniam naudingumui gerinti atsižvelgiant į klimato ir vietas salygas, patalpų mikroklimato reikalavimus ir išlaidų efektyvumą.

EN

ENERGY PERFORMANCE CERTIFICATE

Certificate, required by EU law, that informs a potential owner or user of a building of its designed energy performance and that contains recommendations on how the energy efficiency of the building can be improved.

ET

ENERGIATÖHUSUSE SERTIFIKAAT

ELi õigusaktiga nõutav sertifikaat, mis annab hoone võimalikule omanikule või kasutajale teada selle kavandatud energiatöhususe ning mis sisaldab soovitusi hoone energiatöhususe parandamiseks.

Sünönüm
Energiamärgis

LV

ENERGOEFKETIVITĀTES SERTIFIKĀTS

ES tiesību aktos pieprasīts sertifikāts, kas ēkas potenciālajam īpašniekam vai lietotājam sniedz informāciju par plānoto ēkas energoefektivitāti un ieteikumus par ēkas energoefektivitātes uzlabošanas iespējām.

LT

ENERGINIO NAUDINGUMO SERTIFIKATAS

Pagal ES teisēs aktus būtinas sertifikatas, kuris galimam pastato savininkui ar naudotojui suteikia informacijos apie pastato energinį naudingumą ir kuriame pateikiamas rekomendacijos, kaip padidinti pastato energijos vartojimo efektyvumą.

EN

ENERGY PERFORMANCE OF A BUILDING

Amount of energy required to render the building fit for its intended purpose.

ET

EHTISE ENERGIATÖHUSUS

Energia hulk, mis on vajalik selleks, et hoida ehitis heas korras selle kavandatud kasutuse jaoks.

Sünönüm
Hoone energiatöhusus

LV

ĒKAS ENERGOEFKETIVITĀTE

Enerģijas daudzums, kas nepieciešams, lai nodrošinātu ēkas piemērotību tās paredzētajam mērķim.

LT

PASTATO ENERGINIS NAUDINGUMAS

Enerģijos kiekis, reikalingas, kad pastatas galētū atlīkti numatyta funkcijs.

EN

ENERGY RECOVERY SYSTEM

Any technique or method of minimising the input of energy to an overall system by the exchange of energy from one sub-system of the overall system with another.

ET

ENERGIA TAGASIAAMISE EHK REGENEREERIMISE SÜSTEEM

Iga tehnika või meetod üldise süsteemi sisendenergia minimeerimiseks, vahetades ühe allsüsteemi energiat teise allsüsteemi omaga.

LV

ENERĢIJAS ATRAŽOŠANAS SISTĒMA

Jebkura tehnoloģija vai sistēma, kas samazina enerģijas patēriņu kopējā sistēmā, veicot enerģijas apmaiņu no vienas apakšsistēmas uz citu.

LT

ENERGIJOS REGENERACIJOS SISTEMA

Bet kokia tehnoloģija ar metodas, mažinantys energijos jvesti į bendrą sistemą pakeičiant bendros sistemos vienos dalies energiją kita.

EN

ENERGY SAVING ACTION

Action taken by a user or occupant of a building that results in a reduction of the energy demand of the building.

ET

ENERGIASÄÄSTUMEDE

Hoone kasutaja või valdaja võetud meede, mille tulemusena väheneb hoone energianöndlus.

*Sünonüüm
Meede energia säästmiseks*

LV

ENERGOTAUPĪBAS PASĀKUMS

Ēkas lietotāja vai iemītnieka veikts pasākums, kura rezultātā samazinās ēkas patēriņais enerģijas daudzums.

LT

ENERGIJOS TAUPYMO VEIKSMAI

Pastato naudotojo ar gyventojo veiksmai pastato energijos poreikiui mazinti.

EN

ENERGY SERVICE

Provision of energy to buildings.

ET

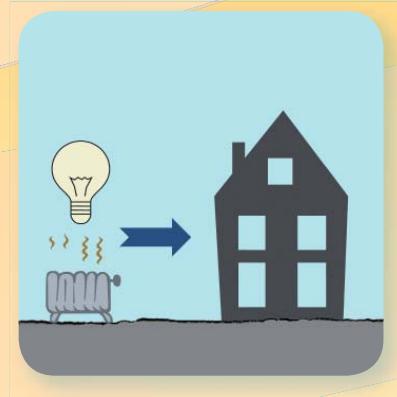
ENERGIADEENUS

Ehitiste varustamine energiaga.

LV

ENERGOPAKALPOJUMS

Enerģijas nodrošināšana ēkām.

LT

ENERGIOS TIEKIMO PASLAUGA

Energijos tiekimas į pastatus.

EN

ENERGY-EFFICIENT BEHAVIOUR

Behaviour adopted by users which results in a reduction of energy use or demand.

ET

ENERGIATÕHUS KÄITUMINE

Kasutajate omaks võetud käitumisviis, mille tulemusena väheneb energiakasutus ja -nõudlus.

Sünönüüm
Energiasäästlik käitumine

LV

ENERGOEFKTĪVA RĪCĪBA

Lietotāju rīcība, kuras rezultātā samazinās enerģijas patēriņš vai pieprasījums.

LT

EEFEKTYVAUS ENERGIOS VARTOJIMO IPROČIAI

Naudotoju ipročiai, padedantys sumažinti energijos suvartojojimą ar poreikj.

EN

ENERGY-EFFICIENT PRODUCT

Product that provides the specified or designed performance whilst using the minimum possible amount of energy to do so.

ET

ENERGIATÖHUS TOODE

Toode, mis töötab ettenähtud või kavandatud tõhususega, kasutades selleks vähimat võimalikku energiahulka.

Sünönüüm
Energiasäästlik toode

LV

ENERGOEFKTĪVS RAŽOJUMS

Ražojums, kas nodrošina norādīto vai plānoto veikspēju ar minimālu enerģijas patērienu.

LT

ENERGIJĄ TAUPANTIS PRODUKTAS

Produktas, atliekantis numatyta funkciją ir sunaudojantis mažiausią galimą energijos kiekį.

EN

ENGINEERED WOOD

Reconstituted wood product that results in strength appropriate for a given use and consistent quality with less material.

ET

PUIDUTOODE

Puidu ja tehismaterjalide segust toode, mille tugevus vastab ettenähtud kasutusele ning püsiv kvaliteet saavutatakse vähema materjaliga.

LV

UZLABOTA KOKSNE

Rūpnieciski pārveidotas koksnes izstrādājums, kura izturība atbilst konkrētajam lietojumam un kvalitātes prasībām un kura izgatavošanā izmantots mazāk materiāla.

LT

KOMPOZITINĖ MEDIENA

Medienos pakaitalas, kuriam pagaminti reikia mažiau medžiagos ir kuris, atsižvelgiant į numatyta paskirtį, yra atitinkamo tvirtumo ir kokybės.

EN

ENVIRONMENTAL BURDEN

Total impact on the environment of a construction product or project.

ET

KESKKONNAKOORMUS

Ehitustoote või -projekti kogumöju keskkonnale.

LV

EKOLOGISKĀIS SLOGS

Būvniecības objekta vai projekta kopējā ietekme uz vidi.

LT

APLINKAI TENKANTI NAŠTA

Statybos produkto ar projekto daromas bendas poveikis aplinkai.

EN

ENVIRONMENTAL CONDITION

State of the local, regional or global environment.

ET

KESKKONNA OLUKORD

Kohaliku, piirkondliku või globaalse keskkonna olukord.

LV

VIDES APSTĀKĻI

Vietējās, reģionālās vai globālās vides stāvoklis.

LT

APLINKOS BÜKLĒ

Vietos, regiono ar pasaulinēs aplinkos büklē.

EN

ENVIRONMENTAL DECLARATION

One of three types of declaration: type I, based on third-party certification for specific goods and services; type II, based on self-declarations; and type III, based on life-cycle impacts.

ET

KESKKONNADEKLARATSIOON

Üks kolmest deklaratsiooni tüübist: I tüübi alus on teatud kaupadele ja teenustele kolmanda osapoole antud sertifikaat; II tüüp põhineb omaalgatuslikul kinnitusel; III tüübi alus on olelusringi mõju.

LV

VIDES DEKLARĀCIJA

Viens no 3 deklarāciju tipiem: I tips balstīts uz trešās puses apliecinājumu par konkrētām precēm un pakalpojumiem, II tips balstīts uz pašdeklarāciju un III tips balstīts uz dzīves cikla ietekmi.

LT

APLINKOSAUGINĖ DEKLARACIJA

Vienas trijų deklaracijų tipų: I tipas - neprieklausomos šalies atliekamas tam tikru prekiu ar paslaugu sertifikavimas, II tipas - grindžiama savarankiškais aplinkosauginiais pranešimais, III tipas - grindžiama poveikiu per visa gyvavimo ciklą.

EN

ENVIRONMENTAL IMPACT

Environmental consequences of material production, construction, land or site development, and end-of-life processing.

ET

KESKKONNAMÕJU

Materaalse tootmise, ehituse, maa kasutuselevõtmise ja kinnisvara arendustööde ning kasutuselt kõrvaldamise tagajärjed keskkonnale.

LV

IETEKME UZ VIDI

Būvniecības, materiālu ražošanas, zemes vai teritorijas apbūves un dzīves cikla izbeigšanās ietekme uz vidi.

LT

POVEIKIS APLINKAI

Medžiagų gamybos, statybos, žemės ar statybvietais paruošas ir netinkamų eksploatuoti gaminių perdirbimo poveikis aplinkai.

EN

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

Assessment of the possible impact —positive or negative—that a proposed project may have on the environment, together consisting of the natural, social and economic aspects.

ET

KESKKONNAMÕJU HINDAMINE

Kavandatava projekti keskkonnale avaldatava võimaliku — positiivse või negatiivse — mõju hindamine, arvestades kõigi looduslike, sotsiaalsete ja majanduslike aspektidega.

LV

IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Vērtējums par iespējamo ietekmi (pozitīvu vai negatīvu), ko ierosinātais projekts var radīt attiecībā uz vidi, ķemot vērā dabiskos, sociālos un ekonomiskos aspektus.

LT

POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS

Galimo teigamo ar neigamo planuojamo projekto poveikio aplinkai vertinimas atsižvelgiant į gamtinieus, socialinius ir ekonominius aspektus.

EN

ENVIRONMENTAL IMPACT STATEMENT

Tool for decision making, describing the positive and negative environmental effects of proposed action - and citing alternative actions.

ET

KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ARUANNE

Otsuste tegemise vahend, milles kirjeldatakse kavandatud tegevuse positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning tuuakse võrdluseks alternatiivsed tegevused.

LV

PAZĪNOJUMS PAR IETEKMI UZ VIDI

Lēmumu pieņemšanas instruments, kas raksturo ierosinātās darbības pozitīvo un negatīvo ietekmi uz vidi, norādot arī alternatīvas darbības.

LT

POVEIKIO APLINKAI INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Priemonē sprendimui priimti, kurioje aprašomas teigiamas ir neigiamas siūlomos veiklos poveikis aplinkai ir nurodomi alternatyvūs veiksmi.

EN

ENVIRONMENTAL INDICATOR

Practical and economical way to track the state of the environment.

ET

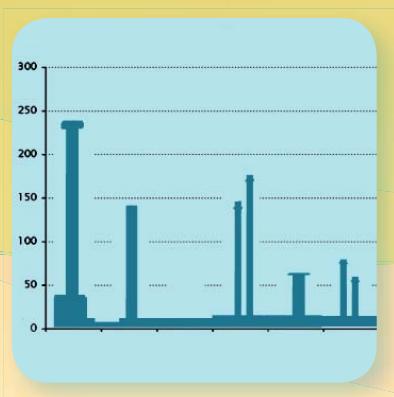
KESKKONNAINDIKAATOR

Otstarbekas ja tõhus viis keskkonnaseisundi jälgimiseks.

LV

VIDES RĀDĪTĀJS

Praktisks un ekonomisks vides stāvokļa apsekošanas līdzeklis.

Sünonüüm
Keskonnanaitaja

LT

APLINKOSAUGINIS RODIKLIS

Praktinis ir ekonominis būdas aplinkos būklei sekti.

EN

ENVIRONMENTAL LABEL

Scheme to demonstrate performance on certain environmental issues.

ET

KESKKONNAMÄRGIS

Skeem, mille abil näidatakse tõhusust teatud keskkonnaküsimustes.

LV

EKOLOGISKĀS MARķĒJUMS

Elementu kopums, kas rāda atbilstību noteiktiem ekoloģiskiem parametriem.

LT

EKOLOGINIS ŽENKLAS

Sistema, parodanti, kad laikomasi tam tikrų aplinkosaugos aspektų.

EN

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT AND AUDIT SCHEME (EMAS)

Voluntary scheme for organisations to undertake the use and assessment of a management systems model in order to improve management of their environmental impacts.

ET

KESKKONNAJUHTIMIS- JA -AUDITEERIMISSÜSTEEM

Vabatahtlik süsteem organisatsioonidele, et viia läbi juhitmissüsteemi mõdu hindamine oma keskkonnamõju juhtimise parandamiseks.

LV

VIDES VADĪBAS UN AUDITA SISTĒMA

Brievprātīga sistēma, kas izveidota, lai organizācijas varētu lietot un vērtēt tādu vadības sistēmu modeļi, kurš ļauj pilnveidot ietekmes uz vidi pārvaldību.

LT

APLINKOSAUGOS VADYBOS IR AUDITO SISTEMA

Savanorišku dalyvavimu grindžiama sistema, skirta organizacijoms, kurios pageidauja naudoti ir vertinti valdymo sistemų modeļi, kad pagerintu savo poveikio aplinkai vadybą.

EN

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM (EMS)

Tool that enables an organisation of any size or type to control the impact of its activities, products or services on the natural environment.

ET

KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM

Vahend, mis võimaldab igas suuruses ja igat tüipi ettevõttel kontrollida oma tegevuse, toodete või teenuste mõju looduskeskkonnale.

LV

VIDES APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMA

Instruments, ar kura palīdzību jebkura lieluma vai veida organizācija var kontrolēt savas darbības, produktu vai pakalpojumu ietekmi uz dabas vidi.

LT

APLINKOSAUGOS VADYBOS SISTEMA

Priemoné, leidžianti bet kokio dydžio ar tipo organizacijai kontroliuoti organizacijos veiklos, produktu ar paslaugų poveikj gamtinei aplinkai.

EN

ENVIRONMENTAL PERFORMANCE

Quantification of the performance of a product, service or organisation in terms of its environmental impact.

ET

KESKKONNATOIME

Toote, teenuse või organisatsiooni poolt keskkonnale avaldatava mõju väljaselgitamine.

LV

EKOLOGISKĀS RAKSTURLIELUMS

Produkta, pakalpojuma vai organizācijas darbības ietekmes uz vidi novērtējums skaitliskā izteiksmē.

LT

APLINKOSAUGINIS VEIKSMINGUMAS

Kiekybinis produkto, paslaugos ar organizacijos aplinkosauginio veiksmingumo įvertinimas.

EN

ENVIRONMENTAL PRODUCT DECLARATION (EPD)

Tool to communicate the environmental performance of a product or system.

ET

TOOTE KESKKONNADEKLARATSIOON

Vahend toote või süsteemi keskkonnatoime edastamiseks.

LV

PRODUKTU VIDES DEKLARĀCIJA (PWD)

Instruments, ar kura palīdzību paziņo par produkta vai sistēmas ietekmi uz vidi.

LT

APLINKOSAUGINĖ GAMINIO DEKLARACIJA

Informavimo apie gaminio ar sistemos aplinkosauginij veiksmingumą priemonė.

EN

ENVIRONMENTAL PROFILING

Method used to capture in quantifiable terms the impact of a good or service on the environment.

ET

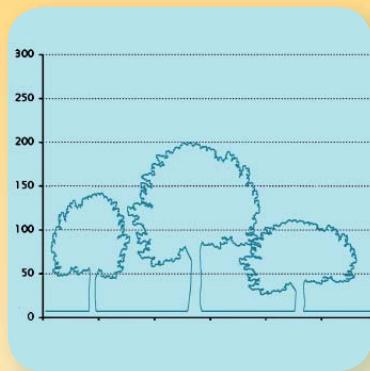
KESKKONNAPROFIILI HINDAMINE

Meetod, mida kasutatakse toote või teenuse mõõdetava keskkonnamõju määramiseks.

LV

EKOLOGISKĀ PROFILĒŠANA

Metode, kas ļauj skaitliskā izteiksmē novērtēt preces vai pakalpojuma ietekmi uz vidi.

LT

APLINKOSAUGINIO PROFILIO NUSTATYMAS

Metodas, naudojamas prekės ar paslaugos poveikiui aplinkai kiekybiškai įvertinti.

ENVIRONMENTAL QUALITY OF LIFE

Personal satisfaction (or dissatisfaction) with the environmental conditions in which people live.

ET

KESKKONNAALANE ELUKVALITEET

Isiklik rahulolu (või rahulolematus) keskkonnatingimustega, milles inimesed elavad.

LV

DZĪVES VIDES KVALITĀTE

Cilvēku personīgā apmierinātība (vai neapmierinātība) ar dzīves vides apstāklīem.

LT

GYVENIMO KOKYBĖS APLINKOS ASPEKTAI

Asmens pasitenkinimas ar nepasitenkinimas gyvenamaja aplinka.

EN

ENVIRONMENTAL RESTORATION

Deliberate attempt to speed recovery of damaged areas.

ET

KESKKONNA TAASTAMINE

Eesmärgipärane katse kiirendada kahjustatud alade taastumist.

LV

VIDES ATJAUNOŠANA

Apzināti centieni veicināt cietušo teritoriju atjaunotni.

LT

APLINKOS ATKŪRIMAS

Sāmonīgas bandymas paspartinti pažeistų teritorijų regeneraciją.

EN

ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

Approach which ensures that biological systems remain diverse and productive through responsible and active management and exploitation by humans over time.

ET

KESKKONNASÄÄSTLIKUS

Põhimõte, mille kohaselt tagatakse bioloogiliste süsteemide mitmekesisuse ja tootlikkuse säilimine aja jooksul inimestepoolse vastutustundliku ja aktiivse juhtimise ning kasutamise kaudu.

LV

VIDES ILGTSPĒJA

Pieejā, kas, cilvēkam īstenojot pienācīgu un aktīvu apsaimniekošanu un izmantošanu, nodrošina bioloģisko sistēmu daudzveidības un produktiviātes saglabāšanos.

LT

EKOLOGINIS TVARUMAS

Metodas, padedantis užtikrinti, kad žmonės atsakingai ir aktyviai valdytų ir naudotų biologines sistemas, kad jos ir ateityje išlaikytų įvairovę ir produktyvumą.

EN

ENVIRONMENTAL TAX

Tax intended to promote environmentally sustainable activities via economic incentives.

ET

KESKKONNAMAKS

Maks, mille eesmärk on edendada keskkonnahoidlikku tegutsemist majanduslike stiimulite abil.

LV

DABAS RESURSU NODOKLIS

Nodoklis, kas paredzēts, lai ar ekonomisku stimulu palīdzību veicinātu ekoloģiski ilgtspējīgus pasākumus.

LT

APLINKOSAUGOS MOKESTIS

Mokesčis, kuriuo siekiama per ekonomikas paskatas remti aplinkosauginiu požiūriu darniā veiklą.

EN

ENVIRONMENTAL VERIFICATION

Third-party verification of environmental performance.

ET

KESKKONNATÕEND

Erapooletu osapoole antav tõend keskkonnatoime kohta.

LV

VIDES DATU PĀRBAUDE

Trešās puses veikta ekoloģisko raksturlielumu atbilstības apsekošana.

LT

APLINKOSAUGINIO VEIKSMINGUMO TIKRINIMAS

Nepriklausomos organizacijos atliekamas aplinkosauginio veiksmingumo tikrinimas.

EN

ESTIMATED SERVICE LIFE

Service life that a building or parts of a building would be expected to have in a set of specific in-use conditions, determined from reference service life data after taking into account any differences from the reference in-use conditions.

Synonyms

Predicted service life

LV

APLĒSTAIS DARBMŪŽS

Kalpošanas laiks, ko ēka vai tās daļa nodrošina noteiktos ekspluatācijas apstākļos, nemot vērā bāzes darbmūžu un jebkādas atšķirības no ekspluatācijas bāzes apstākļiem.

Sinonims

Paredzamais darbmūžs

ET

HINNANGULINE KASULIK TÖÖIGA

Ehitise või selle osade eeldatav tööiga teatud kasutustingimustel; määratakse võrdlusandmete põhjal, võttes arvesse kõiki erinevusi võrdlusuluseks olevate kasutustingimustega vörreldes.

Sünoniüm

Kavandatud kasutusiga

LT

NUMATOMAS EKSPLOATAVIMO LAIKAS

Tikötina pastato ar pastato dalių eksploatavimo trukmė esant tam tikroms konkrečioms naudojimo sąlygoms, nustatoma pagal standartinius eksploatavimo duomenis atsižvelgiant į bet kokius skirtumus nuo standartinių eksploatavimo sąlygų.

Sinonimas

Numatomas naudojimo laikas

EN

EVAPORATIVE COOLING

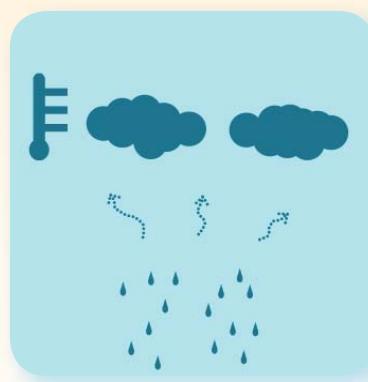
Cooling air through the simple evaporation of water.

ET

AURUMISJAHTUMINE

Õhu jahutamine üksnes vee aurustumise kaudu.

Sünoniüm

Aurustusjahutus
Aurumisjahutus

LT

ORO VĒSINIMAS VANDENS GARINIMU

Oro vēsinimas paprastu vandens garinimu.

LV

IZTVAICES DZESĒŠANA

Gaisa dzesēšana vienkāršas ūdens iztvaicēšanas rezultātā.

EN

EVAPOTRANSPIRATION

Sum of evaporation and plant transpiration from the Earth's land surface to atmosphere.

ET

EVAPOTRANSPIRATSIOON

Kogu aurumine ja taimkatte transpiratsioon Maa pinnalt atmosfääri.

Sünöönüm

Koguaurumine

LV

EVAPOTRANSPIRĀCIJA

Summārais mitruma daudzums, kas rodas, mitrumam iztvaikojot no zemes un izgarojot no augiem.

LT

EVAPOTRANSPIRACIJA

Bendras vandens išgarinimas Žemės paviršiaus plote, apimantis dirvožemio ir augalų (iskaitant transpiraciją) išgarinamą vandenį.

EN

FACTOR 4

Hypothetical fourfold increase in "resource productivity", brought about by simultaneously doubling wealth and halving resource consumption.

ET

FAKTOR 4

Ressursside tootlikkuse hüpooteetiline neljakordne suurenemine, mis saavutatakse heaolu kahekordistades ja samal ajal ressursside tarbimist poole võrra vähendades.

Factor 4

LV

FAKTORS "4"

Hipotētisks resursu produktivitātes četrkāršs palielinājums, kas rodas ekonomiskās bagātības divkāršas palielināšanās un resursu patēriņa divkāršas samazināšanās rezultātā.

LT

DAUGIKLIS „4“

Spējamas „ištakli efektyvumu“ padidējimas keturis kartus, pasiektas du kartus padidinus gerovę ir perpus sumazinus ištakli sunaudojimą.

EN

FACTOR 10

90% global reduction in resource turnover, within the next 50 years, to achieve dematerialisation.

ET

FAKTOR 10

Dematerialiseerimise saavutamiseks tuleb järgmise 50 aasta jooksul vähendada globaalset ressursside ringlust 90%.

Factor 10

LV

FAKTORS "10"

Resursu apgrozījuma samazinājums par 90% turpmāko 50 gadu laikā dematerializācijas nodrošināšanai.

LT

DAUGIKLIS „10“

Bendras išteklių apyvartos sumažinimas 90 proc. per ateinančius 50 metus, kad būtų galima įgyvendinti dematerializavimą.

EN

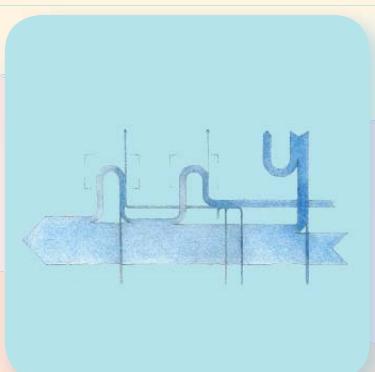
FLOOD CONTROL

Method used to prevent or reduce the detrimental effects of floods, including the management of water resources through construction of dams, reservoirs, embankments, etc.

ET

ÜLEUJUTUSTÖRJE

Meetod, mida kasutatakse üleujutuste kahjulike mõjude ennetamiseks ja vähendamiseks, sh veeressursside juhtimine tammide, reservuaaride, kaldavallide jne ehitamise kaudu.

Sünonüüm
*Tulvatörje
Üleujutusohjeldus
Tulvaohjeldus
Suurveeohjeldus*

LV

APPLŪŠANAS KONTROLE

Plūdu postošo seku novēršanas metode, t.sk. ūdens resursu apsaimniekošana ar dambju, ūdenskrātuvi, krasta būvju utt. palīdzību.

LT

APSAUGA NUO POTVYNIŲ

Metodas, naudojamas potvynių padariniam išvengti arba jiems sumažinti, išskaitant vandens išteklių valdymą įrengiant pylimus, baseinus, užtvankas ir kt.

EN

FLY ASH

Residue generated from the combustion of coal at high temperature in power stations, which can be used as an alternative constituent in cement production.

ET

LENDTUHK

Elektrijaamades sõe kõrgel temperatuuril pöletamisel tekkiv jäük, mida saab kasutada alternatiivse koostisosana tsemenditootmisel.

LV

PELNU PUTEKĻI

Nosēdumi, kuri rodas, spēkstacijās dedzinot ogles augstās temperatūrās, un kurus var izmantot kā alternatīvu izejvielu cementa ražošanā.

LT

LAKIEJI PELENAI

Nuosēdos, kurios susidaro elektrinēje aukštoje temperatūroje deginant anglī ir kurias kaip alternatyviā sudedamājā dalī galima naudoti cemento gamyboje.

EN

GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM

System which integrates hardware, software and data for capturing, managing, analysing, and displaying all forms of geographically referenced information.

ET

GEOINFO SüSTEEM

Süsteem, mis hõlmab riistvara, tarkvara ning andmeid igat liiki geograafilise teabe kogumiseks, haldamiseks, analüüsimiseks ja esitamiseks.

LV

ĢEogrāfiskās informācijas sistēma

Sistēma, kas apvieno datortehniku, programmatūru un datus visu veidu ģeogrāfiskas informācijas iegūšanai, pārvaldīšanai, analizēšanai un apskatīšanai.

GIS

Sünönüüm
Kohateabesüsteem

LT

GEOGRAFINĖ INFORMACINĖ SISTEMA

Aparatinę ir programinę įrangą bei duomenis apimanti visų rūšių geografinės informacijos kaupimo, tvarkymo, analizės ir pateikimo sistema.

EN

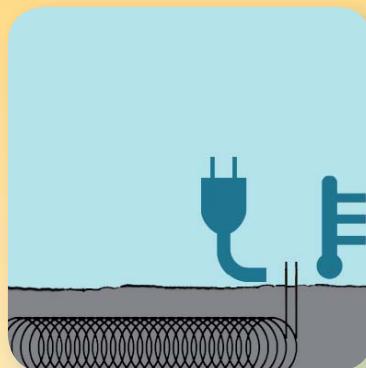
GEOTHERMAL ENERGY SYSTEM

Extraction of power from heat stored in the earth.

ET

GEOTERMILISE ENERGIA SÜSTEEM

Energia saamine Maas salvestunud soojusest.

Sünonüüm

*Geotermaalenergia süsteem
Maapõueenergia süsteem*

LV

ĢEOTERMISKĀS ENERĢIJAS SISTĒMA

Zemes iekšienē glabātās siltumenerģijas ieguve.

LT

GEOTERMINĖS ENERGIJOS SISTEMA

Žemės gelmėse akumuliuotos šiluminės energijos išgavimo sistema.

EN

GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI)

Organisation that seeks to ensure that disclosure on economic, environmental, and social performance is as commonplace and comparable as financial reporting and important to organisation success.

ET

GLOBAALNE ARUANDLUSALGATUS (GLOBAL REPORTING INITIATIVE)

Organisatsioon, mille eesmärk on tagada, et majandusliku, keskkonna- ja sotsiaalse mõju kohta aru andmine oleks sama tavaline ja võrreldav nagu finantsaruandlus ning organisatsioonilise edu jaoks sama oluline.

LV

GLOBĀLĀS ZINOŠANAS INICIATĪVA

Organizācija, kas tiecas nodrošināt, ka pārskati par veikumu ekonomikas, vides un sociālajā jomā būtu tikpat ierasta un salīdzināma darbība kā finanšu pārskati par organizācijas panākumiem.

LT

PASAULINĖ ATSKAITYMO INICIATYVA

Organizacija, siekianti užtikrinti, kad informacijos apie ekonominės, aplinkosauginės ir socialinės veiklos rezultatus atskleidimas taptų įprasta praktika, panašia į finansinę atskaitomybę ir svarbiai organizacijos veiklai.

EN

GLOBAL WARMING

Result of the greenhouse effect by which the average global temperatures are increasing at such a rate that they provoke significant climate change resulting in risks to future generations.

LV

GLOBĀLĀ SASILŠANA

Parādība, kad siltumnīcefekta rezultātā pasaules vidējās temperatūras palielinās tādā tempā, kas izraisa ievērojamas klimata pārmaiņas, kuras apdraud nākamās paaudzes.

ET

GLOBAALNE SOOJENEMINE

Kasvuhooneefekti tagajärg, mis tingib Maa keskmiste temperatuuride tōusu sellisel määral, et see kutsub esile olulisi kliimamuutusi ja kujutab endast ohtu tulevaste põlvkondade jaoks.

LT

VISUOTINIS ATŠILIMAS

Šiltnamio efektā sukeliančių duju poveikis – vidutinē pasaulinē temperatūra kyla tempu, kuris lemia pastebimą klimato kaitą, keliančią pavoju ateities kartoms.

EN

GLOBAL WARMING POTENTIAL

Factor which describes the radiative forcing impact of one mass-based unit of a given greenhouse gas relative to an equivalent unit of carbon dioxide over a given period of time.

ET

GLOBAALSE SOOJENEMISE POTENTSIAAL

Tegur, mis näitab teatud kasvuhoonegaasi ühe massiühiku kiirguslikku mõju määratud ajavahemiku jooksul CO_2 ekvivalentühiku suhtes.

LV

GLOBĀLĀS SASILŠANAS VEICINĀŠANAS POTENCIĀLS

Faktors, kas rāda, cik liela ir konkrētās siltumnīcefekta gāzes vienas masas vienības ietekme salīdzinājumā ar ekvivalentu oglēkļa dioksīda daudzumu noteiktā laika periodā.

LT

VISUOTINIO ATŠILIMO POTENCIALAS

Veiksny, parodantis konkreeti šiltnamio efektā sukeliančių duju masēs vieneto poveikj spinduliuotēs pusiausvyrai, išreikštā ekvivalentišku anglies dioksido vienetu per tam tikrą laikotarpi.

EN

GREEN BELT

Zone of land that encircles a city and on which development is forbidden.

ET

HALJASVÖÖND

Linna ümbritsev maa-ala, kus kinnisvaraarendus on keelatud.

Sünonüüm
Roheline vöönd

LV

ZAŁĀ JOSLA

Pilsētai pieguļoša zemes teritorija, kurā aizliegta apbūve.

LT

ŽALIOJI JUOSTA

Miestą juosianti žemės zona, kurioje statybos yra draudžiamos.

EN

GREEN ROOF

Roof of a building that is partially or completely covered with seeded soil and vegetation laid over a waterproofing membrane.

ET

HALJASKATUS

Hoone katus, mis on osaliselt või täielikult kaetud veekindlale membraanile paigaldatud mullaga, kuhu on külvatud seemned, ja mis on kaetud taimestikuga.

Sünonüüm
Murukatus

LV

"ZAŁAIS" JUMTS

Tāds ēkas jumts, ko daļēji vai pilnībā sedz apsēta un augus saturoša augsnēs kārtā, zem kurās atrodas hidroizolējoša membrāna.

LT

ŽALIASIS STOGAS

Pastato stogas, kurio dalj ar visą plotą dengia augalai, pasodinti į dirvožemį, po kuriuo yra vandeniu nepralaidi plėvelė.

EN

GREENFIELD LAND

Land on which no previous development has taken place.

ET

HOONESTAMATA ROHEALA

Maa-ala, kus varem ei ole toimunud kinnisvaraarendust.

LV

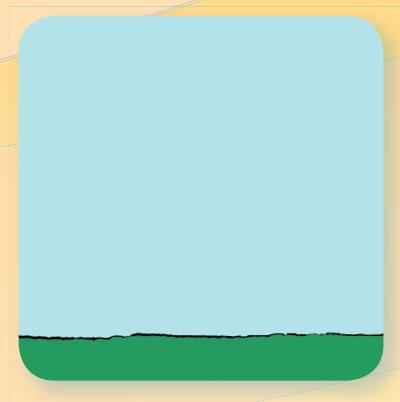
NESKARTA ZEME

Zeme, uz kuras iepriekš nav veikta apbūve.

LT

PLYNO LAUKO ŽEMĖ

Žemė, kuri anksčiau nebuvo naudojama statyboms.

EN

GREENHOUSE EFFECT

Heating of the surface of a planet or moon due to the presence of an atmosphere containing gases that absorb and emit infrared radiation.

ET

KASVUHOONEEFEKT

Planeedi või kuu pinna soojenemine selle tulemusena, et olemasolev atmosfääär sisaldab soojuskiirgust neelavaid ja eraldavaid gaase.

Sünonüüm
Kasvuhoonenähtus

LV

SILTUMNICEFEKTS

Planētas vai Mēness virsmas sasilšana, ko izraisa tādu gāzu klātbūtne atmosfērā, kuras absorbē un izdala infrasarkano starojumu.

LT

ŠILTNAMIO EFEKTAS

Planetos ar ménulio paviršiaus įkaitimas dėl atmosferoje esančių dujų, kurios sugeria ir skleidžia infraraudonuosius spindulius.

EN

GREENWASH

Practice of companies disingenuously spinning their products and policies as environmentally friendly, such as by presenting cost cuts as reductions in use of resources.

ET

ROHEPESU

Ettevõtete kasutatav tava näidata petlikult oma tooteid ja tegutsemisviise keskkonnahoidlikena, nt esitades kulude kärpeid kasutatavate ressursside vähendamisenä.

LV

“ZĀLĀ” MALDINĀŠANA

Uzņēmumu negodprātīga prakse popularizēt savus izstrādājumus un pasākumus kā videi labvēlīgus, piemēram, izmaksu samazinājumu uzrādot kā resursu patēriņa samazinājumu.

LT

„ŽALIASIS SMEGENŪ PLOVIMAS“

Įmonių praktika, kai produktai ar politika nesāžiningai pristatomi kaip nekenkiantys aplinkai, pavyzdžiu, kai kainos sumažinimas pristatomas kaip mažesnis išteklių sunaudojimas.

EN

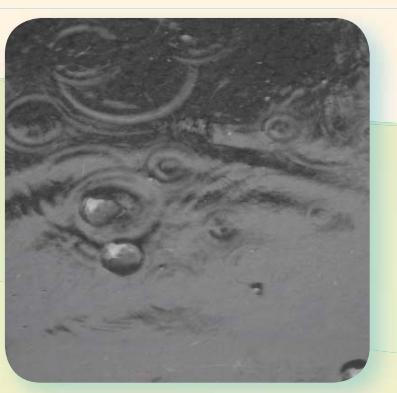
GREYWATER

Water from sinks and baths that may be reused for watering, landscaping and other domestic purposes, before it reaches the sewer (or septic tank system).

ET

HALLVESI

Kraani ja vanni reovesi, mida võib taaskasutada kastmiseks, maastikukujunduseks ja muudel kodumajapidamise otstarvetel, enne kui see jõuab kanalisatsioonitorustikku (või septicusüsteemi).

LV

SAIMNIECĪBAS NOTEKŪDENI

Ūdens no izlietnēm un vannām, kuru var atkārtoti izmantot apūdeņošanas, ainavu veidošanas un citām saimnieciskām vajadzībām, pirms tas nonāk kanalizācijā (vai septisko rezervuāru sistēmā).

LT

PAPLAVOS

Praustuvu ir vonių nuotekos, kurias, prieš joms patenkant į nuotekų kolektorių (arba septiņj rezervuārą), galima panaudoti laistymo, aplinkos tvarkymo ir kitiems namų ūkio tikslams.

EN

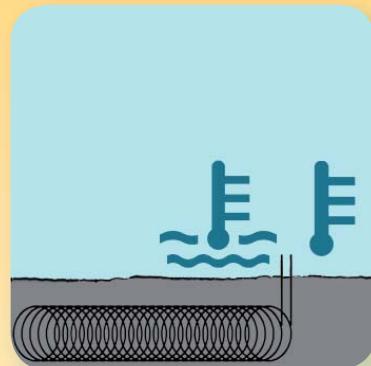
GROUND COOLING/HEATING SYSTEM

Central heating and/or cooling system that pumps heat to or from the ground.

ET

MAAJAHUTUS- VÕI MAAKÜTTESÜSTEEM

Keskkütte- ja/või keskjahutussüsteem, mis pumpab soojust pinnasest või pinnasesse.

LV

ZEMES DZESĒŠANAS/APSILDES SISTĒMA

Centrālās apkures un/vai dzesēšanas sistēma, kas ļauj siltumu ievadīt zemē vai izsūknēt no tās.

LT

GRUNΤINIO VĖSINIMO / ŠILDYMO SISTEMA

Centralizuota šildymo ir (arba) vėsinimo sistema, kai šiluma nukreipiama į žemę arba iš jos gaunama.

EN

GROUND GRANULATED BLASTFURNACE SLAG (GGBS)

Molten iron slag (a by-product of iron and steel making) quenched from a blast furnace in water or steam, to produce a glassy, granular product that is then dried and ground into a fine powder.

ET

PEENESTATUD GRANULEERITUD KÖRGAHJURÄBU

Kõrgahjust saadud sulatatud rauaräbu (raua- ja terasetootmise kõrvalsaadus), mida karastatakse vees või aurus, et saada klaasjat, granuleeritud toodet, mis seejärel kuivatatakse ja peenestatakse pulbriks.

LV

MALTI GRANULĒTI DOMNAS SĀRNĀ

Kausētas dzelzs sārnā (dzelzs un tērauda ražošanas blakusprodukts), kurus apstrādā ar ūdeni vai tvaiku, lai iegūtu stiklam līdzīgu, granulētu produktu, ko vēlāk izķāvē un samaļ smalkā pulverī.

LT

MALTAS GRANULIUOTASIS AUKŠTAKROSNĒS ŠLAKAS

Lydant geleži susidarēs šlakas (šalutinis geležies ir plieno gamybos produktas), atvēsintas vandenye ar garuose, iš kurio gaminamas stikliškas granuliuotas produktas, kuris vēliau išdžiovinamas ir sumalamas į smulkius miltelius.

EN

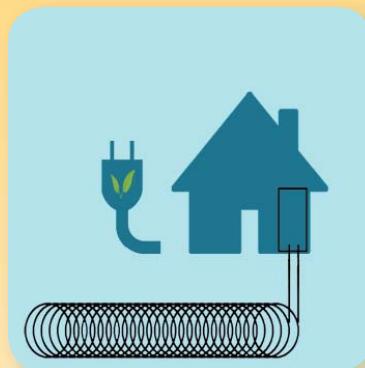
GROUND SOURCE HEAT PUMP

Electrically driven device that extracts heat from the ground in order to provide, via a simple heat exchange mechanism, space and water heating for a building.

ET

MAASOOJUSPUMP

Elektriline seade, mis ammutab soojust maapinnast ja juhib selle lihtsa soojusvahetusmehhanismi abil ruumide kütteks ja vee soojendamiseks hoonesse.

LV

ZEMES SILTUMSŪKNIS

Ar elektrību darbināma ierīce, kas ļauj iegūt siltumu no zemes un ar vienkārša siltumapgādaiņa mehānisma palīdzību ēkā nodrošināt telpu apkuri un ūdens apsildi.

LT

GRUNTO ŠILDOMASIS SIURBLYS

Elektrinis ierengins išgauti iš grunto šilumā, kuri, naudojant paprastą šilumos mainų mechanizmą, naudojama pastato patalpų arba vandens šildymui.

EN

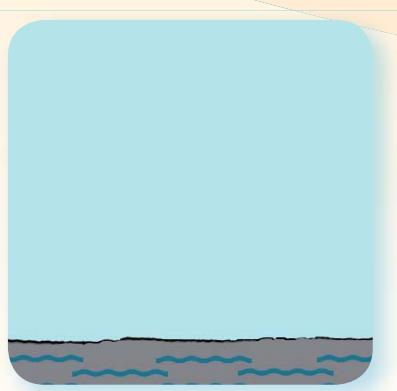
GROUNDWATER

Water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil.

ET

PÕHJAVESI

Vesi, mis asub maapinna all küllastusvööndis ja on otseses kokkupuutes pinnase või aluspinnasega.

LV

GRUNTSŪDENS

Ūdens, kas atrodas zem zemes virsmas un ir tiešā kontaktā ar pazemes grunts slāniem.

LT

GRUNTINIS VANDUO

Žemiau žemēs paviršiaus vandeningoje zonoje esantis vanduo, kuris tiesiogiai liečiasi su gruntu ar podirviu.

H

EN

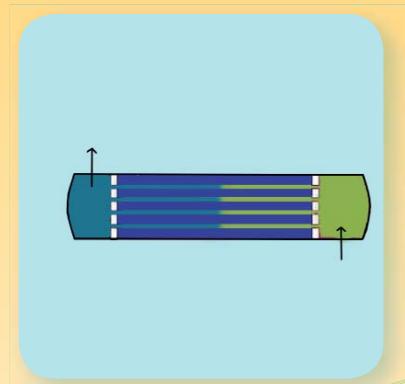
HEAT EXCHANGER

Device built for efficient heat transfer from one medium to another.

ET

SOOJUSVAHETI

Seade soojuse ülekandmiseks ühest keskkonnast teise.

LV

SILTUMMAINIS

Ierīce efektīvai siltuma pārnesei no viena nesēja uz citu.

LT

ŠILUMOKAITIS

Irenginys, skirtas efektyviam šilumos perdavimui iš vienos terpēs į kitą.

EN

HEAT RECOVERY SYSTEM

Any conservation system whereby some space heating or water heating is done by actively capturing by-product heat that would otherwise be ejected into the environment.

ET

SOOJUSTAGASTUSSÜSTEEM

Igasugune säilitussüsteem, kus osa ruumi küttest või vee soojendamisest toimub kõrvatsaadusena tekkiva soojuse abil, mis muidu eralduks väliskeskonda.

LV

SILTUMA ATGŪŠANAS SISTĒMA

Jebkura siltuma saglabāšanas sistēma, kas ļauj veikt telpu vai ūdens apsildi, aktīvi pārverot blakusprodukto esošo siltumu, kurš citādi izdalītos apkārtējā vidē.

LT

ŠILUMOS REGENERAVIMO SISTEMA

Bet kokia tvermēs sistema, kai erdvē ar vanduo tam tikru mastu šildomi naudojant aktyviai surenkamą šalutiniu produktu šilumos energiją, kuri kitaip būtų išskiriama į aplinką.

EN

HEAVYWEIGHT CONSTRUCTION

Extensive use of heavy materials for the creation of the main loadbearing elements of a building.

ET

RASKETEST MATERJALIDEST EHITAMINE

Ehitusviis, milles ehitise kandvates elementides kasutatakse valdavalt raskeid materjale.

LV

MASĪVA BŪVE

Tāda ēka, kuras galveno nesošo konstrukciju izbūvē ekstensīvi izmantoti smagi materiāli.

LT

SUNKIŲJŲ KONSTRUKCIJŲ STATYBA

Statyba, kurioje plačiai naudojamos sunkiosios medžiagos pagrindinėms pastato nešančioms konstrukcijoms pastatyti.

EN

HOLISTIC APPROACH

Method which takes account of all relevant factors, to produce the best possible result.

ET

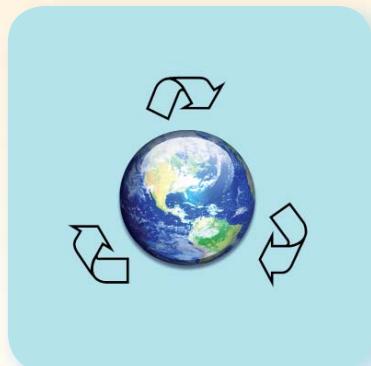
HOLISTILINE LÄHENEMINE

Meetod, milles võetakse arvesse kõiki olulisi tegureid, et saada parim võimalik tulemus.

LV

HOLISTISKA PIEEJA

Metode, kurā ļemti vērā visi būtiskie faktori, lai sasniegtu vislabāko iespējamo rezultātu.

LT

VISYBINIS POŽIŪRIS

Metodas, kai atsižvelgiama į visus susijusius veiksnius, kad būtų pasiekta geriausias rezultatas.

Sinonimas
Kompleksinis požiūris

EN

HOUSING DENSITY

Measure of the amount of housing development on a particular site, usually expressed as the number of dwellings per hectare.

ET

ELAMUEHITUSTIHEDUS

Näitaja, mis iseloomustab hoonestuse arengu määra mingil alal, tavaiselt väljendatud elamute arvuga hektari kohta.

LV

DZĪVOJAMĀS APBŪVES BLĪVUMS

Dzīvojamās apbūves objektu daudzums, ko parasti rēķina kā mājokļu skaitu uz vienu hektāru.

LT

APGYVENDINIMO TANKUMAS

Būsto statybos apimties tam tikoje teritorijoje matas, paprastai išreiškiamas vienam hektarui tenkančių būstų skaičiumi.

EN

HYBRID ENERGY SYSTEM

System which uses a combination of energy-producing components that provide a constant flow of uninterrupted power.

ET

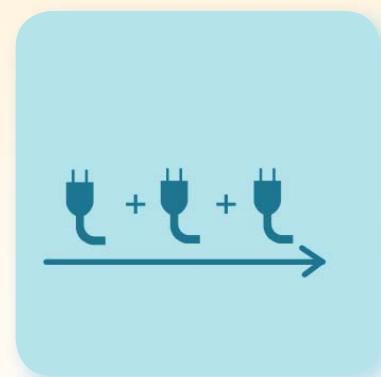
KOMBINEERITUD ENERGIASÜSTEEM

Süsteem, milles kasutatakse pidevat elektrivoolu andvate energiatootmiskomponentide kombinatsiooni.

LV

HIBRĪDĀ ENERĢIJAS RAŽOŠANAS SISTĒMA

Sistēma, kas apvieno enerģiju ražojošus komponentus, kuri nodrošina nepārtrauktu strāvas plūsmu.

LT

HIBRIDINĖ ENERGIJOS SISTEMA

Sistema, kurioje derinami energijos gamybos komponentai ir tokiu būdu užtikrinamas nuolatinis nenutrūkstamas energijos srautas.

EN**INDOOR AIR QUALITY**

Quality of the air within and around a building or a structure, related to the health and comfort of building occupants.

ET**SISEÖHU KVALITEET**

Ehitise või rajatise sees ja ümber oleva õhu kvaliteet, mis on seotud ehitise asukate tervise ja heaoluga.

Sünonüüm

Õhukvaliteet siseruumides**LV****IEKŠTELPУ GAISA KVALITĀTE**

Ēkā vai konstrukcijā un to apkātnē esošā gaisa kvalitāte no ēkas iemītnieku veselības un komforta viedokļa.

LT**PATALPУ ORO KOKYBЕ**

Pastate ar konstrukcijoje ir aplink juos esančio oro kokybē, susijusi su pastato naudotojų sveikata ir komfortu.

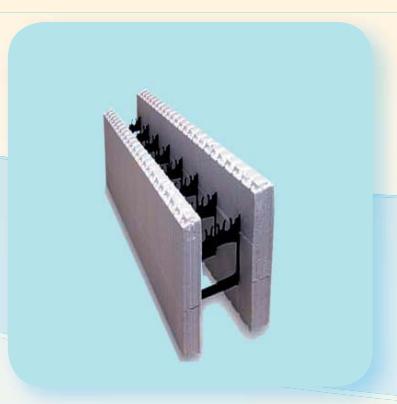
EN**INSULATING CONCRETE FORMWORK**

Building system made from interlocking hollow insulating elements that are similar to large lego bricks.

ET**ISOLATSIOONIGA MOODULRAKETIS**

Ehitussüsteem, mis koosneb üksteisega haakuvatest seest õönsatest, suuri legoklotse meenutavatest soojustusmaterjalist valmistatud elementidest.

Sünonüüm

Soojapidav moodulraketis**LV****IZOLĀCIJAS BETONKONSTRUKCIJA**

Ēkas konstrukcija, ko veido savstarpēji saroboti izolācijas elementi, kuri ir līdzīgi lieliem "lego" kāgieljiem.

LT**IZOLIACINIS BETONO KLOJINYS**

Pastato sistema iš sublokotų tuščiavidurių izoliacinių dalių, panašių į didieles lego kāladėles.

EN**INTELLIGENT BUILDING**

Building that provides a productive and cost-effective environment based on three basic elements: 1) people 2) products and 3) processes and the interrelationships between them.

Synonyms

Smart building**LV****VIEDA ĒKA**

Celtne, kurā, pamatojoties uz trim pamatelementiem (cilvēki, produkti un procesi) un to mijiedarbību, ir nodrošināti produktīvi un rentabli apstākļi.

ET**ARUKAS HOONE**

Hoone, milles on produktiivne ja kulutõhus keskkond, mis pöhineb kolmel põhielemendil: 1) inimestel, 2) toodetel ja 3) nendevahelistel protsessidel ja seostel.

LT**IŠMANUSIS PASTATAS**

Pastatas, kuriame triju pagrindinių sudedamajų dalių – žmonių, produktų, procesų – ir jų sāveikos pagrindu sukuriama naši ir ekonomiškai efektyvi aplinka.

EN**INTERMEDIATE PRODUCT**

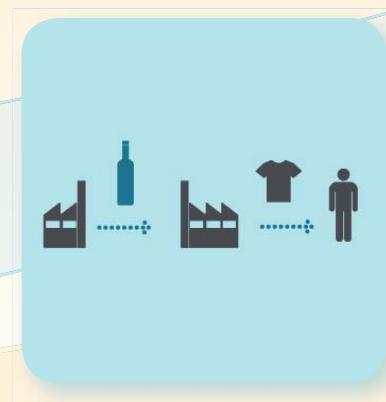
Product that has undergone a partial processing and is used as raw material in a successive productive step.

ET**VAHESAADUS**

Toode, mis on läbinud osalise töötlemise ja mida kasutatakse järgmises tootmisetapis toorainena.

LV**STARPPRODUKTS**

Daļēji apstrādāts produkts, ko nākamajā apstrādes posmā izmanto par izejvielu.

LT**TARPINIS GAMINYS**

Iš dalies perdirbtas gaminys, kuris vėlesniame gamybos etape naudojamas kaip žaliava.

EN

KYOTO PROTOCOL

International agreement linked to the United Nations Framework Convention on Climate Change, the major feature of which is that it sets binding targets for 37 industrialised countries and the European Community for reducing greenhouse gas (GHG) emissions.

ET

KYOTO PROTOKOLL

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni juurde kuuluv rahvusvaheline leping, mille põhisu seisneb selles, et 37-le tööstusriigile ja Euroopa Ühendusele seatakse siduvad eesmärgid kasvuhoonegaaside vähendamise kohta.

LV

KIOTO PROTOKOLS

Starptautiska vienošanās, kura saistīta ar ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un kurā attiecībā uz siltumnīcefekta gāzi (SEG) emisijas samazināšanu ir izvirzīti saistoši mērķi 37 rūpnieciski attīstītām valstīm un Eiropas Kopienai.

LT

KIOTO PROTOKOLAS

Su Jungtinių Tautų bendraja klimato kaitos konvencija susijęs tarptautinis susitarimas, kurio svarbiausia ypatybė - 37 pramonės šalims ir Europos bendrijai nustatyti privalomi šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo tikslai.

EN

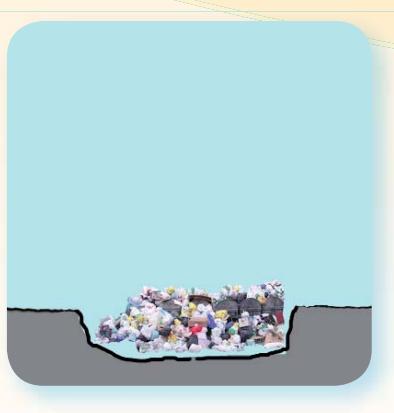
LANDFILL

Engineered depression in the ground into which waste is put.

ET

PRÜGILA

Pinnasesse kaevatud süvend, kuhu paigutatakse prügi ja jäätmed.

LV

IZGĀZTUVE

Zemē mehāniski izveidota iepļaka atkritumu izvietošanai.

LT

SĀVARTYNAS

Žemėje padaryta īduba atliekoms kaupti.

L

EN

LEACHATE

Water that has percolated through a solid and leached out some of the constituents of the solid.

ET

NÖRGVESI

Tahketest jäätmetest läbi nörgunud ja tahkete jäätmetega osaliselt segunenud vedelik.

LV

INFILTRĀTS

Caur cietu vielu izsūcīties ūdens, kas izskalojis dažas tās sastāvdaļas.

LT

FILTRATAS

Per kietajī kūnā prasiskverbēs vanduo, išploves kai kurias kietojo kūno sudedamāsias dalis.

EN

LEAD MARKET

Innovation-friendly market for creating new innovative products and services in areas that are promising but are currently constrained due to regulatory or other obstacles.

ET

JUHTIV TURG

Innovaatiiline turg innovaatiliste toodete ja teenuste loomiseks valdkondades, mis on suure potentsiaaliga, kuid mille arengut antud hetkel piiravad eeskirjad või muud pärssivad tegurid.

LV

PIRMTIRGUS

Inovācijai labvēlīgs tirgus, kas ļauj radīt jaunus, inovatīvus produktus un pakalpojumus jomās, kuras ir daudzsološas, taču kurās pašlaik reglamentējošu vai citu šķēršļu dēļ ir ierobežotas iespējas.

LT

EKSPERIMENTINĖ RINKA

Inovacijoms palanki rinka naujiems novatoriškiems produktams ar paslaugoms kurti srityse, kurios yra perspektyvios, tačiau kurias šiuo metu varžo reguliavimo ar kitos kliūtys.

EN

LEAN CONSTRUCTION

Way to design production systems to minimise waste of materials, time, and effort in order to generate the maximum possible amount of value.

ET

TIMMITUD EHITUS

Tootmissüsteemide projekteerimise viis, millega püütakse raisata võimalikult vähe materjale, aega ja jõudu ning luua samal ajal maksimaalselt palju väärtust.

LV

TAUPĪGĀ BŪVNIECĪBA

Tāds ražošanas sistēmu projektēšanas veids, kas ļauj pēc iespējas samazināt materiālu, laika un darba patēriņu, radot pēc iespējas lielāku vērtību.

LT

OPTIMIZUOTA STATYBA

Gamybos sistēmu, skirtu kiek galima sumazinti medžiągų, laiko ir pastangų eikvojimą, kad būtų surakta didžiausia įmanoma vertė, projektavimo būdas.

EN

LEAST COST TRANSPORTATION PLANNING

Technique used for making rational decisions about investments in transportation and other urban infrastructure projects which not only looks at the total costs and total benefits for an individual project, but also examines the total costs and benefits for all alternatives or combinations thereof and treats them on an "equal footing".

ET

VÄHIMAST TRANSPORDIKULUST LÄHTUV PLANEERIMINE

Transpordi- ja muudesse infrastruktuuriprojektidesse suunatavate investeeringute üle otsustamisel kasutatakse metoodikat, milles ei arvestata ainult antud projekti kogukulu ja kogu sellest saadavat kasu, vaid ka kõigi alternatiivsete võimaluste ja nendevaheliste kombinatsioonide kogukulu ja neist saadavat kasu, kohedes neid võrdselt.

LV

UZ MINIMĀLĀM IZMAKSĀM ORIENTĒTA TRANSPORTA PLĀNOŠANA

Metode, ko izmanto, lai pieņemtu racionālus lēmumus par ieguldījumiem transporta un citos pilsētas infrastruktūras projektos, un kas ļauj vienlīdz ļemt vērā ne tikai atsevišķa projekta kopējās izmaksas un priekšrocības, bet arī visu citu variantu un to kombināciju kopējās izmaksas un priekšrocības.

LT

TRANSPORTO PLANAVIMAS MAŽIAUSIOMIS SĀNAUDOMIS

Būdas priimti racionālius sprendimus dėl investicijų į transporto ir kitus miesto infrastruktūros projektus ir išnagrinėti ne tik atskiro projekto bendras sānaudas ir bendrą naudą, bet ir visų alternatyvų ar jų derinio bendras sānaudas ir naudą juos vertinant vienodomis sąlygomis.

EN

LIFE CYCLE

Consecutive and interlinked stages of a product system, from raw material acquisition or generation from natural resources to final disposal.

ET

OLELUSRING

Tootesüsteemi üksteisele järgnevad ja omavahel seotud etapid alates toormaterjali saamisest või selle loodusvarast muundamisest kuni toote lõpliku kasutuselt kõrvaldamiseni.

LV

DZĪVES CIKLS

Secīgi un saistīti ražojuma pastāvēšanas posmi, sākot ar izejvielu iegādi vai iegūšanu no dabas resursiem un beidzot ar galigo aplabāšanu.

Sünorüüm
Elutsükkel

LT

GYVAVIMO CIKLAS

Nuosekliai ir tarpusavyje susijusių produkto sistemos etapų - nuo žaliavos įsigijimo ar gavybos iš gamtinių ištaklių iki galutinio šalinimo - seka.

EN

LIFE CYCLE ASSESSMENT

Compilation and evaluation of the inputs, outputs and the potential environmental impacts of a product system throughout its life cycle.

ET

OLELUSRINGI HINDAMINE

Tootesüsteemi kogu olelusringi lähtematerjali, lõpsaaduse ja potentsiaalse keskkonnamõju väljaselgitamine ja hindamine.

LV

DZĪVES CIKLA NOVĒRTĒJUMS

Visā ražojuma dzīves ciklā veikto ieguldījumu, gūto rezultātu un iespējamās ietekmes uz vidi apkopojums un izvērtējums.

LT

GYVAVIMO CIKLO ANALIZĒ

Produkto sistemos ļeigos, išeigos ir galimo poveikio aplinkai per visą jo gyvavimo ciklā kompiliavimo ir vertinimo modelis.

EN

LIFE CYCLE COST

Quantification of all the costs incurred during the lifetime of a good or service including planning, design, acquisition, operation, maintenance and disposal.

ET

OLELUSRINGI MAKSUMUS

Kõigi toote või teenuse eluea jooksul tekkivate kulude (sealhulgas projekteerimis-, disaini-, soetus-, ekspluatatsiooni-, hooldus- ja kõrvaldamiskulude) summa.

LV

DZĪVES CIKLA IZMAKSAS

Visi izdevumi, kas radušies preces vai pakalpojuma pastāvēšanas laikā, arī plānošanā, projektēšanā, iegādē, izmantošanā, uzturēšanā un likvidēšanā.

LT

GYVAVIMO CIKLO SĀNAUDOS

Visų produkto ar paslaugos gyvavimo laikotarpiu susidariusių sānaudų, īskaitant planavimo, projektavimo, īsigijimo, eksplloatavimo, priežiūros ir šalinimo sānaudas, kiekybinis īvertinimas.

EN

LIFE CYCLE COST ANALYSIS

Method for assessing the total cost of facility ownership which takes into account all costs of acquiring, owning, and disposing of a construction or construction system.

ET

OLELUSRINGI KULUDE ANALÜÜS

Rajatise omamise kõigi kulude hindamise meetod, millega võetakse arvesse ehitise või ehitiste süsteemi soetamise, omamise ja hävitamise kõiki kulusid.

LV

DZĪVES CIKLA IZMAKSU ANALĪZE

Kopējo objekta izmaksu novērtēšanas metode, kas ļauj ķemt vērā ar ēkas vai to kompleksa iegādi, apsaimniekošanu un nojaukšanu saistīto izmaksu summu.

LT

GYVAVIMO CIKLO SĀNAUDŪ ANALIZĒ

Visus su īrenginių disponavimu susijusiu sānaudu īvertinimo, atsižvelgiant ī visas konstrukcijos ar konstrukcinės sistemos īsigijimo, disponavimo ir šalinimo sānaudas, metodas.

EN

LIFE CYCLE COSTING

Method to appraise not just the capital costs of a project, but also the manufacturing costs of the construction materials, operation and maintenance costs.

Synonyms

*Whole life costing
Whole life cycle costing*

ET

OLELUSRINGI MAKSUMUSE HINDAMINE

Mitte ainult projekti kapitalikulude, vaid ka ehitusmaterjalide tootmiskulude, ekspluatatsiooni- ja hoolduskulude hindamise meetod.

Sünönüm

*Tööea kogumaksumuse hindamine
Olelusringi kogumaksumuse hindamine*

LV

DZĪVES CIKLA IZMAKSU APRĒĶINĀŠANA

Metode, kas ļauj izvērtēt ne tikai projekta kapitālizmaksas, bet arī būvmateriālu ražošanas, ēkas ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas.

LT

GYVAVIMO CIKLO SĀNAUDŪ ĪVERTINIMAS

Ne tik projekto investicini sānaudū, bet ir statybinių medžiagų gamybos sānaudū, eksloatavimo ir priežiūros sānaudū īvertinimo metodas.

EN

LIFE CYCLE IMPACT ASSESSMENT

Phase of a life cycle assessment aimed at understanding and evaluating the magnitude and significance of the potential environmental impacts for a product system throughout the life cycle of the product.

ET

OLELUSRINGI MŌJUHINNANG

Olelusringi hindamise osa, mis on suunatud tootesüsteemi elutsükli jooksul tekkiva potentsiaalse keskkonnamōju ulatuse ja tāhtsuse mōistmissele ja hindamisele.

LV

DZĪVES CIKLA IETEKMES NOVĒRTĒŠANA

Dzīves cikla vērtēšanas posms, kurā paredzēts izprast un apzināt, cik liela un nozīmīga ir ietekme uz vidi visā ražojuma dzīves ciklā.

LT

GYVAVIMO CIKLO POVEIKIO ĪVERTINIMAS

Gyvavimo ciklo īvertinimo tarpsnis, kurio metu siekiama suprasti ir īvertinti galimo produkto sistemos poveikio aplinkai mastu ir svarbu per visą produkto gyvavimo ciklā.

EN

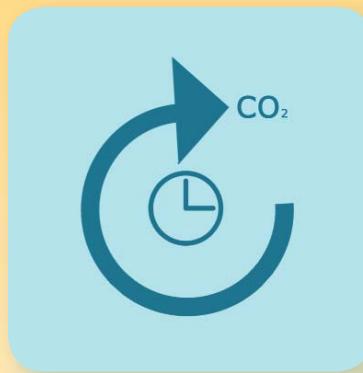
LIFE CYCLE IMPACT CATEGORY INDICATOR

Quantifiable representation of an environmental issue of concern (impact category) to which life cycle inventory results may be assigned.

ET

OLELUSRINGI MÖJUKATEGOORIA INDIKAATOR

Koguseline näitaja, mis hõlmab teatavat keskkonnaaspekti (möjukategooriat), mille alla olelusringi andmiku tulemused võidakse liigitada.

LV

DZĪVES CIKLA IETEKMES KATEGORIJAS RĀDĪTĀJS

Skaitliski izsakāma, ar vidi saistīta problēma (ietekmes kategorija), ko iespējams attiecināt uz dzīves cikla datu rezultātiem.

LT

GYVAVIMO CIKLO POVEIKIO KATEGORIJOS RODIKLIS

Kiekybinē tam tikro aplinkosauginio aspekto (poveikio kategorijos) išraiška, kuriai gali būti priskiriami inventoriņes gyvavimo ciklos analizēs rezultatai.

EN

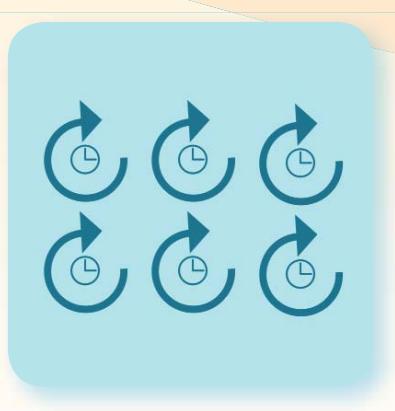
LIFE CYCLE INVENTORY

Mass and energy information about the functional unit in question which is used to quantify the inputs and outputs of a unit process, regardless of whether the collected data is measured, calculated or estimated.

ET

OLELUSRINGI ANDMIK

Asjaomase funkcionaalse ühiku massi ja energiat puudutav teave, mida kasutatakse ühiku protsessi sisendite ja väljundite koguse tähistamiseks, olenemata sellest, kas kogutud andmed on mõõdetud, kalkuleeritud või esitatud hinnanguliselt saadud kujul.

LV

DZĪVES CIKLA DATI

Tāda informācija par attiecīgās funkcionalās vienības masu un energopatēriju, ko izmanto, lai, neatkarīgi no tā, vai savāktie dati ir izmērīti, aprēķināti vai aplēsti, kvantitatīvi izteiktu vienības pastāvēšanas laikā veiktos ieguldījumus un gūtos rezultātus.

LT

GYVAVIMO CIKLO APRĀŠAS

Su tam tikro funkciono vieneto mase ir energija susijusi informacija, kuri naudojama kiekybiniam vieneto proceso ļeigos ir īšeigos ļvertinimui, neatsižvelgiant į tai, ar duomenys renkami matavimo, skaičiavimo ar ļvertinimo būdu.

EN

LIFE CYCLE INVENTORY ANALYSIS

Phase of a life cycle assessment involving the compilation and quantification of inputs and outputs for a product throughout its life cycle.

ET

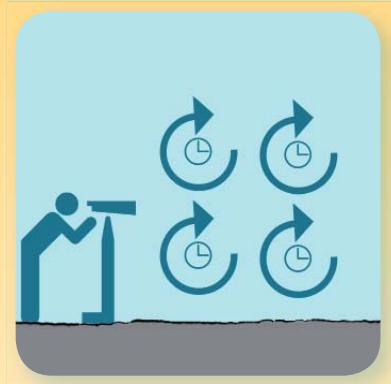
OLELUSRINGI ANDMIKU ANALÜÜS

Olelusringi mõjuhinnangu faas, mis hõlmab toote olelusringi jooksul tekkinud sisendite ja väljundite koondamist ja koguselist väljendust.

LV

DZĪVES CIKLA DATU ANALĪZE

Dzīves cikla vērtēšanas posms, kurā apkopo un kvantitatīvi izsaka visā ražojuma dzīves ciklā veiktos ieguldījumus un gūtos rezultātus.

LT

INVENTORINĒ GYVAVIMO CIKLO ANALIZĒ

Gyvavimo ciklo analizēs etaps, apimantis visu duomeni apie produkto gyvavimo laikotarpiu sunaudojamas ir išskiriamas medžiagas rinkimā ir tikrinimā.

EN

LIFE CYCLE INVENTORY ANALYSIS RESULT

Outcome of a life cycle inventory analysis that includes the flows crossing the system boundary and provides the starting point for life cycle impact assessment.

ET

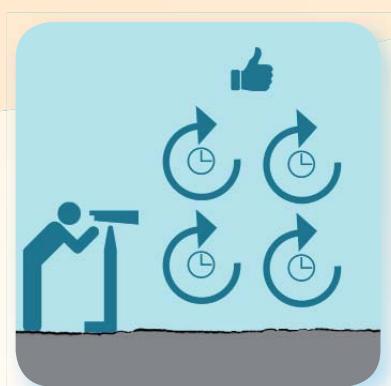
OLELUSRINGI ANDMIKU ANALÜÜSI TULEMUS

Olelusringi andmiku analüüs väljund, mis hõlmab süsteemi piire ületavaid voogusid ja on olelusringi mõjuhinnangu lähtealuseks.

LV

DZĪVES CIKLA DATU ANALĪZES REZULTĀTS

Dzīves cikla datu analīzes iznākums, kurā aplūkotas plūsmas, kas pārsniedz konkrētās sistēmas robežas, un kurš veido pamatu dzīves cikla ietekmes novērtējumam.

LT

INVENTORINĒS GYVAVIMO CIKLO ANALIZĒS REZULTĀTAS

Inventorinės gyvavimo ciklo analizēs rezultatas, apimantis sistemos ribas kertančius srautus ir gyvavimo ciklo poveikio analizei suteikiantis atskaitos tašķi.

EN

LIFE SPAN

Actual period of time that a building continues to fulfil its original functions.

ET

ELUIGA

Tegelik ajavahemik, mille jooksul ehitis täidab oma algset funktsiooni.

LV

KALPOŠANAS ILGUMS

Faktiskais laika periods, kurā ēka pilda savas sākotnējās funkcijas.

Sünönüüm
Tööiga

LT

EKSPLOATAVIMO LAIKOTARPIS

Faktinis laikotarpis, per kurį pastatas atlieka pirmines funkcijas.

EN

LIGHT SHELF

Architectural feature fixed to an opening in a building which bounces visible light up towards the ceiling, thus allowing daylight to penetrate deeper into the interior of the building.

ET

VALGUST PEEGELDAV PIND

Arhitektuurielement, mis paikneb ehitises olevas avas ja peegeldab valgust ülespoole lae suunas, võimaldades päevalavalgusele tungida sügavamale hoone sisemusse.

LT

ŠVIESOS LENTYNA

Prie pastato angos pritvirtinta architektūrinė detalė, į lubas atspindinti šviesą, taip sudarydama salygas dienos šviesai giliau prasiskverbtį į pastato vidų.

LV

GAISMAS PLAUKTS

Arhitektonisks elements, kas piestiprināts pie atvēruma ēkā un kas redzamajai gaismai ļauj projicēties uz griestiem, tādējādi nodrošinot dienasgaismas iekļūšanu dzīlāk iekštelpā.

EN

LIGHT TO SOLAR GAIN RATIO

Method to evaluate the relationship between visible light transmittance and heat gain.

ET

VALGUSE JA SOJUSE LÄBILASKVUSE TEGUR

Visuaalse valgusläbivuse ja kuumenemise suhte määramise meetod.

$$\frac{VT}{SHGC} = LSG$$

LV

GAISMAS UN SILTUMA PIEPLŪDES ATTIECĪBA

Metode, kas ļauj noteikt sakarību starp redzamās gaismas caurlaidību un siltuma pieplūdi.

LT

ŠVIESOS IR SAULĒS ŠILUMOS PRIEAUGIO SANTYKIS

Metodas, naudojamas įvertinti regimosios šviesos perdavimo ir šilumos prieaugio santykį.

EN

LIGHTWEIGHT CONSTRUCTION

Extensive use of light, small sized materials and elements for the creation of the main load bearing elements of a building.

ET

KERGKONSTRUKTSIOON

Kergete, väiksemõõtmeliste materjalide ja elementide ulatuslik kasutamine hoone peamiste kandvate osade loomiseks.

LV

VIEGLMATERIĀLA BŪVNIECĪBA

Vieglu, maza izmēra materiālu un elementu ekstensīva izmantošana ēkas nesošo konstrukcijas elementu radīšanai.

LT

LENGVUJŲ KONSTRUKCIJŲ STATYBA

Statyba, kurioje plačiai naudojamos lengvos smulkios medžiagos ir elementai pagrindinėms pastato nešančioms konstrukcijoms pastatyti.

EN

LOCALLY SOURCED MATERIAL

Material obtained from a defined radius around a project site, helping to support the local economy and reducing transportation costs and energy.

ET

KOHALIKU PÄRITOLU MATERJALID

Materjalid, mille saamiskoht on kindlaks määratud raadiuses, toetamaks kohalikku majandust ning vähendamaks transpordi- ja energiakulusid.

LV

VIETĒJAS IZCELSMES MATERIĀLS

Materiāls, kas iegūts noteiktā rādiusā ap būvlaukumu, tādējādi sekmējot atbalstu vietējai tautsaimniecībai un samazinot transporta izdevumus un enerģijas patēriņu.

LT

VIETINĖS MEDŽIAGOS

Medžiagos, gaunamos iš aplink projektą tam tikru spinduliu esančio ploto, tokiu būdu paremiant vietos ekonomiką ir sumažinant transporto sąnaudas ir sunaudojamą energiją.

EN

LOW-CARBON BUILDINGS PROGRAMME

National member state scheme where grants are currently provided towards the cost of installing the following technologies: solar photovoltaic's; wind turbines; small scale hydro; solar hot water; ground source heat pumps; air source heat pumps; biomass.

ET

VÄHESE CO₂-HEITEGA HOONETE EHITAMISE PROGRAMM

Liikmesriigi skeem, milles hetkel antakse toetusi järgmiste tehnoloogiliste lahenduste paigaldamise eest: pääkesepaneelid, tuuleturbīnid, väikehüdroenergia, vee soojendamine pääkesenergia abil, geotermilised soojuspumbad, õhksoojuspumbad, biomass.

LV

**CELTNIECĪBAS PROGRAMMA
ĒKĀM AR ZEMU OGLEKĻA EMISIJU
LĪMENI**

Dalībvalsts plāns, kura ietvaros subsīdijas piešķir šādu iekārtu uzstādīšanas izmaksu segšanai: saules fotoelementi, vējturbīnas, mažas hidroelektrostacijas, saules siltuma kolektori ūdens sildīšanai, zemes siltumsūkņi, gaisa siltumsūkņi, biomasas ražotnes.

LT

**NEDIDELJ ANGLIES DIOKSIDO KIEKĮ
IŠSKIRIANČIŲ PASTATŲ PROGRAMMA**

Valstybių narių nacionalinės programos, pagal kurias šiuo metu suteikiamais subsidijos šių technologijų diegimui: fotovoltiniai elementai, vėjo turbinos, mažos hidroelektrinės, saulės šiluma šildomas vanduo, grunto šilumos siurbliai, oro šilumos siurbliai, biomasė.

EN

LOW-CARBON ENERGY SOURCE

Source of power which produces fewer greenhouse gases than traditional means of power generation.

ET

VÄHESE CO₂-HEITEGA ENERGIAALLIKAS

Energiaallikas, mis tekitab vähem kasvuhoonegaase kui traditsiooniline energiatootmine.

LV

ENERĢIJAS AVOTS AR NELIELU OGLEKĻA SATURU

Energoavots, kas rada mazāk siltumnīcefekta gāzu nekā tradicionālie elektroenerģijas ražošanas līdzekļi.

LT

MAŽAANGLIS ENERGIJOS ŠALTINIS

Energijos šaltinis, kuris išskiria mažau šiltnamio efektā sukeliančių duju nei tradicinės energijos gamybos priemonės.

EN

LOW-E GLAZING

Glass which has a coating on its surface that minimises the amount of heat absorbed by the glass and which reflects a maximum of heat back into a building.

ET

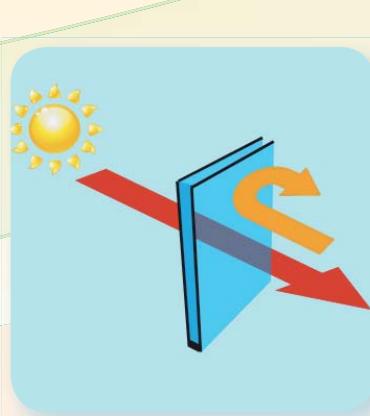
LOW-E KLAAS

Kihit klaasi pinnal, mis viib klaasi kaudu imenduva soojuse miinimumini ja mis peegeldab maksimaalsel hulgal soojust tagasi hoonesse.

LV

ZEMAS EMISIJAS STIKLOJUMS

Stikls, kura virsmai ir tāds pārklājums, kas mazina stikla loksnei absorbētā siltuma daudzumu, un kurš nodrošina maksimālu siltuma atstarošanu iekštelpā.

Sünönüüm
Madala emissiivsusega klaas

LT

ŽEMO PRALAIÐUMO STIKLAS

Stiklas, kurio paviršinis sluoksnis sumažina stiklo sugeriamos šilumos kiekį ir didžiąją šilumos dalį atspindi atgal į pastato vidų.

EN

LOW OR ZERO CARBON TECHNOLOGY (LZC)

Technology which emits low levels of CO₂ emissions, or no net CO₂ emissions.

ET

VÄHESE SÜSINKDIOKSIIDIHEITEGA TEHNOLOGIA

Tehnoloogia, mille abil tekib vähe süsinikdioksiidheiteid või ei teki üldse netoheiteid.

Sünonüüm

*Vähem CO₂-heidet tekitav
tehnoloogia*

LV

**ZEMU EMISIJU VAI NULLES EMISIJU
TEHNOLOGIJA**

Tehnoloogija, kas rada zemu CO₂ emisiju līmeni vai vispār nerada CO₂ emisijas.

LT

**MAŽAANGLĒ ARBA NULINIO
IŠSKYRIMO TECHNOLOGIJA**

Technologija, išskirianti nedidelj anglies diokso diē kiekj arba visai jo neišskiranti.

EN

MAINTENANCE

Combination of all technical and associated administrative actions during an item's service life with the aim of retaining it in a state in which it can perform its required function.

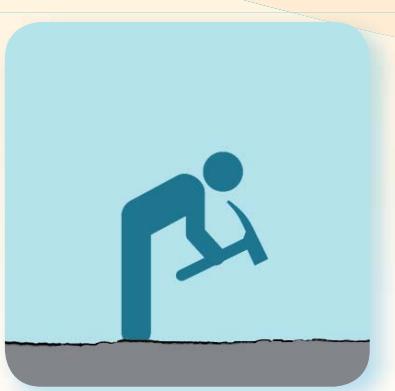
ET

HOOLDUS

Tehniliste ja asjaomaste haldustoimingute kogum objekti tööea jooksul, mille eesmärk on hoida seda ettenähtud funktsiooni täitmiseks vajalikus seisukorras.

Sünonüüm

Korrashoid

LV

UZTURĒŠANA

Visu tehnisko un administratīvo darbību kopums kāda priekšmeta lietošanas laikā, lai to saglabātu tādā stāvoklī, ka tas var pildīt savu funkciju.

LT

PRIEŽIŪRA

Visi objekto ekspluatavimo laikotarpiu atlikti techninio pobūdžio ir tuo susiję administracinių veiksmai, siekiant išsaugoti objekto būklę, reikalingą objekto funkcijoms atlikti.

EN

MASS ENHANCED U-VALUE

Unit of measure of the ability of high-mass materials, when used in certain ways, to achieve better energy performance than would be expected if only the commonly accepted (steady-state) U-value of that material were considered.

ET

MASSI TÖTTU TÖHUSTATUD U-VÄÄRTUS

Mõõtühik, millega mõõdetakse suure massiga materjalide võimet saavutada teatud kasutamise korral oodatust paremat energiatõhusust, kui võetakse arvesse antud materjali üldtunnustatud u-väärtust.

Sünönüm

*Massi tõttu töhustatud
soojusjuhtivus*

LV

MASAS PASTIPRINĀTA U-VĒRTĪBA

Mērvienība, ar ko izsaka noteiktā veidā izmantota masīva materiāla spēju nodrošināt labāku energoefektivitāti nekā tad, ja ņemtu vērā tikai vispārpieņemto (pastāvīgo) minētā materiāla U-vērtību.

LT

MASĒS SUSTIPRINTA ŠILUMOS PERDAVIMO KOEFICIENTO U VERTĒ

Tam tikru būdu naudojamų didelēs masēs medžiagų gebos pasiekti geresnį nei tikētinās enerģijā naudingumā, atsižvelgiant į plačai pripažintą šios medžiagos (pastovījā) šilumos perdavimo koeficiento U vertē, matavimo vienetas.

EN

MICROCOGENERATION

Simultaneous generation, within a small sized production unit, of heat and power by individual buildings, small businesses and communities to meet their own energy and heating needs.

ET

MIKROKOOSTOOTMINE

Kütte ja energia samaaegne koostootmine väikses tootmisüksuses hoonete, väikeste ettevõtete ja kogukondade poolt, eesmärgiga katta oma energia- ja küttevajadus.

LV

MIKROKOĢENERĀCIJA

Siltuma un elektroenerģijas vienlaicīga ražošana mazās ražotnēs, lai segtu atsevišķu ēku, mazu uzņēmumu vai iedzīvotāju kopienu pieprasījumu pēc elektroenerģijas un siltuma.

LT

LABAI MAŽOS APIMTIES BENDRA ŠILUMOS IR ELEKTROS GAMYBA

Enerģijas ir šilumos poreikiams patenkinti nedideliuose gyvenamuju namu, mažu īmoni ir bendruomeni gamybos īrenginiuose vienu metu gaminama šiluma ir elektros energija.

EN

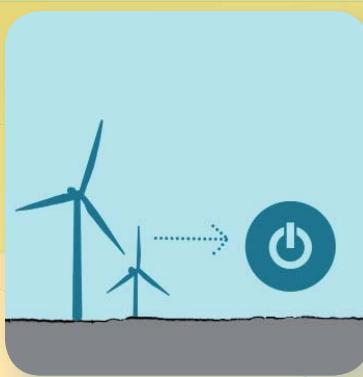
MICROGENERATION

Zero or low-carbon generation of heat and power by individuals, small businesses and communities to meet their own needs.

ET

MIKROTOOTMINE

Väheste süsinikdioksiidiheitega või süsinikdioksiidiheitevaba kütte ja energia tootmine isikute, väikeste ettevõtete ja kogukondade poolt, et katta oma vajadused.

LV

MIKRORAŽOŠANA

Siltuma un elektroenerģijas ražošana, ko, radot nulles vai zemu oglékja emisiju līmeni, savām vajadzībām veic privātpersonas, mazi uzņēmumi vai iedzīvotāju kopienas.

LT

LABAI MAŽOS APIMTIES ENERGIJOS GAMYBA

Nulinio arba nedidello anglies dioksiido kiekio išskyrimo šilumos ir elektros energijos gamyba individualiuose namuose, mažose įmonėse ar bendruomenėse saviems poreikiams patenkinti.

EN

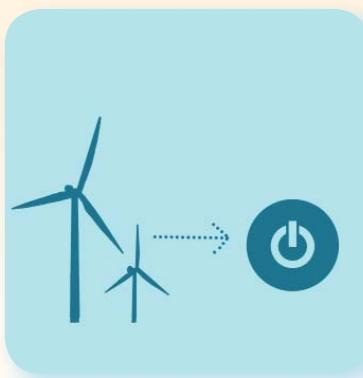
MICROGENERATION SYSTEM

Low or zero carbon generation of energy in, on or next to buildings.

ET

MIKROTOOTMISSÜSTEEM

Väheste süsinikdioksiidiheitega või süsinikdioksiidiheitevaba energia tootmine hoonetes, nende peal või nende kõrval.

LV

MIKRORAŽOŠANAS SISTĒMA

Tāda enerģijas ražošana, kura rada nulles vai zemu oglékja emisiju līmeni un kurai izmantotas iekārtas, kas novietotas ēkās, uz tām vai blakus tām.

LT

LABAI MAŽOS APIMTIES ENERGIJOS GAMYBOS SISTEMA

Nedidello arba nulinio anglies dioksiido kiekio išskyrimo energijos gamyba pastatuote, ant pastatū ar netoli jū.

EN**MIXED USE DEVELOPMENT**

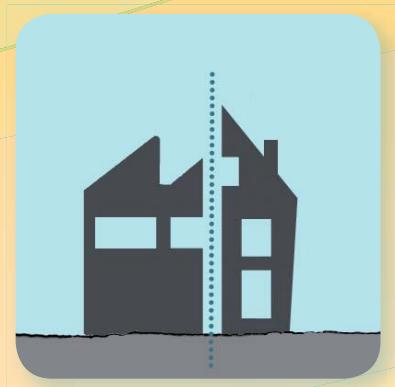
Development where there are many uses accommodated in the design.

ET**SEGAKASUTUSEGA KINNISVARA ARENDUS**

Kinnisvaraarendus, mille puhul üks projekt hõlmab mitmeid kasutusalasid.

LV**DAUDZFUNKCIJONĀLA APBŪVE**

Apbūve, kuras projektā paredzēti dažādi ēkas izmantošanas veidi.

LT**MIŠRIOS PASKIRTIES PASTATŲ STATYBA**

Statyba pagal projektą, kuriaame numatyta daug naudojimo formų.

EN**NATURAL CAPITAL**

Extension of the economic notion of capital (manufactured means of production) to environmental goods and services.

ET**LOODUSKAPITAL**

Kapitali majandusliku mõõtme (tootmisvahendid) laiendamine keskkonnakaupadele ja -teenustele.

LT**GAMTINIS KAPITALAS**

Platesnė kapitalo sāvoka, apimanti aplinkosauginę gamtos funkciją.

LV**DABAS KAPITĀLS**

Ekonomikā lietota termina "kapitāls" (rūpnieciski ražošanas līdzekļi) attiecināšana uz dabas resursiem un pakalpojumiem.

EN

NATURAL COOLING

Use of outdoor air flow into buildings to provide ventilation and space cooling.

Synonyms

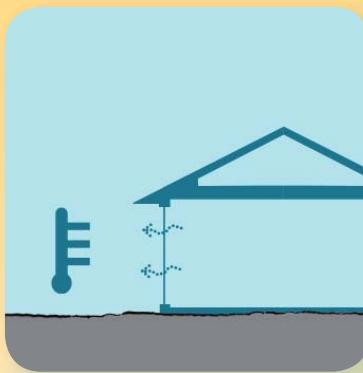
Natural ventilation

ET

LOOMULIK JAHUTUS

Välisõhu juhtimine hoonesse õhutamise ja jahutamise otstarbel.

Sünonüüm

Loomulik ventilatsioon

LV

DABISKĀ DZESĒŠANA

Ēkā iekļūstošā āra gaisa izmantošana ventilācijas un telpas gaisa atdzesēšanas vajadzībām.

Sinonīms

Dabiskā ventilācija

LT

NATŪRALUSIS VĒDINIMAS

J pastatā patenkančio išorēs oro srauto naudojimas vēdinimui ir patalpos vēsinimui.

Sinonimas

Natūralioji ventiliacija

EN

NATURAL RESOURCE

Useful material which occurs naturally within environments that exist relatively undisturbed by mankind.

ET

LOODUSVARA

Inimkonna poolt suhteliselt puutumatus keskkonas looduslikult leiduvad kasulikud ained.

LV

DABAS RESURSS

Noderīgs materiāls, kas dabiskā veidā sastopams cilvēka darbības salīdzinoši neskartās vietās.

LT

GAMTOS IŠTEKLIUS

Santykini žmogaus veiklos netrikdomoje aplinkoje savaime egzistuojantis naudingas resursas.

EN

NET METERING

Receiving credits for each unit of electricity generated by a microgeneration system and exported to the electrical distribution grid.

ET

NET METERING

Eraisiku elektriarve krediteerimine iga elektriühiku eest, mis saadakse mikrotootmissüsteemiga ja tarnitakse elektrijaotusvõrku.

LV

NETO RĀDĪJUMA UZSKAITE

Cenas atlaide par katru mikroražošanas sistēmas radito elektrības vienību un tās nodošanu elektrības sadales tīklā.

LT

MATAVIMAS IŠ GAUTO ENERGIJOS KIEKIO ATIMANT Ī TINKLĀ PATIEKTA ENERGIJĄ

Kreditū už kiekvienu labai mažos apimties energijos gamybos sistemos pagamintos ir į elektros paskirstymo tīklā patiektos elektros energijos vienetā gavimas.

EN

NET PRESENT COST (NPC)

Sum of the present value of all costs over the period of interest, including residual values such as negative costs.

ET

KULUDE AJALDATUD VÄÄRTUSE KOGUSUMMA

Asjaomasel perioodil tekkinud kõigi kulude hetkevääruse summa, sealhulgas jääkväärtus nagu nt negatiivsed kulud.

LV

TĪRĀS PAŠREIZĒJĀS IZMAKSAS

Visu pašreizējās vērtības izmaksu, tostarp atlikušās vērtības, piemēram, negatīvo izmaksu, summa attiecīgajā periodā.

LT

GRYNOJI DABARTINĒ SAVIKAINA

Tam tikru laikotarpiu patirtu visu dabartinēs vertēs sānaudu, iskaitant likutinē vertē, pavyzdžiui, neigiamas sānaudas, suma.

EN

NET PRESENT VALUE (NPV)

Difference between the present value of cash inflows and the present value of cash outflows.

ET

NÜÜDISPUHASVÄÄRTUS

Sissetulevate rahavoogude nüüdisväärtsuse ja väljaminevate rahavoogude nüüdisväärtsuse vahel.

LV

TĪRĀ PAŠREIZĒJĀ VĒRTĪBA

Starpība starp pašreizējo ienākošās un izejošās naudas plūsmas vērtību.

LT

GRYNOJI DABARTINĒ VERTĒ

Dabartinēs vertēs įplaukų ir išplaukų skirtumas.

EN

NET ZERO CARBON BUILDING

Building that, by virtue of the materials from which it is constructed and of the fact that it produces surplus energy from renewable sources, ensures that, over its design life, it compensates for all carbon emissions associated with the construction and use of the building.

ET

SÜSINKDIOKSIIDIHEITEVABA HOONE

Ehitis, mis tänu selle ehitamiseks kasutatud materjalidele ja asjaolule, et see toodab taastuvatest allikatest saadavat energiat juurde, tagab selle, et oma kavandatud eluea jooksul hüvitab see enda ehitamisest ja kasutamisest tulenenud süsinikdioksiidiheited.

*Sünönüm
Puuduva süsinikdioksiidiheitega
ehitis*

LV

OGLEKĻA NULLES EMISIJAS ĒKA

Celtne, kas plānotajā kalpošanas laikā nodrošina visu ar tās būvniecību un izmantošanu saistīto oglekļa emisiju kompensēšanu, pateicoties ēkas būvniecībā izmantotajiem materiāliem un tam, ka tā rada no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtas enerģijas pārpalikumu.

LT

NULINIO ANGLIES DIOKSIDO IŠSKYRIMO PASTATAS

Energijos iš atsinaujinancių ištaklių perteklių pagaminantis pastatas, pastatytas naudojant tokias medžiagas, kad per savo gyvavimo laikotarpi jis kompensuoja visą anglies dioksidą, išskirtą į aplinką jo statybos ir naudojimo metu.

EN

NET ZERO ENERGY BUILDING

Building where, as a result of its very high level of energy efficiency, the overall annual primary energy consumption is equal to the energy (produced from renewable energy sources) supplied to the building.

ET

NULLENERGIA MAJA

Hoone, milles tänu energiatõhususe väga kõrgele tasemele on aastane primaarenergia tarbimine tervikuna võrdne hoonesse tarnitud (taastuvatest energiaallikatest toodetud) energiaga.

LV

ENERĢIJAS NULLES PATĒRIŅA ĒKA

Celtne, kuras kopējais primārās enerģijas patēriņš gadā, pateicoties ţoti augstajam energoefektivitātes līmenim, ir vienāds ar ēkai piegādātās un no atjaunojamiem avotiem saražotās enerģijas apjomu.

LT

NULINIO LYGIO ENERGIJOS PASTATAS

Pastatas, kurio energijos vartojimo efektyvumas on tõsult aukštas, ette näiteks, et ja kasutatud energijos kogus on ülekaalud pastata tiekamist (iš atsinaujinančių išteklių gaminamost) energijos kogui.

EN

NIGHT-TIME VENTILATION SYSTEM

Use of passive methods (ground cooling, night-time radiation loss, cross ventilation and evaporative cooling) to reduce internal temperatures or improve thermal comfort.

ET

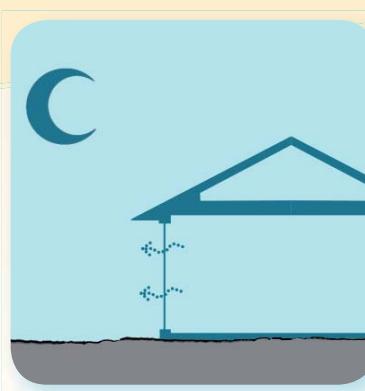
ÖINE VENTILATSIOONISÜSTEEM

Passiivsete meetodite (maajahutus, öine kiirguskadu, ristventilatsioon ja aurustusjahutus) kasutamine sisetemperatuuride alandamiseks ja soojusmugavuse tõstmiseks.

LV

NAKTS VENTILĀCIJAS SISTĒMA

Pasīvu metožu (zemes dzesēšana, starojuma zudums naktī, caurvējš vai iztvaikošanas dzesēšana) izmantošana iekštelpu temperatūras pazemināšanai un siltuma komforta uzlabošanai.

LT

NAKTINĖ VENTILIACIJOS SISTEMA

Sistema, naudojanti pasyviusios metodus (žemės aušinimas, naktiniai šilumos nuostoliai, skersinė ventiliacija, garinamasis aušinimas) vidaus temperatūrai sumažinti ar šiluminiam komfortui pagerinti.

EN

NON-RENEWABLE ENERGY

Energy resource that is not replaced or is replaced only very slowly by natural processes.

ET

TAASTUMATU ENERGIA

Energiaallikas, mis looduslikus protsessis ei uuene või uueneb väga aeglaselt.

LV

NEATJAUNĪGĀ ENERĢIJA

Energoressurss, kas neatjaunojas vai dabiskā ceļā atjaunojas vien ļoti lēni.

Sünonüüm

Mittetaastuv energia

LT

NEATSINAUJINANČIOJI ENERGIJA

Energija, kurios ištekliai, vykstant gamtiniam procesams, nepasipildo arba pasipildo labai lētai.

EN

NON-RENEWABLE RESOURCE

Natural resource that exists in a fixed amount and which cannot be replenished on a human time scale.

ET

TAASTUMATU LOODUSVARA

Loodusvara, mida on kindel kogus ja mida inimlikus ajamõõtmes ei teki jurde.

LV

NEATJAUNOJAMS RESURSS

Tāds dabas resurss, kurš pieejams noteiktā daudzumā un kura krājumus nevar papildināt cilvēces mūžā.

LT

NEATSINAUJINANTIS ENERGIJOS IŠTEKLIUS

Gamtiniai ištekliai, kurių kieks on ribotus ir kurie negali pasipildyti per žmogaus poreikiams priimtinā laikotarpi.

EN

OFFGASSING

Evaporation of volatile chemicals in non-metallic materials at normal atmospheric pressure.

ET

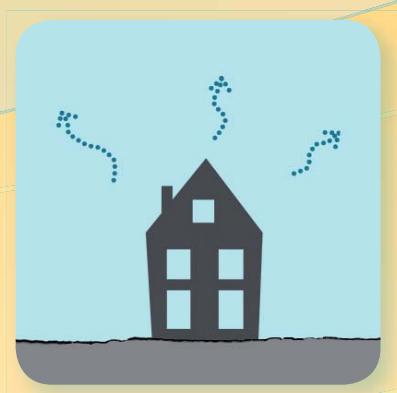
GAASIDE ERAUDUMINE

Lenduvate kemikaalide eraldumine mittemetallilistest materjalidest normaalse atmosfäärirõhu juures.

LV

ĢĀZES IZDALĪŠANĀS

Nemetāla materiālu sastāvā esošu gaistošu ķīmisko vielu iztvaikošana normāla atmosfēras spiediena apstāklos.

LT

LAKIŪJU MEDŽIAGŲ IŠSISKYRIMAS

Nemetalo medžiagose esančių lakiūjų cheminių medžiagų išsiskyrimas normalaus atmosferinio slégimo sąlygomis.

EN

OFF-GRID ELECTRICITY

Electricity usually generated for private use by individuals or groups with no connection to local, national or other distribution grids.

ET

OMATOODETUD ELEKTRIENERGIA

Elektrienergia, mis on enamasti toodetud eratarbimiseks üksikisikute või gruppide poolt ilma ühenduseta kohaliku, riikliku või muu jaotusvõrguga.

LT

NUO ELEKTROS TINKLŲ NEPRIKLAUSOMA ENERGIJA

Energija, kurią paprastai gamina asmenys ar asmenų grupės asmeniniam vartojimui neprisijungdami prie vietinių, nacionalinių ar kitokių energijos paskirstymo tinklų.

LV

ĀRPUSTĪKLA ELEKTRĪBA

Elektrība, ko parasti privātām vajadzībām ražo atsevišķas personas vai grupas, kurām nav pieejami vietējie, valsts vai citi sadales tīkli.

EN

OPERATIONAL ENERGY USE

Energy consumed during the in-use phase of a building's life.

ET

ENERGIATARBIMINE EKSPLUATATSIOONI AJAL

Ehitise eluea kasutusfaasis tarbitav energia.

LV

EKSPLUATĀIJAI IZMANTOTĀ ENERĢIJA

Ēkas lietošanas laikā patēriņtā enerģija.

LT

FUNKCINIS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS

Enerģijos, suvartototos pastato funkcionavimo reikmēms tenkinti per jo ekspluatavimo laikotarpī, kiekis.

EN

OPERATIONAL WATER USE

Water consumed during the in-use phase of a building's life.

ET

VEETARBIMINE EKSPLUATATSIOONI AJAL

Ehitise eluea kasutusfaasis tarbitav vesi.

LV

EKSPLUATĀIJAI IZMANTOTAIS ŪDENS

Ēkas lietošanas laikā patēriņtais ūdens.

LT

FUNKCINIS VANDENS SUVARTOJIMAS

Vandens, suvartoto pastato funkcionavimo reikmēms tenkinti per jo ekspluatavimo laikotarpī, kiekis.

EN

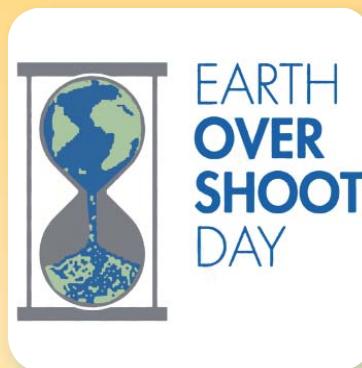
OVERSHOOT DAY

Day when humanity begins using more ecological resources and services in a given year than Earth can regenerate in that year.

LV

PĀRTĒRIŅA DIENA

Diena, kad cilvēce sāk lietot vairāk dabas resursu un pakalpojumu, nekā Zeme spēj atjaunot attiecīgajā gadā.

ET

ÜLETARBIMISE PÄEV

Päev, mil maailma rahvastik hakkab elama üle oma ökoloogiliste võimete, kasutades aastas rohkem ressursse ja teenuseid, kui Maa on võimeline vastaval aastal tootma.

LT

PLANETOS GALIMYBIŲ PERŽENGIMO DIENA

Diena, kai žmonija pradės naudoti daugiau gamtos išteklių per metus negu Žemė gali jų atnaujinti per tuos pačius metus.

EN

PASSIVE BUILDING DESIGN

Building design approach which seeks to fulfil all of the energy needs for comfortable use without resorting to active systems for the maintenance of the indoor environment.

LV

PASĪVĀS ĒKAS PROJEKTS

Projektēšanas koncepcija, saskaņā ar kuru visu pieprasījumu pēc ērtai lietošanai nepieciešamas enerģijas mēģina segt bez aktīvu sistēmu līdzdalības iekštelpu vides uzturēšanā.

ET

PASSIIVMAJA PROJEKTEERIMISVIIS

Projekteerimisviis, mille abil püütakse täita kogu energiavajadust ehitise mugavaks kasutamiseks ilma sisekliimat mõjutavate aktiivsete süsteemide abi kasutamata.

LT

PASYVIŲ NAMŲ PROJEKTAVIMAS

Pastatų projektavimas siekiant, kad pastatai patenkintų visas komfortabiliam naudojimui reikalangos energijos reikmes nesinaudodami išorinėmis sistemomis vidaus funkcijų palaikymui.

EN

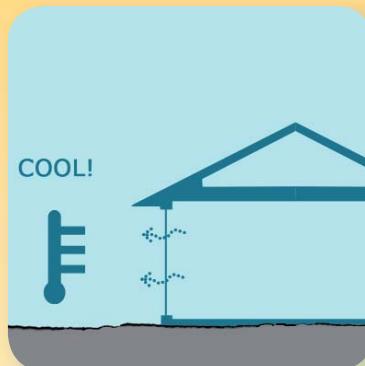
PASSIVE COOLING SYSTEM

Integration of the principles of physics into a building's exterior envelope to slow heat transfer into a building and to remove unwanted heat from a building.

ET

PASSIIVNE JAHUTUSSÜSTEEM

Füüsikaseaduste integreerimine hoone väliskesta nii, et soojuse kandumine hoonesse aeglustuks ning soovimatud soojus eemaldataks hoonest.

LV

PASĪVĀS DZESĒŠANAS SISTĒMA

Fizikas principu izmantošana ēkas ārējās norobežojošajās konstrukcijās, lai palēninātu siltuma iekļūšanu ēkā un lai no tās izvadītu lieko siltumu.

LT

PASYVAUS VĒSINIMO SISTEMA

Fizikos principais paremta sistema, integruota į pastato išorinj apvalkalą, sulėtinanti šilumos patekimą į pastatą ir pašalinanti iš jo nepageidaujamą šilumą.

EN

PASSIVE HOUSE

Building that does not rely on the installation of active mechanical heating, cooling or ventilation systems to ensure a comfortable, healthy indoor environment.

ET

PASSIIVMAJA

Hoone, mis mugava ja tervisliku sisekliima tagamisel ei sõltu aktiivse mehaanilise kütte, jahutuse ega ventilatsiooni paigaldusest.

LV

PASĪVĀ MĀJA

Ēka, kurā mājīgas un veselīgas iekštelpu vides nodrošināšana nav atkarīga no aktīvām mehāniskās apkures, dzesēšanas vai ventilācijas sistēmām.

LT

PASYVUSIS NAMAS

Pastatas, kuriame siekiant sukurti patogu ir sveikā vidinę aplinkā nera įrengiamos aktyvios šildymo, vēsinimo ar ventiliacijos sistemos.

EN

PASSIVE SOLAR DESIGN (PSD)

Building design which uses the sun's energy for the heating and cooling of occupied spaces in the building.

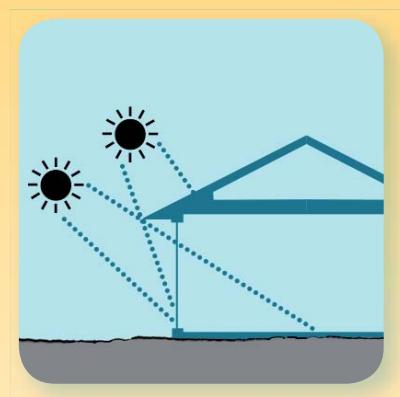
Synonyms

*Passive solar design system
Passive solar energy system
Passive solar heat system*

LV

PASĪVA HELIOAPKURES SISTĒMA

Tāds ēkas risinājums, kas paredz saules enerģijas izmantošanu apdzīvojamās platības apkurei un dzesēšanai.

ET

PÄIKESEENERGIA PASSIIVSEL KASUTAMISEL PÖHINEV PROJEKTEERIMISVIIS

Projekteerimisviis, millega kasutatakse hoone kasutatavate ruumide kütmiseks ja jahutamiseks päikeseenergiat.

Sünoniüm

*Päikeseenergia passiivsel kasutamisel pöhinev projekteerimissüsteem
Päikeseenergia passiivse kasutamise süsteem
Passiivse päikesekütte süsteem*

LT

PASYVI SAULĖS ENERGIJOS SISTEMA

Pastatuose įdiegta sistema, kuri naudoja saulės energiją gyvenamosioms pastato patalpoms šildyti ir vésinti.

EN

PASSIVHAUS STANDARD

Rigorous voluntary standard for energy efficiency in buildings.

ET

PASSIIVMAJA STANDARD

Hoonete energiatõhususe karm vabatahtlik standard.

LV

PASĪVĀS ĒKAS STANDARTS

Stingra, labprātīgi piemērojama ēkas energoefektivitātes norma.

LT

PASYVIOJO NAMO STANDARTAS

Griežtas, savanoriškai taikomas pastatų energijos vartojimo efektyvumo standartas.

EN

PAYBACK PERIOD

Period of time required for the returns from an investment to "repay" the sum of the original investment.

ET

TASUVUSPERIOOD

Ajavahemik, mis on vajalik selleks, et investeeringust saadav tulu kataks ära algse investeeringu summa.

LV

ATMAKSĀŠANĀS LAIKS

Laikposms, kas nepieciešams, lai, pateicoties investīciju radītajiem ieguvumiem, atgūtu sākotnēji ieguldīto summu.

LT

GRAŽOS LAIKOTARPIS

Laiko tarpas, per kurį iš investuotų lėšų gaunama grāža „kompensuoja“ pradžioje investuotą sumą.

EN

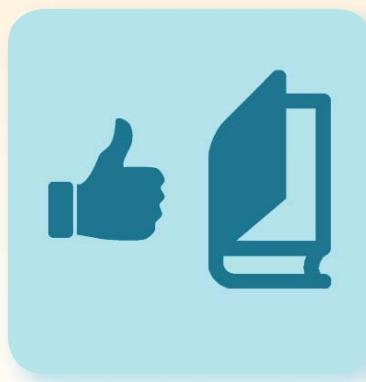
PERFORMANCE-BASED REGULATION

Alternative regulatory approach that focuses on performance, as well as the desired results and outcomes.

ET

TUREMUSPÖHINE REGULEERIMINE

Alternatiivne lähenemine reguleerimises, milles keskendutakse tõhususele, samuti soovitud tulemustele ja väljunditele.

LV

UZ VEIKTSPĒJU ORIENTĒTS REGULĒJUMS

Alternatīva reglamentējoša pieeja, kurā galvenā uzmanība pievērsta veikumam, kā arī vēlamo rezultātu sasniegšanai.

LT

FUNKCIJAVIMO EFEKTYVUMU PAGRĪSTAS REGLEMENTAVIMAS

Alternatyvus reglamentavimo metodas daugiausiai dėmesio sutelkiant į funkcionavimo efektyvumą, taip pat į pageidaujamus ir realius rezultatus.

EN

PERMEABILITY

Degree to which a fluid can flow through a porous medium.

ET

LÄBITAVUS

Näitaja, mis iseloomustab seda, mil määral vedelik voolab läbi poorse materjali.

LV

CAURLAIDĪBA

Rādītājs, kas izsaka šķidruma vai gāzes spēju izplūst caur porainu materiālu.

Sünonüüm
Läbilaskvus

LT

AKYTOSIOS TERPĒS DREGMĒS PRALAIKUMO KOEFICIENTAS

Akytosios terpēs pralaidumo skysčiui laipsnis.

EN

PERSISTENT ORGANIC POLLUTANT (POP)

Chemical substance that possesses certain toxic properties and, unlike other pollutants, resists degradation, which makes it particularly harmful for human health and the environment.

ET

PÜSIV ORGAANILINE SAASTEAINNE

Keemiline aine, millel on teatud mürgised omadused ja mis erinevalt muudest saasteainetest ei lagune, mistõttu on see inimeste tervisele ja keskkonnale eriti kahjulik.

LV

NOTURĪGS ORGANISKAIS PIESĀRŅOTĀJS

Ķīmiska viela, kam piemīt zināmas toksiskas īpašības un kas, atšķiribā no citām piesārņotājvielām, nenoārdās, un tāpēc ir sevišķi kaitīga videi un cilvēka veselībai.

LT

PATVARUSIS ORGANINIS TERŠALAS

Cheminė medžiaga, turinti tam tikrų nuodingų savybių ir, priešingai negu kiti teršalai, yra atspari išrimui, todėl ji ypač kenksminga žmogaus sveikatai ir aplinkai.

EN

PHASE CHANGE MATERIAL

Substance with a high heat of fusion which, melting and solidifying at a certain temperature, is capable of storing and releasing large amounts of energy.

ET

SOOJA- JA KÜLMASALVESTI

Kõrge sulamissoojusega aine, mis kindlal temperatuuril sulades ja tähkudes võib salvestada ja vabastada suurt energiahulka.

LV

FĀZI MAINOŠS MATERIĀLS

Viela, kuras izkausēšanai vajag daudz siltuma un kura, noteiktā temperatūrā izķustot un sacietējot, spēj uzglabāt un izdalīt lielu enerģijas daudzumu.

LT

FAZINIO VIRSMO MEDŽIAGA

Mežiaga, kuriai būdinga aukšta lydymosi temperatūra ir kuri lydydamasi arba kietēdama esant tam tikrai temperatūrai gali sugerti arba išskirti didelj energijos kiekj.

EN

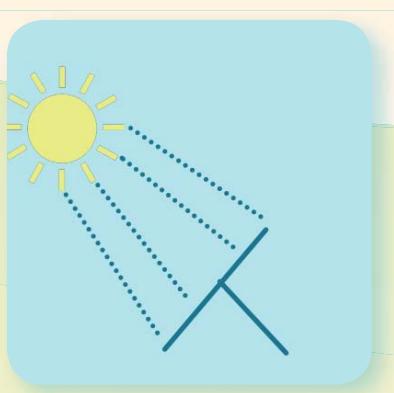
PHOTOVOLTAIC CELL

Cell which transforms the photon energy in solar radiation directly into electrical energy without an intermediate mechanical or thermal process.

ET

FOTOGALVAANILINE ELEMENT

Element, mis muundab footoni energia päikesekiirguses otse elektrienergiaks ilma vahepealse mehaanilise või termilise protsessita.

LV

FOTOELEMENTS

Elements, kas saules starojuma radito fotona energiju pārveido elektroenerģijā bez jebkādu mehānisko vai termisko starpprocesu palidzības.

LT

FOTOVOLTINIS ELEMENTAS

Elementas, saulės spinduliu fotoninę energiją paverčiantis elektros energija tiesiogiai, be jokio mechaninio ar šiluminio proceso įsikišimo.

EN

PHOTOVOLTAIC ELECTRICITY

Electrical energy generated by a photovoltaic cell.

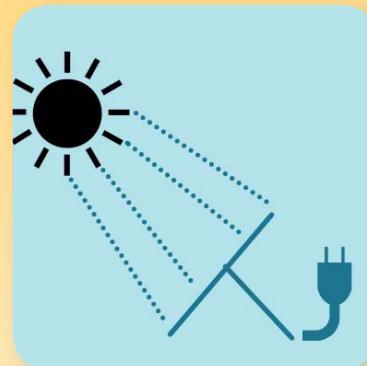
Synonyms

Photovoltaic energy

ET

FOTOGALVAANILINE ELEKTER

Fotogalvaanilise elemendi poolt toodetud elektrienergia.

LV

FOTOELEMENTU ELEKTROENERĢIJA

Fotoelementa radītā elektrība.

LT

FOTOVOLTINĖ ELEKTRA

Elektros energija, kurią pagamina fotovoltinis elementas.

EN

POLLUTER PAYS PRINCIPLE

Concept whereby those who cause environmental damage bear the costs of avoiding it or compensating for it.

ET

"SAASTAJA MAKSAB"-PÖHIMÖTE

Pöhimõte, mille kohaselt saaste tekijad kannavad saaste vältimise ja heastamise kulud.

LV

"PIESĀRNOTĀJS MAKSĀ" PRINCIPS

Koncepcija, ar kuru saskaņā tie, kas rada kaitējumu videi, sedz izdevumus par šāda kaitējuma novēršanu vai kompensēšanu.

LT

PRINCIPAS „TERŠĒJAS MOKA”

Koncepcija, kuria vadovaujantis tie, kas savo veikla daro žalą aplinkai, savo lēšomis stengiasi tos žalos išvengti arba moka kompensaciju.

EN

POSITIVE ENERGY BUILDING

Building where, as a result of its very high level of energy efficiency, the overall annual primary energy consumption is less than the energy (produced from renewable energy sources) supplied to the building.

ET

PLUSSENERGIA MAJA

Hoone, milles tänu energiatõhususe väga kõrgele tasemele on aastane primaarenergia tarbimine tervikuna väiksem kui hoonesse tarnitud (taastuvatest energiaallikatest toodetud) energiad.

LV

PLUS ENERĢIJAS ĒKA

Celtne, kuras kopējais primārās enerģijas patēriņš gadā, pateicoties ļoti augstajam ēkas energoefektivitātes līmenim, ir mazāks nekā tās enerģijas apjoms, ko no atjaunojamiem enerģijas avotiem saražo ēkā vai uz ēkas novietotas iekārtas.

LT

POZITYVIOS ENERGIJOS NAMAS

Pastatas, kuriame dēl labai aukšto pastato energijos suvartojošimo efektyvumo bendras metinis pirminės suvartojomos energijos kiekis yra mažesnis už energijos, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, esančių pastate arba ant jo, kiekj.

EN

POST CONSUMER RECYCLED CONTENT

Any material that was used by a consumer and then recycled for use in a new product.

ET

TARBIMISJÄRGNE RINGLUSMATERJAL

Materjal, mis pärast tarbija poolt kasutamist on ringlusse võetud uue toote tootmiseks.

LV

ПĀRSTRĀDĀTS SATURS

Jebkurš materiāls, ko lietojis patērētājs un kas pēc tam pārstrādāts izmantošanai jaunā produktā.

LT

PO VARTOJIMO PERDIRBTA MEDŽIAGA

Medžiaga, kurią vartojo vartotojas ir kuri po to buvo perdirbta į naujā produktā.

EN

POST OCCUPANCY EVALUATION (POE)

Comparison of actual building performance with stated performance criteria, usually undertaken by organisational or facility managers.

ET

HINDAMINE PÄRAST HOONE KASUTUSELEVÖTTU

Hoone tegeliku energiatõhususe võrdlus väidetavate energiatõhususe kriteeriumitega, mida tavaliselt teostavad haldusjuhid või kinnisvarahaldurid.

LV

**IZVĒRTĒJUMS PĒC
APSAIMNIEKOŠANAS SĀKUMA**

Faktisko ēkas efektivitātes rādītāju salīdzinājums ar paredzētajiem efektivitātes kritērijiem, kuru parasti veic darbu vadītājs vai ēkas pārvaldnieks.

LT

**GYVENAMOJO PASTATO
IZVERTINIMAS**

Dabartinio pastato funkcionavimo lyginimas su nustatytais funkcionavimo kriterijais, kurj paprastai atlieka atitinkamos organizacijos ar teikiamu paslaugu rūšies vadybininkai.

EN

POTABLE WATER

Water that is satisfactory for drinking, culinary and domestic purposes and that meets the requirements of relevant health authority legislation.

ET

JOOGIVESI

Joogiks, toiduvalmītamiseks ja majapidamises kasutamiseks sobiv vesi, mis vastab asjaomaste tervishoiuametkondade eeskirjade nõuetele.

LV

DZERAMAIS ŪDENS

Cilvēka patēriņam, ēdienu gatavošanai un mājsaimniecības vajadzībām izmantojams ūdens, kas atbilst attiecīgās veselības aizsardzības iestādes normatīvajām prasībām.

LT

GERIAMASIS VANDUO

Vanduo, tinkamas gerti, gaminti maistā ir naudoti buityje ir atitinkantis tam tikros sveikatos apsaugos institucijos reikalavimus.

EN

POZZOLAN

Material which, when combined with calcium hydroxide, exhibits cementitious properties.

ET

LOODUSLIK PUTSOLAAN

Peen ja liivane vulkaaniline tuhk, mis algsest avastati ja mida kaevandati Italias Pozzuolis, Vesuuvi ümber asuvas piirkonnas, kuid hiljem ka paljudes muudes kohtades.

LV

PUCOLĀNS

Materiāls, kam savienojumā ar kalcija hidroksīdu rodas saistvielas īpašības.

LT

PUCOLANAS

Medžiaga, atskleidžianti rišamāsias savybes sumaišius ją su kalcio hidroksidu.

EN

POZZOLANA

Fine, sandy volcanic ash, originally discovered and dug in Italy at Pozzuoli in the region around Vesuvius, but later at a number of other sites.

ET

PUTSOLAAN

Materjal, mis kombinatsioonis kaltsiumhüdroksiidiga on tsemendilaadne.

LV

PUCOLĀNS

Smalki, smilšaini vulkāniskie pelni, ko sākotnēji atklāja Itālijā pie Pocuoli pilsētas Vezuva apkārtnē, bet vēlāk sāka iegūt arī daudzviet citur.

LT

PUCOLANAI

Smulkūs, į smēļ panašūs ugnikalnio pelenai, pirmā kartā aptikti ir pradēti kasti Italijoje netoli Vezuvijaus apylinkēse esančio Pocuolio, tačiau vēliau aptikti ir kitose vietovēse.

EN

PRIMARY RAW MATERIAL

Material that came from nature and is in an unprocessed or minimally processed state.

ET

ESMANE TOORAINA

Looduslik materjal, mis on töötlemata või minimaalselt töödeldud.

LV

PRIMĀRĀ IZEJVIELA

Dabā sastopams materiāls, kas nav apstrādāts vai ir minimāli apstrādāts.

LT

PIRMINĖ ŽALIAVA

Gamtoje randama medžiaga, kuri nėra apdrozta arba yra apdrozota minimaliai.

EN

PRODUCT CATEGORY RULES (PCR)

Rules, requirements and guidelines for developing type III environmental declarations.

ET

TOOTEKATEGOORIA REEGLID

III tüübi keskkonnadeklaratsiooni väljatöötamise eeskirjad, nõuded ja suunised.

LV

RAŽOJUMA KATEGORIJAS NORMAS

Noteikumi, prasības un pamatnostādnes III tipa vides deklarācijas izstrādei.

LT

PRODUKTO KATEGORIJOS TAISYKLĖS

Taisyklės, reikalavimai ir gairės, naudojamos rengiant III tipo aplinkosaugines deklaracijas.

EN

PRODUCT CATEGORY RULES REVIEW

Process whereby a third party verifies the product category rules.

ET

TOOTEKATEGOORIA REEGLITE ÜLEVAATAMINE

Protsess, mille käigus erapooletu osapool kontrollib toote kategooria reegleid.

LV

RAŽOJUMA KATEGORIJAS NORMU PĀRSKATĪŠANA

Process, kura laikā trešā puse pārbauda ražojuma kategorijas normas.

LT

PRODUKTO KATEGORIJOS TAISYKLŲ PERŽŪRA

Procesas, kuriame trečioji šalis tikrina produkto kategorijos taisykles.

EN

PRODUCT ENVIRONMENTAL CRITERIA

Environmental factors and conditions for a certain product which, when met by the producer, allow for the affixing of a symbol/label certifying its compliance.

ET

TOOTE KESKKONNAKRITEERIUMID

Teatud toote keskkonnategurid ja -tingimused, mis tootjapoolse täitmise korral lubavad omistada talle sümboli/märgise/sertifikaadi vastavuse kohta.

LV

RAŽOJUMA EKOLOGISKIE KRITĒRIJI

Ekoloģiskie faktori un nosacījumi, kurus izpildot ražotājs ar simbolu/etiketi var marķēt produktu, tādējādi norādot uz tā atbilstību prasībām.

LT

PRODUKTO APLINKOSAUGINIAI KRITERIJAI

Tam-tikram produktui taikomi aplinkosaugininiai veiksnių ir sąlygos, kuriuos patenkinęs gamintojas gali atitiktį jems patvirtinti atitinkamu simboliu (etikete).

EN

PRODUCT SPECIFICATION

Written statement of a product's required (or actual) characteristics documented in a manner that facilitates its procurement or production and acceptance.

ET

TEHNOSPETSIFIKAAT

Kirjalik tõend toote nõutavate (või tegelike) omaduste kohta, mis on koostatud selle hankimist või tootmist ja kasutamist hõlbustaval viisil.

*Sünönüm
Toote spetsifikatsioon*

LV

PRODUKTA SPECIFIKĀCIJA

Rakstisks obligāto (vai faktisko) ražojuma īpašību izklāsts, kurā atspoguļotā informācija atvieglo produkta iegādi vai ražošanu un atzīšanu.

LT

PRODUKTO SPECIFIKACIJA

Raštas, kuriame aprašomos reikalaujamos (arba esamos) produkto charakteristikos, paliudytos tokiu būdu, kad palengvina produkto viešajį pirkimą ar gamybą ir pripažinimą.

EN

RADON PROTECTION

Measure incorporated into the design of a building that ensures that the naturally occurring radioactive gas, radon, cannot seep into the occupied parts of the building.

ET

RADOONIKAITSE

Hoone projekti lisatud meelee, mis tagab, et loodusles esinev radioaktiivne gaas radoon ei saa imbuda hoone kasutatavatesse osadesse.

LV

AIZSARDZĪBA PRET RADONU

Pasākumi, kurus paredz, ēku projektējot, un kuru mērķis ir nepieļaut dabiskas izcelsmes radioaktīvās gāzes - radona - ieplūšanu dzivojamās telpās.

LT

APSAUGA NUO RADONO

Pastato projekte numatyta apsauga nuo natūraliai susidarančių radioaktyvių duju, radono, prasiskverbimo į gyvenamąsias pastato patalpas.

EN

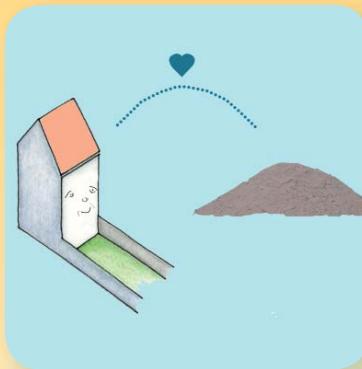
RAMMED EARTH CONSTRUCTION

Wall-building technique, by which a mixture of earth, water, and usually a small amount of cement, is very forcibly tamped inside formwork.

ET

TAMPIMISTEHNIKAS EHITUS

Seinaehituse viis, mille puhul tambitakse mulla, vee ja tavaliselt ka väheste hulga tsemendi segu väga kõvasti laudadest vormi ehk raketisesse.

LV

BŪVE NO SABLĪVĒTAS GRUNTS

Ēka, kas būvēta, izmantojot veidņos cieši sablietētu grunts un ūdens maisijumu, kam parasti pievieno nedaudz cementa.

LT

STATYBA IŠ PLŪKTOS ŽEMĒS

Sienų statymo technika, kai žemēs, vandens ir paprastai nedidelio cemento kieko mišinys sutrombuojamas klojinyje.

EN

REAL DISCOUNT RATE

Rate adjusted to eliminate the effects of expected inflation and used to discount constant year benefits and costs.

ET

REAALNE DISKONTOMÄÄR

Diskontomäär ilma eeldatava inflatsiooni mõjudeta, mida kasutatakse aasta püsitudude ja -kulude diskontereerimiseks.

LV

FAKTISKĀ PAZEMINĀTĀ LIKME

Likme, kura pielāgota tā, lai ierobežotu gaidāmās inflācijas ietekmi, un kuru izmanto, lai mazinātu gan gada peļnas vērtību, gan izmaksas.

LT

REALI DISKONTAVIMO NORMA

Palūkanū norma, koreguojama siekiant išvengti tikētinosa inflācijos poveikio ir naudojama pastovioms metinēms pajamoms ir išlaidoms diskontuoti.

EN

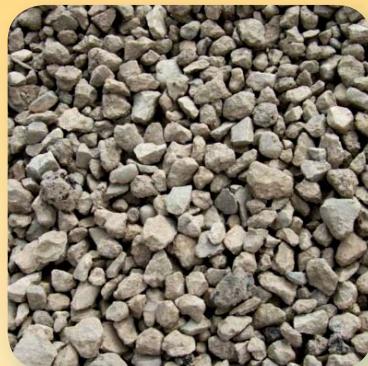
RECYCLED CONCRETE AGGREGATE (RCA)

Aggregate resulting from the processing of inorganic material previously used in construction and principally comprising crushed concrete washed and graded for use as an aggregate in the production of further concrete.

ET

ÜMBERTÖÖDELDUD BETOONIST TÄITEMATERJAL

Materjal, mis on saadud varem ehituses kasutatud anorgaanilise materjali ümbertöötlemise tulemusena ja mis põhiliselt koosneb purustatud betoonist, mis on pestud ja sorteeritud kasutamiseks uue betooni tootmisse juures.

LV

PĀRSTRĀDĀTA BETONA PILDVIELA

Pildviela, kuru iegūst, apstrādājot iepriekš celtniecībā izmantotu neorganisku materiālu, un kuras pamatsastāvdaļa ir drupināts, skalots un kalibrēts betons, kas atkārtoti izmantojams betona ražošanai.

LT

PERDIRBTO BETONO UŽPILDAS

Užpilda, pagamintas apdrojant anksčiau statyboje naudotą neorganinę medžiagą, kurj iš esmės sudaro trupintas betonas, nuplautas ir paruoštas naudoti kaip užpildas gaminant kitą betoną.

EN

RECYCLED RAW MATERIAL

Material that is being reused or recycled in other materials.

Synonyms

*Recycled resource
Secondary raw material*

ET

RINGLUSSEVÕETUD TOORAINA

Materjal, mida teistes materjalides uesti kasutatakse või ümber töödeldakse.

Sünoniüm

*Ümbertöödelud tooraine
Ringlussevõetud ressurss
Teisene toore
Sekundaartoore*

LV

OTREIZĒJĀ IZEJVIELA

Izejviela, ko lieto atkārtoti vai pārstrādā, lai iegūtu citus resursus.

LT

PERDIRBTA ŽALIAVA

Medžiaga, kuri naudojama pakartotinai arba buvo perdirbta į kitas medžiagas.

EN

RECYCLING

Process by which a discarded material is collected, sorted, processed and converted into raw materials which are then used in the production of new products.

ET

RINGLUSSEVÖTT

Protsess, mille käigus äravisaatud materjalid kogutakse, sorteeritakse, töödeldakse ja muudetakse toormaterjalideks, mida siis kasutatakse uute toodete valmistamiseks.

LV

PĀRSTRĀDE

Process, kurā savāc, šķiro un apstrādā nevajadzīgus materiālus, lai iegūtu izejvielas, ko izmantot jaunu izstrādājumu ražošanai.

LT

PERDIRBIMAS

Procesas, kurio metu neberekalingos medžiagos (atliekos) surenkamos, rūšiuojamos, apdrojamos ir paverčiamos žaliavomis, kurios po to naudojamos gaminant naujus gaminius.

EN

REFURBISH

Act of renewing and overhauling all elements of a building to bring it to a condition that makes it seem as if it is new again, giving it a second useful life.

Synonyms

*Renovate
Retrofit*

LV

ATJAUNOT

Rekonstruēt vai pārmontēt visus celtnes elementus, lai rezultātā celtnes stāvoklis līdzinātos jaunas celtnes stāvoklim un pagarinātos tās ekspluatācijas laiks.

Sinonīms

Modernizēt

ET

RENOVEERIMINE

Hoone elementide uuendamine ja remontimine eesmärgiga viia nad seisukorda, et nad paistaksid uutena, andes neile uue kasuliku elu.

Sünonüüm

*Uuendama
Lisaseadmetega varustama*

LT

RENOVUOTI

Pastato dalių atnaujinimas ar perdarymas siekiant pagerinti jo būklę taip, jog jis vėl atrodytų kaip naujas ir ir vėl būtų tinkamas naudoti.

Sinonimas

Rekonstruoti

EN

REMEDIATION

Action or measure taken to lessen, clean-up, remove or mitigate the existence of hazardous materials existing on a property to such standards, specifications or requirements as may be required by statutes, rules or regulations.

ET

TERVENDAMINE

Kinnistul leiduvate ohtlike ainete vähendamise, puhastamise, eemaldamise või neutraliseerimise meetmed, mida võetakse selleks, et täita põhikirjas, eeskirjas või regulatsioonis sisalduvaid norme, spetsifikatsioone või nõudeid.

LV

SANĀCIJA

Darbības vai pasākumi, kuru mērķis ir mazināt ēkā esošo bīstamo materiālu ietekmi, tos daļēji vai pilnībā likvidējot atbilstīgi standartiem, specifikācijām vai normām, ko nosaka attiecīgie statūti, noteikumi vai normatīvi.

LT

PERTVARKYMAS

Veiksmai ar priemonēs, kuriu imamasi siekiant išvalyti ar pašalinti pavojingas medžiagas arba sumazinti jūr poveikj ar kiekj patalpose tokiu mastu, kad būtu laikomasi normā, specifikaciju ar reikalavim, kurie gali būti nustatyti atitinkamomis nuostatomis, taisyklēmis ar reglamentais.

EN

RENEWABLE ENERGY

Energy generated from natural resources such as sunlight, wind, rain, tides, biomass and geothermal heat, which are renewable (naturally replenished).

ET

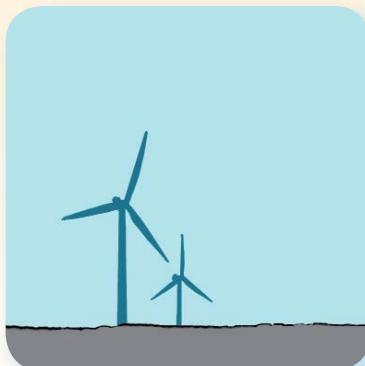
TAASTUVENERGIA

Taastuvatest (taastekkivatest) loodusressurssidest nagu nt päikesevalgusest, tuulest, vihmast, loodetest, biomassist ja maasoojusest toodetud energia.

LV

ATJAUNĪGĀ ENERĢIJA

Enerģija, kas iegūta, izmantojot tādus dabas resursus, kuri spēj atjaunoties (dabiskā celā papildināties), piemēram, sauli, vēju, lietu, plūdmaiņas, biomasu vai ģeotermisko siltumu.

LT

ATSINAUJINANČIOJI ENERĢIJA

Enerģija, kurios ištekliai gamtoje (saulēs šviesa, vējas, lietus, potvyniai ir atoslūgai, biomasē ir geotermīne šiluma) laikui bēgant atsinaujina (natūraliai pasipildo).

EN

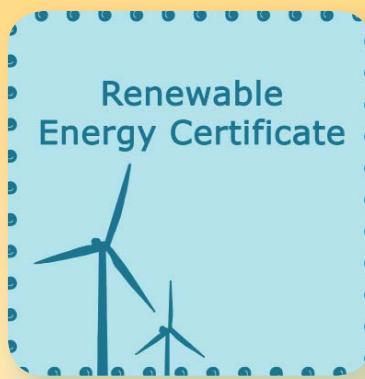
RENEWABLE ENERGY CERTIFICATE (REC)

Certificate required by EU law that informs a potential owner about the amount of renewable energy generated and which can be used to verify the fulfilment of an obligation to source a certain percentage of renewable generation as required in renewable portfolio standard schemes.

ET

TAASTUVENERGIA SERTIFIKAAT

ELi õigusaktiga ette nähtud sertifikaat, millega teavitatakse potentsiaalset omanikku toodetava taastuvenergia hulgast ja mille alusel saab kontrollida, kas täidetakse kohustust toota kindel protsendimäär taastuvenergiat, nagu on ette nähtud taastuvenergia portfelli standardskeemides.

LV

ATJAUNĪGĀS ENERĢIJAS SERTIFIKĀTS

ES tiesību aktos pieprasīta apliecība, kura potenciālajam īpašniekam sniedz informāciju par saražotās atjaunīgās enerģijas daudzumu un kura izmantojama, lai apliecinātu, ka noteikta procentuālā daļa enerģijas iegūta no atjaunojamiem avotiem, kā paredzēts noteikumos par atjaunojamiem enerģijas avotiem.

LT

ATSINAUJINANČIOS ENERGIJOS SERTIFIKATAS

Pagal ES teisēs aktus būtinas sertifikatas, kuris galimam savininkui suteikia informacijos apie pagamintos atsinaujinančios energijos kiekj ir kuris gali būti naudojamas tikrinant, ar laikomasi īspareigojimo pagaminti tam tikrą procentinę dalį atsinaujinančios energijos laikantis atsinaujinančios energijos rūšių standarto.

EN

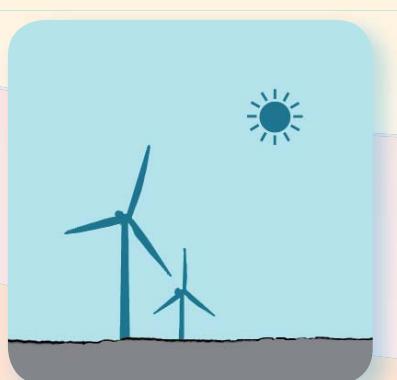
RENEWABLE RESOURCE

Resource that is capable of being replenished through natural processes or its own reproduction, generally within a time-span that does not exceed a few decades.

ET

TAASTUV LOODUSVARA

Ressurss, mis suudab end taastoota looduslike protsesside või reproduktiivseimise kaudu, üldiselt mitte rohkem kui mõne aastakümnega.

LV

ATJAUNOJAMIE RESURSI

Resursi, kam piemīt spēja noteiktā laika periodā (parasti ne vairāk kā dažās desmitgadēs) atjaunoties vai nu dabisku procesu rezultātā, vai reproducējoties.

LT

ATSINAUJINANTYS IŠTEKLIAI

Ištekliai, kurių atsinaujinimą sālygoja natūralūs arba vidinės reprodukcijos procesai, paprastai tāi trūnka ne ilgesni nei keletas dešimtmečių laikotarpi.

EN

RESIDUAL SERVICE LIFE

Predicted remaining service life of a building or structure partway through its use phase.

ET

EELDATAV JÄRELEJÄÄNUD KASULIK ELUIGA

Hoone või struktuuri kasutusea allesjäänuud osa kasutusea kestel.

LV

ATLIKUŠAIS DARBMŪŽS

Paredzamais izmantošanas laiks, kāds ēkai vai konstrukcijai atlicis, kad tā nokalpojusi daļu plānotā laika.

LT

LIKUTINIS NAUDOJIMO LAIKAS

Tam tikrą laiką jau naudoto statinio ar konstrukcijos numatomas likęs naudojimo laikas.

EN

RESIDUAL VALUE

Estimated amount that an entity can obtain when disposing of an asset after its useful life has ended (accounting).

ET

JÄÄKVÄÄRTUS

Hinnanguline summa (raamatupidamislik), mille omanik võib saada, müües vara pärast selle kasutusaja lõppu.

LV

ATLIKUSI VĒRTĪBA

Paredzamā summa, ko iespējams iegūt, atbrīvojoties no iekārtas, kurai beidzies ekspluatācijas laiks (grāmatvedības kontekstā).

LT

LIKUTINĖ VERTĖ

Apskaičiuota suma, kurią galima gauti perleidžiant turtą po to, kai baigėsi jo naudojimo laikas.

EN

RESOURCE RECOVERY

Extraction of useful materials or energy from solid waste.

ET

RESSURSSIDE TAASKASUTAMINE

Kasulike materjalide või energia eraldamine tahketest jäätmetest.

LV

RESURSU REĢENERĀCIJA

Noderīgo materiālu vai enerģijas atdalīšana no cietajiem atkritumiem.

LT

İŞTEKLIŲ REGENERACIJA

Naudingų medžiagų ar energijos išgavimas iš kietų atliekų.

EN

RESPONSIBLE MATERIALS SOURCING

Holistic approach to managing a product from the point at which a material is mined or harvested in its raw state through manufacture and processing, through use, reuse and recycling, until its final disposal as waste with no further value.

ET

VASTUTUSTUNDLIK TOORAINA HANGE

Terviklik lähenemine tootejuhtimisele alates materjali kaevandamisest või korjamisest toorainena ja selle, töötlemisest, kasutamisest, taaskasutusest ja ümbertöötlemisest kuni lõpliku körvaldamiseni jäätmetena, kui tal edasine väärtus puudub.

Synonyms
Responsible sourcing scheme

Sünonüüm
Vastutustundlik tooraine hankimise skeem

LV

ATBILDĪGA RESURSU IZMANTOŠANA

Holistiska pieeja produkcijas izstrādē, sākot no izejmateriāla ieguves līdz tā apstrādei, izstrādājuma izmantošanai, atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un, visbeidzot, tā apglabāšanai, kad tas vairs nav izmantojams.

Sinonīms
Atbildīgas resursu izmantošanas sistēma

LT

ATSAKINGAS MEDŽIAGŲ NAUDOJIMAS

Visa apimantis metodas, kuriuo valdomas visas produkto ciklas - žaliavos išgavimas ar derliaus nuėmimas, gamyba, apdrojimas, naudojimas, pakartotinis naudojimas ir perdirbimas iki pat galutinio pašalinimo vertės nebeturinčių atliekų pavidalu.

Sinonimas
Atsakingo medžiagų naudojimo sistema

EN

RETENTION POND

Engineered water-holding device used to manage storm water runoff to prevent flooding and downstream erosion, and improve water quality in an adjacent river, stream, lake or bay.

LV

NOSĒDBASEINS

Mākslīgi izveidota ūdenskrātuve, ko izmanto, lai regulētu lietus ūdeņu pārpalikumu un nepieļautu plūdus vai izskalojumus, kā arī, lai uzlabotu ūdens kvalitāti blakus esošā upē, strautā, ezerā vai līcī.

ET

SADEMEVEEKAEV

Spetsiaalselt ehitatud veemahuti, mille eesmärk on kinni püüda vihmavett, takistamaks uputusi ja erosiooni ning parandamaks veeväliteeti lähedalausvas jões, ojas, järves või lahes.

LT

TVENKINYS NUO POPLŪDŽIO

Suprojektuota vandens sulaikymo priemonė, naudojama valdyti liūčių vandenų nuotekų siekiant užkirsti kelią poplūdžiui ir erozijai bei gerinti vandens kokybę šalia esančioje upėje, upelyje, ežere ar įlankoje.

EN

ROBUSTNESS

Being able to withstand stresses, pressures, or changes in procedure or circumstance.

ET

STABIILSUS

Võime taluda stressi, survet ja muutusi nii menetluses kui ka oludes.

LV

ROBUSTUMS

Izturība pret spriedzi, spiedienu un izmaiņām procedūrā vai apstākļos.

LT

VIENTISUMAS

Sugebējimas atlaikeyti spaudimą arba veikimo būdo ar aplinkybių pasikeitimuis.

Sinonimas
Tvirtumas

EN

RUNOFF

Water flow over the ground surface to the drainage system.

ET

ÄRAVOOL

Vee voolamine üle maapinna drenaažisüsteemi.

LV

NOTECE

Ūdens virszemes plūsma virzienā uz kanalizācijas sistēmu.

LT

NUOTĒKIS

Vandens kiekis, nutekantis žemēs paviršiumi į drenavimo sistemą; su tuo susijęs procesas.

EN

SEASONAL ENERGY EFFICIENCY RATIO (SEER)

Total cooling output of an air conditioner during its normal annual usage period for cooling, in kW, divided by the total electric energy input during the same period.

ET

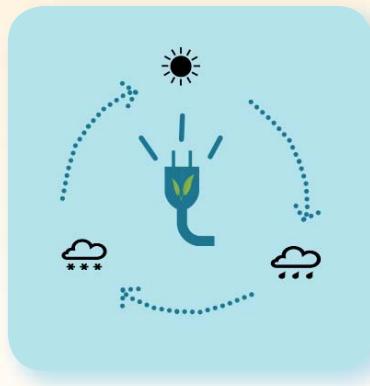
HOOAJALINE ENERGIATÕHUSUSE TEGUR

Kliimaseadme kogu jahutusvõimsus tavapärase aastase kasutusperioodi kohta kilovattides, jagatuna elektrienergia kogu sisendiga sama perioodi jooksul.

LV

SEZONAS ENERGOEFEKTIVITĀTES KOEFICIENTS

Gaisa kondicionēšanas iekārtas kopējā dzesēšanas produktivitāte visas sezonas laikā, kas izteikta kilovatos un dalīta ar visu šajā pašā laikposmā patērēto elektroenerģiju.

LT

SEZONINIS ENERGIJOS NAUDΟJIMO EFEKTYVUMO KOEFICIENTAS

Oro kondicionieriaus per īprastinio jo naudojimo aušinimui metus išskirtas vėsos kiekis (išreikštas kilovatais) padalintas iš visos suvartotos elektros energijos per tą patį laikotarpį.

EN

SELF SUFFICIENCY

Living in a way that is not dependent on others.

ET

ISEMAJANDAMINE

Eluviis, mille puhul ollakse teistest sõltumatu.

LV

SAIMNIECISKĀ PATSTĀVĪBA

Tāds dzives veids, kas nodrošina neatkarību no citiem.

LT

SAVARANKIŠKUMAS

Gebējimas gyventi savarankiškai, nepriklasomai nuo kitų.

EN

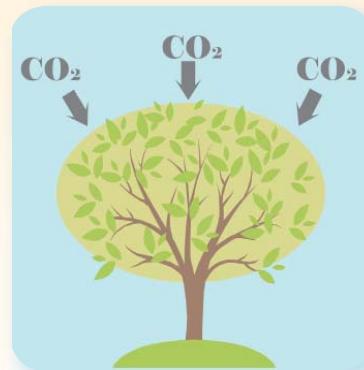
SEQUESTRATION

Removal of greenhouse gases from the atmosphere by photosynthesis, or technological measures through storage in a carbon sink.

ET

SEKVESTREERIMINE

Kasvuhoonegaaside eemaldamine atmosfäärist fotosünteesi teel või tehnoloogiliste meetmetega süsinikdioksiidi mahutisse salvestamise teel.

LV

[OGLEKĻA DIOKSĪDA] PIESAISTE

Atmosfēras atrīvošana no siltumnīcefekta gāzēm vai nu fotosintēzes rezultātā, vai, izmantojot īpašu tehnoloģiju - oglekļa dioksīda uzglabāšanu ar piesaistītājsistēmas palīdzību.

LT

SEKVESTRACIJA

Šiltnamio efektā sukeliančių duju pašalinimas iš atmosferos fotosintezēs būdu arba technologinėmis priemonėmis, naudojant anglies absorbentus.

EN

SERVICE LIFE

Period of time after installation during which a building or an assembled system meets or exceeds the performance requirements.

ET

KASUTUSIGA

Ajavahemik alates valmimisest, mille jooksul ehitis või monteeritud süsteem täidab sellele esitatud nõudeid või ületab neid.

*Sünonüüm
Kasulik tööiga*

LV

DARBMŪŽS

Laikposms pēc ēkas pabeigšanas vai konstrukcijas samontēšanas, kurā objekts atbilst ekspluatācijas prasībām vai pārsniedz tās.

LT

NAUDOJIMO LAIKAS

Laikotarpis nuo ierīgimo pradžios, per kurį pastatas ar surēsta konstrukciju atitinka ar viršija jos funkcijoms keliamus reikalavimus.

EN

SHADING COEFFICIENT

Ratio of the solar energy transmitted through a window to the incident solar energy.

ET

PÄIKESEKAITSEKOEFITSIENT

Läbi akna juhitud päikeseenergia suhe aknale langevasse päikeseenergiasse.

LV

NOĒNOJUMA KOEFICIENTS

Caur logu ieplūstošās saules energijas attiecība pret krītošā starojuma energiju.

LT

ŠVIESOS LAIDUMO KOEFICIENTAS

Per langą į patalpą patekusios saulės šviesos energijos ir ir krentančios saulės šviesos srauto energijos santykis.

EN

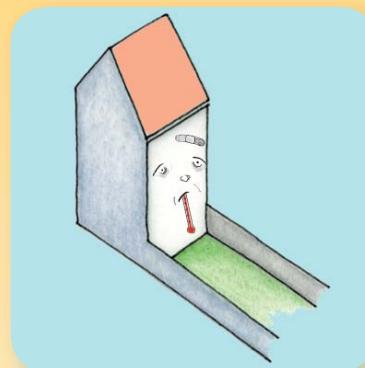
SICK BUILDING SYNDROME (SBS)

Non-specific symptoms that can temporarily affect some building occupants while in a building and diminish or go when they leave the building.

ET

RUUMIÖHU SÜNDROOM

Erinevad sümptomid, mis võivad hoone asukatel ajutiselt ilmneda hoones viibides ja mis kaovad nende hoonest lahkudes.

LV

NEVESELĪGAS ĒKAS SINDROMS

Nespecifiski simptomi, ko īslaicīgi var novērot atsevišķiem ēkas iemītniekiem un kas var mazināties vai pazust, kad iemītnieki neuzturas minētajā ēkā.

LT

ŽALINGO SVEIKATAI PASTATO SINDROMAS

Jvairais simptomas pasireiškiantis negalavimas, kuriuo laikinai skundžiasi pastate esantys žmonės, tačiau kuris susilpnėja arba išnyksta jiems išėjus iš pastato.

EN

SMALL SCALE GENERATION OF ELECTRICITY

Generation, by individuals, businesses or communities of electricity in small sized installations, generally from renewable sources.

ET

VÄIKESEMAHULINE ELEKTRITOOTMINE

Elektri tootmine üksikisikute, ettevõtete või kogukondade poolt väiksemahulistes rajatistes, üldiselt taastuvatest allikatest.

LV

NELIELĀ APJOMA ELEKTRĪBAS RAŽOŠANA

Tāda elektrības ražošana, ko ar nelielām iekārtām veic privātpersonas, uzņēmumi vai iedzīvotāju kopienas, izmantojot galvenokārt atjaunojamus enerģijas avotus.

LT

NEDIDELIO MASTO ELEKTROS GAMYBA

Elektros gamyba nedideliais įrenginiais, paprastai naudojant atsinaujinančius išteklius, kurių vykdo asmenys, žmonės arba bendruomenės.

EN

SMART CITY

City which is designed, laid out and managed to consume less energy than comparable, "conventional" cities and that, by the systems incorporated in its streets, actively encourages or supports the energy efficient behaviour of its occupants.

ET

ARUKAS LINN

Linn, mis projekteeritakse, ehitatakse ja mida juhitakse nii, et see tarbib "tavapärase" linnadega võrreldes vähem energiat, ning mis tänu oma tänavatesse integreeritud süsteemidele innustab ja toetab aktiivselt oma elanike energiatõhusat eluviisi.

CITIES

LV

VIEDA PILSEĀTA

Tāda pilsēta, kas plānota, iekārtota un pārvaldīta tā, lai, salīdzinājumā ar "parastajām" pilsētām, patērētu mazāk energijas, un kurā ar ielās ierīkotu sistēmu palīdzību tiek aktīvi veicināta un atbalstīta pārdomāta energoresursu izmantošana.

LT

İŞMANUSIS MIESTAS

Miestas, suprojektuotas, pastatytais ir tvarkomas tokiu būdu, kad suvartotū mažiau energijos negu kiti palyginamo dydžio „įprastiniai“ miestai, kuriame su jo gatvėse įdiegtų sistemų pagalba gyventojai aktyviai skatinami efektyviai vartoti energiją arba palaikomas toks jų elgesys.

EN

SOLAR PANEL COLLECTOR

Solar collector specifically intended to absorb sunlight to provide heat.

ET

PÄIKESEKOLLEKTOR

Spetsiaalselt päikesevalguse kogumiseks ja selle soojuseks muundamiseks ehitatud kollektor.

LV

SAULES ENERĢIJAS KOLEKTORU PANELIS

Saulēs kolektors, kas absorbē saules gaismu, lai radītu siltumu.

LT

SAULĒS ENERĢIJOS KOLEKTORIUS

Įtaisnas saulēs spinduliams rinkti ir versti juos į šiluminę energiją.

EN

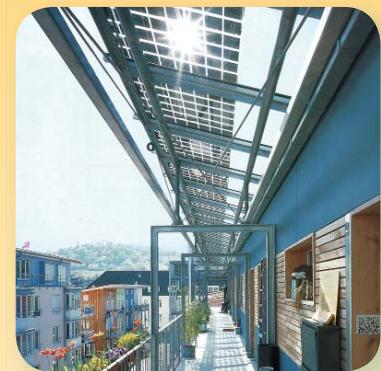
SOLAR SHADING

System which controls the amount of heat and light admitted to a building, permitting users to control heat gains from the sun.

ET

PÄIKESEKAITSESÜSTEEM

Süsteem, mis kontrollib hoonesse lastava soojuse ja valguse hulka, võimaldades kasutajatel kontrollida päikesest saadavat soojust.

LV

SAULES AIZSARGIERĪCE

Sistēma, kas kontrolē siltuma un gaismas ieplūdi ēkā, ļaujot lietotājiem regulēt siltuma enerģijas daudzumu, kuru iegūst no saules.

LT

SAULĒS ŠVIESOS LAIDUMO SISTEMA

Sistema, kontroliuojanti j pastatą patenkančios šilumos ir šviesos kiekj, su kurios pagalba naudotojai gali reguliuoti iš saulēs gaunamos šilumos kiekj.

EN

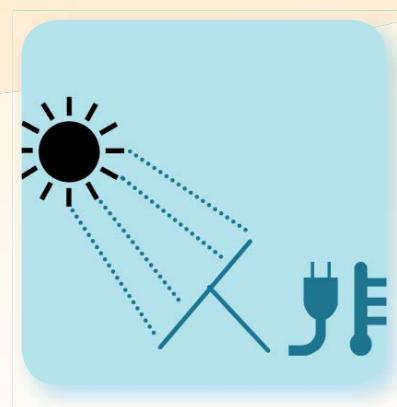
SOLAR THERMAL ENERGY

Solar energy absorbed by a heat transfer medium (usually a fluid) and used to provide hot water for cleaning and heating purposes.

ET

PÄIKESE SOOJUSENERGIA

Soojusvaheti (tavaliselt vedeliku) poolt absorbeeritud päikeseenergia, mida kasutatakse sooga vee saamiseks või puhastamise ja kütmise eesmärgil.

LV

SAULES SILTUMENERĢIJA

Saules enerģija, ko absorbē siltumvadītājs (parasti šķidrums) un ko izmanto, lai nodrošinātu karsto ūdeni mazgāšanas un apkures nolūkam.

LT

SAULĒS ŠILUMINĒ ENERGIJA

Saulēs energija, kuriā absorbuoja šilumos per davimo mediumas (paprastai skysto pavidalo) ir kuri naudojama tiekti karštā vandenj valymo ir šildymo tikslais.

EN

SOUND INSULATION

Blocks sound from travelling through walls, floors, ceilings and windows.

ET

HELIISOLATSIOON

Heli seinte, põrandate, lagede ja akende kaudu levimise tõkestamine.

LV

SKĀNAS IZOLĀCIJA

Spēja novērst skaņas iekļūšanu caur sienām, grīdām, griestiem un logiem.

LT

GARSO IZOLIACIJA

Pro sienas, grindis, lubas ir langus besikverbiančio garso blokavimas.

EN

STACK EFFECT

Natural tendency of the air to move from high to low pressures (natural ventilation).

ET

LÕÖRIEFEKT

Õhu loomulik kalduvus liikuda kõrgemalt madalama rõhu suunas (loomulik ventilatsioon).

*Sünönüüm
Omatömme*

LV

DABISKĀ VELKME

Gaisam dabiski piemītoša tendence virzīties no augsta spiediena zonas uz zema spiediena zonu (dabiskā ventilācija).

LT

KAMINO EFEKTAS

Natūrali oro tendencija judēti iš aukšto slēgio srities į žemo slēgio sritij (natūrali ventiliacija).

EN

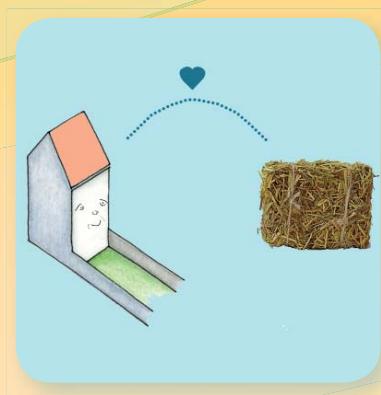
STRAWBALE CONSTRUCTION

Construction method using strawbales either as a load bearing structure, or as infill to an independent structural system.

ET

PÖHUPAKKIDEST EHITIS

Ehitusviis, milles pöhupakke kasutatakse kas kandvate konstruktsioonidega või iseseisva struktuurisüsteemi täitematerjalina.

Sünönüm
Põhumaja

LV

SALMU BRIKEŠU KONSTRUKCIJA

Būvniecības metode, kurā presētus salmus vai nu izmanto kā nesošu konstrukciju, vai arī ar tiem aizpilda atsevišķas konstruktīvas sistēmas.

LT

ŠIAUDINIŲ NAMŲ STATYBA

Statybos būdas naudojant šiaudų ryšulius kaip laikančią konstrukciją arba kaip karkaso užpildą.

EN

SURFACE WATER MANAGEMENT SYSTEM

System which aims to replicate natural systems, using cost effective solutions with a low environmental impact to drain away dirty and surface water run-off through collection, storage, and cleaning before allowing it to be released slowly back into the environment, such as into a water course.

ET

PINNAVEE JUHTIMISE SÜSTEEM

Süsteem, millega püütakse jäljendada looduslikke süsteeme, kasutades keskkonda vähe mõjutavaid ökonomiseid lahendusi reovee ja pinnavee ärajuhtimiseks kogumise, ladustamise ja puastamise abil, enne kui see aeglaselt uuesti keskkonda tagasi, nt veeikogusse, juhitakse.

LV

VIRSZEMES ÜDEŅU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMA

Sistēma, kas veidota pēc dabisko sistēmu parauga, izmantojot rentablus un vidi pēc iespējas mazāk ietekmējošus risinājumus, un kas paredzēta noteķudeņu un virszemes üdeņu aizvadišanai, tos savācot, uzkrājot, attīrot un, visbeidzot, pakāpeniski novadot atpakaļ vidē, piemēram, tekošā ūdenī.

LT

PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO SISTEMA

Sistema, kuria siekiama atkartoti gamtines sistemas naudojant ekonomiškai naudingus bei nedidelj poveikj aplinkai darančius sprendimus tam, kad būtų surinktas nešvaraus ir paviršinio vandens nuotekis taikant surinkimo, saugojimo ir valymo procesus, o po to visas tas vanduo būtų lētai išleistas atgal į aplinką, pavyzdžiui, į upę.

EN

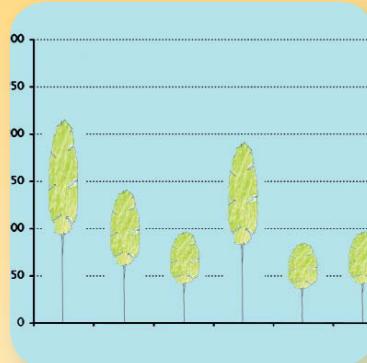
SUSTAINABILITY INDICATOR

Indicator which covers a vast range of subjects related to sustainability, including the preservation of natural resources, air quality, noise levels, health and safety, economic competitiveness and employment.

ET

JÄTKUSUUTLIKUSE NÄITAJA

Näitaja, mis hõlmab tervet rida jätkusuutlikkusega seotud aspekte, sealhulgas loodusvarade säilitamine, õhu kvaliteet, müratase, tervishoid ja turvalisus, majanduslik konkurentsivõimelisus ja tööhõive.

LV

ILGTSPĒJAS RĀDĪTĀJS

Tāds rādītājs, kas attiecināms uz dažādām ar ilgtspēju saistītām kategorijām, tostarp dabas resursu saglabāšanu, gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, veselību un drošību, ekonomisko konkurētspēju un nodarbinātību.

LT

DARNUMO RODIKLIS

Rodiklis, atspindintis platū su darnumu susijusī aspektu spektrā, gamtos ištakli išsaugojimā, oro kokybē, triukšmo lygj, sveikatā ir saugā, ekonomiinj konkurencingumā ir užimtumā.

EN

SUSTAINABLE ARCHITECTURE

Application of sustainable development principles to the design and the whole building/construction process life cycle.

ET

SÄÄSTEV ARHITEKTUUR

Säästva arengu põhimötete arvestamine projekteerimisel ja hoone/ehitusprotsessi kogu elutsükli jooksul.

*Sünonüüm
Jätkusuutlik arhitektuur*

LV

ILGTSPĒJĀGA ARHITEKTŪRA

Ilgspējigas attīstības principu izmantošana projektēšanā, būvniecības procesā un visā ēkas vai konstrukcijas dzīves ciklā.

LT

DARNI ARCHITEKTŪRA

Darnaus vystymosi principu taikymas projektuojant pastatus ir viso statybos proceso gyvavimo ciklo metu.

EN

SUSTAINABLE BUILDING MANAGEMENT

Process which ensures that a building is designed, built and operated with low environmental impacts while enhancing the health, welfare and quality of life for the people that live inside.

ET

SÄÄSTEV EHITUSJUHTIMINE

Protsess, mis tagab, et ehitis projekteeritakse, ehitatakse ja seda käitatakse keskkonnasäästlikult, kindlustades samas ehitises viibivate inimeste tervise, headolu ja elukvaliteedi.

*Sünönüüm
Jätkusuutlik ehitusjuhtimine*

LV

ILGTSPĒJĪGAS BŪVNIECĪBAS VADĪBA

Process, kurā nodrošina to, ka ēkas projektēšanas, būvēšanas un izmantošanas laikā pēc iespējas mazāk ietekmē vidi, vienlaikus uzlabojot veselību, labklājību un dzīves kvalitāti tās iemītniekiem.

LT

DARNUS PASTATO VALDYMAS

Procesas, užtirkinant, kad pastatas būtū projektuojamās, statomās ir valdomās darant nedidelj poveikj aplinkai ir kartu gerinant jame gyvenančių žmonių sveikatos bei gerovēs sālygas ir gyvenimo kokybę.

EN

SUSTAINABLE BUILDINGS ASSESSMENT

Tool to assess the sustainability of building design solutions.

ET

EHITISTE SÄÄSTVUSE HINDAMINE

Ehitusprojektide säastvuse hindamise meetod.

*Sünönüüm
Ehitiste jätkusuutlikkuse hindamine*

LV

ĒKAS ILGTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS

Līdzeklis ēkas projekta ilgtspējas izvērtēšanai.

LT

PASTATU DARNUMO VERTINIMAS

Priemonē, skirta pastato projektinių sprendinių darnumui īvertinti.

EN

SUSTAINABLE CITIES PROGRAMME

UN-HABITAT/UNEP programme established in the early 1990s to build capacities in urban environmental planning and management.

ET

SÄÄSTVATE LINNADE PROGRAMM

ÜRO inimasustuse keskuse programm, mis loodi 1990ndate aastate algul, et edendada linnakeskkonna planeerimist ja juhitist.

LV

PROGRAMMA ILGTSPĒJĪGĀM PILSĒTĀM

UN-Habitat/UNEP programma, ko izveidoja 90. gadu sākumā, lai stimulētu pilsētvides plānošanu un pārvaldību vidi saudzējošā veidā.

LT

DARNIŲ MIESTŲ PROGRAMA

1990 m. parengta Junginių Tautų gyvenamosios aplinkos/aplinkosaugos (HABITAT/UNEP) programa, skirta miestų aplinkos planavimo ir tvarkymo pajégumams formuoti.

EN

SUSTAINABLE CONSTRUCTION

Application of sustainable development principles to the design and construction process, i.e.: use of fewer virgin materials, less energy in construction, less energy in use, less pollution and less waste; 'whole life' approach to design, construction and life use; and providing safe places and work with acceptable social conditions integrated into sustainable communities.

ET

SÄÄSTEV EHITUS

Säästva arengu põhimõtete järgimine hoonete projekteerimise ja ehitamise protsessis, nt kasutatakse vähem esmatoore, vähem energiat ehitamiseks, vähem energiat hoone ekspluatatsiooniks, saastatakse vähem ja tekitatakse vähem jäätmeid; projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel "kogu elutsükli" arvestamine ning turvaliste töökohtade loomine vastuvõetavate sotsiaalsete tingimustega, integreerituna jätkusuutlikesse kogukondadesse.

LV

ILGTSPĒJĪGA BŪVNIECĪBA

Ilgspējīgas attīstības principu piemērošana projektēšanā un būvniecībā, proti, pirmreizēju materiālu pēc iespējas retāka izmantošana, mazāks enerģijas patēriņš būvniecības procesā un ekspluatācijā, mazāks piesārņojuma līmenis un mazāk atkritumu, pilna dzīves cikla pieejas izmantošana projektēšanā, būvniecībā un ekspluatācijā, drošu un sociāli pieņemamu darba apstākļu garantēšana atbilstīgi ilgtspējīgas sabiedrības principiem.

LT

DARNI STATYBA

Darnaus vystymosi principu taikymas projektavimo ir statybos procese, pvz., naudojant mažiau pirminių medžiagų, mažiau energijos statybai, mažiau teršiant ir gaminant mažiau atliekų; tai „viso gyvavimo ciklo“ metodo taikymas projektuojant, statant ir eksplotuojant pastatus; tuo būdu sukuriamais saugios, integruotos į darnią bendruomenę vietas ir darbas priimtinomis socialinėmis sąlygomis.

EN

SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION AND SUSTAINABLE INDUSTRIAL POLICY ACTION PLAN

European Commission action (16 July 2008) containing proposals which will contribute to improving the environmental performance of products and increase the demand for more sustainable goods and production technologies.

ET

SÄÄSTVA TARBIMISE JA TOOTMISE NING SÄÄSTVA TÖÖSTUSPOLIITIKA TEGEVUSKAVA

Euroopa Komisjoni (16. juuli 2008) algatus, mis sisaldab ettepanekuid toodete keskkonnamõju parandamisele ja keskkonnasäästlike kaupade ja tootmistehnoloogiate nõudluse suurendamisele kaasa aitamiseks.

SCP

LV

ILGTSPĒJĪGA PATĒRIŅA UN RAŽOŠANAS UN ILGTSPĒJĪGAS RŪPNIECĪBAS POLITIKAS RĪCĪBAS PLĀNS

Eiropas Komisijas 2008. gada 16. jūlija iniciatīva, kurā ietverti priekšlikumi, kā uzlabot ražojumu ekoloģiskās īpašības un palieeināt pieprasījumu pēc ilgtspējīgām precēm un ražošanas tehnoloģijām.

LT

DARNAUS VARTOJIMO BEI GAMYBOS IR DARNIOS PRAMONĒS POLITIKOS VEIKSMU PLANAS

Europos Komisijos veiksmai (2008 m. liepos 16 d.), apimantys pasiūlymus, kuriais bus prisidēta prie produktu aplinkosauginio veiksmingumo stiprinimo ir bus padidinta darnesnių prekių ir gamybos technoloģiju paklausa.

EN

SUSTAINABLE ENERGY

Energy derived from renewable sources such as wind, tidal and solar power.

ET

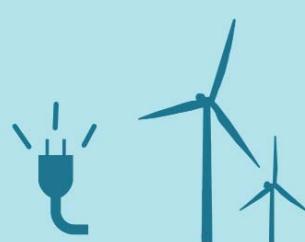
SÄÄSTEV ENERGIA

Taastuvatest allikatest, nagu tuul, loodeid ja päike, saadud energia.

LV

ILGTSPĒJĪGA ENERĢIJA

Enerģija, kas iegūta, izmantojot atjaunojamus avotus, piemēram, vēja, plūdmaiņu un saules enerģiju.

LT

DARNI ENERGIJA

Energija, išgaunama iš atsinaujinančių išteklių, tokių kaip vėjas, potvyniai ir atoslūgiai bei saulė.

EN

SUSTAINABLE PROCUREMENT

Spending and investment process, typically associated with public policy, whereby contracting bodies take into account all three pillars of sustainable development when procuring goods, services or works at all stages of the project.

ET

SÄÄSTEV HANGE

Enamasti avaliku sektoriga seonduv kulu- ja investeeringisprotsess, milles tellijad arvestavad projekti kõigis etappides kaupade, teenuste või tööde hankimisel säastva arengu kolme tugisammast.

LV

ILGTSPĒJĪGS IEPIRKUMS

Parasti ar publiskā sektora politiku saistīta līdzekļu izdošana un ieguldīšana, kurā līgumslēdzējas puses, iegādājoties preces un pakalpojumus vai pasūtot būvdarbus, visos projekta posmos nem vērā trīs ilgtspējīgas attīstības pamatnosacījumus.

LT

DARNŪS VIEŠIEJI PIRKIMAI

Lēšļ leidimo ir investavimo procesas, paprastai susijęs su viešuoju sektoriumi, kurio metu perkančiosios organizacijos pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus atsižvelgia į visus tris darnaus vystymosi ramsčius visais projekto etapais.

EN

SUSTAINABLE URBAN DRAINAGE SYSTEM

Drainage system which controls the quantity of run-off from a development, improves the quality of the run-off and enhances the nature conservation, landscape and amenity value of a site and its surroundings.

ET

SÄÄSTEV ÄRAVOOLUSÜSTEEM LINNAPIIRKONNAS

Äravoolusüsteem, millega kontrollitakse äravoolava vee kogust rajatisest, parandatakse selle kvaliteeti ja kaitstakse loodust, maaistikku ning rajatise ja selle ümbruse heakorda.

Sünorüüm
Säästev drenaažisüsteem linnades

LV

ILGTSPĒJĪGA LIETUS KANALIZĀCIJAS SISTĒMA

Ūdens novadīšanas sistēma, kas ļauj kontrolēt notecei apjomu no apbūves, uzlabot notecei kvalitāti un saudzēt dabu, kā arī saglabāt objekta un tā apkārtnes ainavu un pievilcību.

LT

DARNI MIESTŲ DRENAVIMO SISTEMA

Drenavimo sistema, kuri kontroliuoja nuotėkio iš miesto kvartalo ar rajono kiekį, gerina nuotėkio kokybę ir stiprina gamtos apsaugą, gerina vietovės ir jos aplinkių kraštovaizdį bei visuomeninę vertę.

EN**SWALE**

Linear depression formed in the ground to receive runoff and slowly move water to a discharge point.

ET**NÖVA**

Pinnasese moodustatud lineaarne süvend, mille otstarve on vee ärvool aeglaset suubumiskohta juhtida.

LV**NOVADGRĀVIS**

Zemē veidota lineaāra ieplaka, kurā uzkrājas noteķūdens un pa kuru tas lēnām nokļūst līdz novadišanas vietai.

LT**NUOTAKAS**

Tiesinė įduba žemēs paviršiue (griovys), skirta surinkti nuotekoms ir lētai nukreipti jas į išleidimo punktą.

EN**TECHNICAL PERFORMANCE**

Ability of a building or structure to fulfil required functions under intended use conditions or behaviour when in use.

ET**TEHNILINE TASE**

Hoone või struktuuri võime täita nõutavaid funktsioone etteantud kasutustingimustel või käitumisel kasutamise ajal.

LV**TEHNISKĀ VEIKTSPĒJA**

Ēkas vai konstrukcijas spēja pildīt vajadzīgas funkcijas ar nosacījumu, ka tās izmantošanas veids un ar to saistītās darbības atbilst paredzētajam mērķim.

LT**TECHNINĖ KOKYBĖ**

Pastato ar konstrukcijos savybē, liudijanti, kad naudojamas jis gali atliliki reikiamas funkcijas numatytomis naudojimo sąlygomis.

EN

THERMAL BREAK

Element of low thermal conductivity, space or vacuum placed in an assembly to reduce or prevent the flow of thermal energy between conductive materials.

Synonyms

Thermal inertia

LV

TERMOŠUVE

Elements ar zemu siltumvadītspēju, sprauga vai tukšums, kura mērķis ir novērst vai samazināt siltuma enerģijas plūšanu starp vadspējīgiem materiāliem.

ET

KÜLMATÖKE

Madala soojusjuhtivusega element, tühimik või vaakum, mis paigutatakse agregaati, et vähendada või takistada soojusenergia edasivoolu juhtivate materjalide vahel.

Sünonüüm

Soojamahattuvus
Erisoojus

LT

IZOLIACINIS SLUOKSNIS

Žemo šiluminio pralaidumo elementas - oro tarpas ar vakuuminė tuštuma konstrukcijos viduje, skirta šiluminės energijos srautui tarp susiliečiančių medžiagų sumažinti arba visiškai užkirsti jam kelią.

EN

THERMAL COMFORT

Condition of mind which expresses satisfaction with the thermal environment.

ET

SOOJUSMUGAVUS

Meeleseisund, mida iseloomustab rahulolu ümbritseva õhu soojusega.

LV

SILTUMKOMFORTS

Stāvoklis, kurā izpaužas apmierinātība ar temperatūru apkārtējā vidē.

LT

ŠILUMINIS KOMFORTAS

Vidinė būsena, kuriai būdingas pasitenkinimas šilumine aplinka.

EN

THERMAL INSULATION

Material, method or design used to reduce the rate of heat transfer from one space to another.

ET

SOOJUSISOLATSIOON

Materjal, meetod või projektilahendus, mille abil vähendatakse soojuslevi ühest ruumist teise.

LV

SILTUMIZOLĀCIJA

Materiāls, metode vai risinājums, ko izmanto, lai samazinātu siltuma plūsmu no vienas telpas otrā.

LT

ŠILUMINÉ IZOLIACIJA

Medžiaga, metodas arba konstrukcija, naudojama šilumos prasiskverbimui iš vienos erdvės į kitą erdvę sumažinti.

EN

THERMAL MASS

Capacity of a material to store heat.

ET

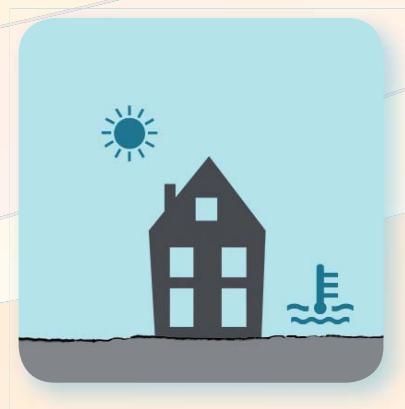
TERMILINE MASS

Materjali võime soojust salvestada.

LV

SILTUMMASA

Materiāla spēja saglabāt siltumu.

LT

ŠILUMINÉ MASĒ

Medžiagos savybė kaupti šilumą.

EN

THERMAL RESISTANCE

Measure of a component's ability to restrict the passage of heat across its thickness.

ET

SOOJUSTAKISTUS

Näitaja, mis iseloomustab detaili võimet takistada soojuse läbilaskvust.

Sünonüüm
Soojapidavus

LV

SILTUMPRETESTĪBA

Rādītājs, kas izsaka elementa spēju ierobežot siltuma noplūdi caur to.

LT

ŠILUMINĒ VARŽA

Komponento gebos apriboti šilumos prasiskverbimą per komponento sluoksnį matas.

EN

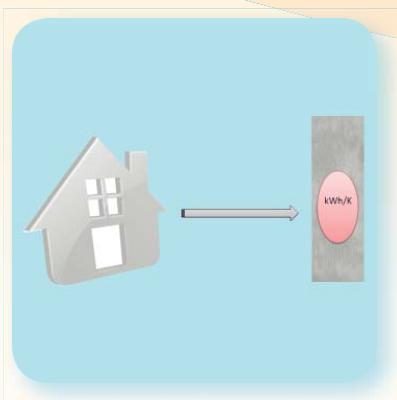
THERMAL STORAGE CAPACITY

Ability of the constituent materials in a building to store heat, for a given rise in temperature, measured in units of kWh/K for a whole building or in Wh/K.m² to indicate the building's thermal capacity per unit floor area.

ET

SOOJUSE SALVESTUSVÕIME

Hoone ehitusmaterjalide võime salvestada soojust kuni etteantud temperatuuri saavutamiseni, mida väljendatakse kWh/K-des kogu hoone kohta või Wh/K-des m² kohta (ühe ruutmeetri põrandapinna kohta).

LV

SILTUMIETILPĪBA

Ēkas būvniecībā izmantoto materiālu spēja, temperatūrai paaugstinoties, uzkrāt siltumu, ko izsaka kWh/K visai ēkai vai Wh/K.m² atsevišķām ēkas platībām.

LT

ŠILUMOS KAUPIMO PAJĒGUMAI

Sudētinių pastato medžiagų geba kaupoti šilumą ir tam tikru mastu padidinti temperatūrą; matuojama kWh/K vienetais viso pastato arba Wh/K.m² pastato grindų ploto vieneto šilumos kaupimo pajēgumams apskaičiuoti.

EN

TIMBER CERTIFICATION

Process resulting in a written statement (a certificate) attesting to the origin of wood raw material and its status and/or qualifications, often following validation by an independent third party.

ET

PUDU SERTIFITSEERIMINE

Protsess, mille tulemus on kirjalik töend (sertifikaat), mis tõendab toorpuidu päritolu ja seisundit ja/või omadusi, sageli kinnitatud sõltumatu kolmanda osapoole poolt.

LV

KOKSNES SERTIFICĒŠANA

Process, kura rezultātā tiek izsniegtas rakstisks dokumenti (sertifikāts), ar ko apliecina koksnes izejmateriāla izcelsmi, stāvokli un/ vai atbilstību un ko bieži izsniedz pēc neatkarīgas trešās puses apstiprinājuma.

LT

MEDIENOS SERTIFIKAVIMAS

Procesas, kuriuo išduodamas pažymējimas (sertifikatas), liudijanties medienos žalīavos kilmē, jos būkļe ir (arba) rūši, kurj dažnai patvirtina nepriklausoma trečioji šalis.

EN

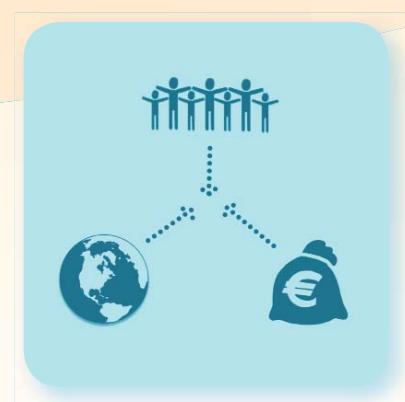
TRIPLE BOTTOM LINE

Calculation of financial, environmental, and social performance, often referred to as "people planet profit".

ET

KOLMEKORDNE TULEM

Majanduslike, ökoloogiliste ja sotsiaalsete kriteeriumite arvestamine, tuntud ka nime all "inimesed, planeet ja kasum".

LV

TRĪSPUSĒJA BILANCE

Aplēse par veikumu finanšu, vides aizsardzības un sociālajā aspektā (bieži saukta par aplēsi "cīlveki, planēta, peļna").

LT

TRIGUBAS GALUTINIS REZULTATAS

Galutinis rezultatas, apskaičiuojamas atsižvelgiant į finansinj, aplinkosauginj ir socialinj aspektus, kurie dažnai apibūdinami žodžiais „žmonēs, planeta, pelnas“.

EN

URBAN ENCROACHMENT

Result of urban sprawl whereby planned or unplanned development of the built environment invades previously undeveloped (and frequently productive) land.

ET

LINNADE LAIENEMINE

Linnade kasv, mille käigus hoonestatud keskkond tungib planeeritult või planeerimata varem linnastumata (ja sageli tootlikule) maale.

LV

PIEPILSĒTU TERITORIJU INTENSĪVA APBŪVE

Pilsētu teritoriju izplešanās rezultāts, kad plānotas vai neplānotas attīstības izraisīta apbūve notiek uz iepriekš neapstrādātās (un daudzos gadījumos auglīgas) zemes.

LT

MIESTO BROVIMASIS

Miestu drēkos pasekmē, kai planuotomis ar neplanuotomis statybomis užvaldoma neužstatyta (ir dažnai derlinga) žemē.

EN

URBAN HEAT ISLAND EFFECT

Tendency of an urban area to be hotter than its surroundings.

ET

LINNA SOOJUSSAAR

Nähtus, mille puhul on temperatuur linnapiirkonnas kõrgem kui selle ümbruses.

LV

PILSĒTAS "SILTUMSALAS" EFEKTS

Parādiba, kad pilsētas teritorijā ir siltāks nekā tās apkārtnē.

LT

ŠILUMOS SALOS MIESTUOSE EFEKTAS

Miesto teritorijos tendencija būti šiltesne nei apylinkės.

EN

URBAN SPRawl

Low density extension of a city into the surrounding countryside encouraged by the desire to own an individual home on its own land.

ET

VALGLINNASTUMINE

Linna laienemine hõreda asustusena ümbrissevasse maapiirkonda, ajendatuna inimeste soovist omada eramaja ja maad.

LV

PILSĒTU TERITORIJU IZPLEŠANĀS

Pilsētu paplašināšanās, kuras rezultātā veidojas zema apdzīvotības blīvuma rajoni un ko uz apkārtējo lauku rajonu rēķina izraisa vēlme dzīvot privātmājā uz privātās zemes.

LT

MIESTO DRĒKA

Miesto mažo užstatymo tankio išiplētimas į priemiestj, kurj skatina noras turēti nuosavą namą nuosavos žemės sklype.

EN

URBAN VILLAGE

Urban form typically characterised by: medium density development (to maximise space use); mixed use zoning (housing mixed with shops, services and industry to reduce travel); the provision of good public transport (to reduce car dependency) and an emphasis on integrating pedestrian and public spaces to create a 'village' feel in a city context (to enhance quality of life).

ET

URBAN VILLAGE, KÜLAKESKKOND LINNAS

Linnakeskkond, mida üldjuhul iseloomustab keskmene asustustihedus (et ruumi maksimaalselt kasutada), segatsoonid (elamud koos kaupluste, teeninduskohtade ja tööstusettevõtetega, et vähendada liikumisvahemaid), hästi toimiv ühistransport (et vähendada sõltuvust autodest) ja see, et röhk on jalakäijate tsoonide ja avalike tsoonide integreerimisel, et saavutada linna kontekstis "küla tunnet" (rikkastamaks elukvaliteeti).

LV

PILSĒTCIEMATS

Apdzīvotas vietas tips, kam parasti piemīt šādas īpašības: vidēji blīva apdzīvotība (lai maksimāli izmantotu telpu), daudzfunkcionāli rajoni (dzīvojamais rajons līdzās veikaliem, pakalpojumu sniedzējiem un ražotnēm, lai samazinātu pārvietošanās vajadzību), labi sabiedriskā transporta pakalpojumi (lai mazinātu atkarību no privātā automobiļa) un uzsvars uz gājēju zonām un publiskām vietām, lai pilsētas vidē radītu ciemata dzīves sajūtu (dzīves kvalitātes uzlabošanai).

LT

URBANISTINIS KAIMAS

Urbanistinė forma, pasižyminti vidutiniu užstatymo tankiu (siekiant maksimaliai išnaudoti erdvę), mišrifunkciniu zonavimu (gyvenamieji namai statomi greta parduotuvių, aptarnavimo įstaigų bei īmonių, kad būtų sumažintas kelionės ilgis), gerai išvystyta viešojo transporto infrastruktūra (siekiant sumažinti automobilių naudojimo poreikį) ir ypatingas dėmesys pėsčiųjų zonų bei viešųjų erdvų integravimui siekiant mieste sukurti „kaimo pojūtį“ (tokiu būdu gerinant gyvenimo kokybę).

EN

WASTE

Material, often considered unusable, left over from any manufacturing, industrial, agricultural or other human process.

ET

JÄÄTMED

Sageli kasutuskõlbmatuks peetav materjal, mis on üle jäänud ükskõik millisest tootmisest, tööstuslikust, põllumajanduslikust või muust inimtegevusest.

LV

ATKRITUMI

Materiāls, kas bieži uzskatīts par nelietojamu un radies ražošanas, rūpnieciskās, lauksaimnieciskās vai citas cilvēka darbības rezultātā.

LT

ATLIEKOS

Medžiagos, kurios dažnai laikomos netinkamomis naudoti ir kurios susidaro po gamybos, pramonės procesu, žemės ūkio ar žmogaus veiklos.

EN

WASTE MANAGEMENT

Collection, transport, recovery and disposal of waste, as well as strategies that aim to reduce the likelihood of waste being produced.

ET

JÄÄTMEKÄITLUS

Jäätmete kogumine, transport, sorteerimine ja ladustamine, samuti strateegiad, mille eesmärk on vähendada jäätmete tekkimist.

LV

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Atkritumu savākšana, transportēšana, pārstrāde un apglabāšana, kā arī tādas stratēģijas, kuru mērķis ir mazināt atkritumu rašanās iespējas.

LT

ATLIEKŲ TVARKYMAS

Atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas bei strategijos, kurių tikslas – sumažinti galimybę, kad atliekos bus pagaminamos.

EN

WASTEWATER

Spent used water of a community or industry which usually contains dissolved and suspended matter.

ET

REOVESI

Tööstuse või asula kasutatud vesi, mis tavaliselt sisaldab lahustunud ja heljuvainet.

LV

NOTEKŪDENI

Iedzīvotāju vai rūpniecības uzņēmumu izlietotais ūdens, kas satur izšķidušas un suspendētas vielas.

LT

NUOTEKOS

Panaudotas vanduo, šalinamas iš apgyventų vietovų ar įmonių, kuriame paprastai esama ištirpusių ir šalintinų medžiagų.

EN

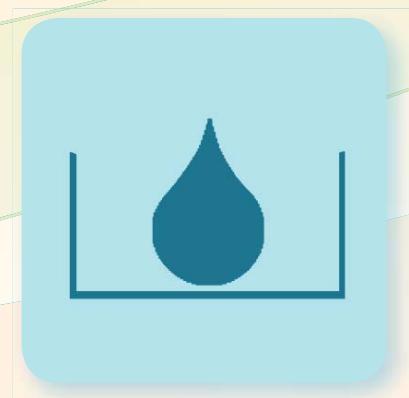
WATER CONSERVATION

Reducing the usage of water and recycling of waste water for different purposes like cleaning, manufacturing, agriculture etc.

ET

VEEKAITSE

Vee kasutamise ja reovee ringlussevõtu vähendamine erinevatel kasutusaladel, nagu puuhastamine, tootmine, põllumajandus jne.

LV

ŪDENS AIZSARDZĪBA

Ūdens patēriņa samazināšana un noteikūdeņu attīrišana dažādiem mērķiem, piemēram, mazgāšanai, ražošanai, lauksaimniecības vajadzībām utt.

LT

VANDENS APSAUGA

Veikla, kuria mažinamas vandens naudojimas, o nuotekos perdirbamos siekiant panaudoti įvairiems tikslams, pvz., valymui, gamybai, žemēs ūkiui ir kt.

EN

ZERO CARBON BUILDING

Designing of a building with an annual zero net energy consumption and zero carbon emissions.

ET

SÜSINKDIOKSIIDIHEITEVABA HOONE

Hoone, mille aastane netoenergiatarbimine ja süsinikdioksiidiheide on null.

LV

NULLES EMISIJU ĒKA

Celtne, kurā gada energijas patēriņš no kopējiem energoapgādes tīkliem un oglekļa emisijas ir nulles līmenī.

LT

NULINIO ANGLIES DIOKSIDO IŠSKYRIMO PASTATŲ STATYBA

Pastatų, kurie per metinį ciklą visiškai nenaudoja energijos iš išorinių tinklų ir visiškai neišskiria anglies dioksidio, projektavimas.

EN

ZONING

Grouping land use together in clearly defined zones in order to segregate the uses from each other when preparing development plans.

ET

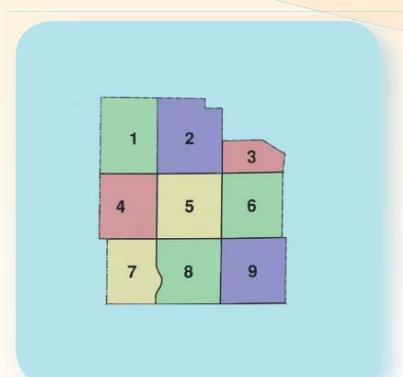
ÜLDPLANEERING

Maa jagamine selgelt piiritletud tsoonideks vastavalt kasutusalale, et arengukavade koostamisel oleks võimalik nende kasutusalade eristamine.

LV

ZONĒŠANA

Teritorijas iedalīšana skaidri definētās vienībās tā, lai attīstības plānu izstrādes laikā platības nošķirtu pēc to izmantošanas mērķa.

LT

ZONAVIMAS

Žemēs panaudojimo grupavimas jāiškai apibrėžtas zonas siekiant atskirti panaudojimo sritis (vykdomas rengiant vystymo planus).

Sinonimas
Funkcinis zonavimas

ENGLISH INDEX

Abiotic	p.6	Daylight design	p.32	Environmental impact statement	p.57
Acoustic performance	p.6	Daylight transmittance	p.32	Environmental indicator	p.58
Acquisition cost	p.7	Decarbonisation	p.33	Environmental label	p.58
Adaptable building	p.7	Decrement delay	p.33	Environmental management and audit scheme	p.59
Adaptation to climate change	p.8	Deforestation	p.34	Environmental management system	p.59
Afforestation	p.8	Degradation indicator	p.34	Environmental performance	p.60
Agenda 21	p.9	Delivered energy	p.35	Environmental product declaration	p.60
Air changes per hour	p.9	Demolition waste	p.35	Environmental profiling	p.61
Air conditioning	p.10	Design criteria	p.36	Environmental quality of life	p.61
Air infiltration	p.10	Design life	p.36	Environmental restoration	p.62
Air leakage	p.11	Design quality assessment	p.37	Environmental sustainability	p.62
Air source heat pump	p.11	Design quality assessment tool	p.37	Environmental tax	p.63
Airtightness	p.12	Disposal cost	p.38	Environmental verification	p.63
Alternative fuel	p.12	Distributed generation	p.38	Estimated service life	p.64
Alternative material	p.13	District energy system	p.39	Evaporative cooling	p.64
Annual energy performance	p.13	Diurnal heat flow	p.39	Evapotranspiration	p.65
Autoclaved aerated concrete	p.14	Diurnal temperature variation	p.40	Factor 4	p.65
Balancing pond	p.14	Durability	p.40	Factor 10	p.66
Biological wastewater treatment	p.15	Earth construction	p.41	Flood control	p.66
Biomass	p.15	Earth sheltering	p.41	Fly ash	p.67
Blackwater system	p.16	Ecodesign	p.42	Geographic information system	p.67
Brown roof	p.16	Eco-efficiency	p.42	Geothermal energy system	p.68
Brownfield land	p.17	Ecofriendly	p.43	Global Reporting Initiative	p.68
Building density	p.17	Eco-house	p.43	Global warming	p.69
Building ecology	p.18	Ecolabel	p.44	Global warming potential	p.69
Building envelope	p.18	Ecolabelling body	p.44	Green belt	p.70
Building-related illness	p.19	Ecological deficit	p.45	Green roof	p.70
Capital cost	p.19	Ecological footprint	p.45	Greenfield land	p.71
Carbon calculator	p.20	Ecological footprint of cities	p.46	Greenhouse effect	p.71
Carbon carrying capacity	p.20	Ecosystem	p.46	Greenwash	p.72
Carbon cycle	p.21	Embodied energy	p.47	Greywater	p.72
Carbon footprint	p.21	Embodied environmental impact	p.47	Ground cooling/heating system	p.73
Carbon offsetting	p.22	End-of-life cost	p.48	Ground granulated blastfurnace slag	p.73
Carbon sequestration	p.22	Energy demand	p.48	Ground source heat pump	p.74
Carbon sink	p.23	Energy efficiency awareness	p.49	Groundwater	p.74
Cement Sustainability Initiative	p.23	Energy efficiency improvement	p.49	Heat exchanger	p.75
Certified emission reduction	p.24	Energy efficiency service	p.50	Heat recovery system	p.75
Certified environmental profiling	p.24	Energy Perfomance of Buildings Directive	p.50	Heavyweight construction	p.76
City metabolism	p.25	Energy performance certificate	p.51	Holistic approach	p.76
Closed loop recycling	p.25	Energy performance of a building	p.51	Housing density	p.77
CO ₂ reduction potential	p.26	Energy recovery system	p.52	Hybrid energy system	p.77
Cogeneration	p.26	Energy saving action	p.52	Indoor air quality	p.78
Composting toilet system	p.27	Energy service	p.53	Insulating concrete formwork	p.78
Compressed earth block	p.27	Energy-efficient behaviour	p.53	Intelligent building	p.79
Construction material	p.28	Energy-efficient product	p.54	Intermediate product	p.79
construction process	p.28	Engineered wood	p.54	Kyoto Protocol	p.80
Construction waste	p.29	Environmental burden	p.55	Landfill	p.80
Construction work	p.29	Environmental condition	p.55	Leachate	p.81
Contaminated land	p.30	Environmental declaration	p.56	Lead market	p.81
Corporate Social Responsibility	p.30	Environmental impact	p.56	Lean construction	p.82
Cost benefit analysis	p.31	Environmental impact assessment	p.57	Least cost transportation planning	p.82
Cradle to cradle	p.31				

Life cycle	p.83	Payback period	p.106	Solar shading	p.129
Life cycle assessment	p.83	Performance-based regulation	p.106	Solar thermal energy	p.129
Life cycle cost	p.84	Permeability	p.107	Sound insulation	p.130
Life cycle cost analysis	p.84	Persistent organic pollutant	p.107	Stack effect	p.130
Life cycle costing	p.85	Phase change material	p.108	Strawbale construction	p.131
Life cycle impact assessment	p.85	Photovoltaic cell	p.108	Surface water management system	p.131
Life cycle impact category indicator	p.86	Photovoltaic electricity	p.109	Sustainability indicator	p.132
Life cycle inventory	p.86	Polluter pays principle	p.109	Sustainable architecture	p.132
Life cycle inventory analysis	p.87	Positive energy building	p.110	Sustainable building management	p.133
Life cycle inventory analysis result	p.87	Post consumer recycled content	p.110	Sustainable buildings assessment	p.133
Life span	p.88	Post occupancy evaluation	p.111	Sustainable cities programme	p.134
Light shelf	p.88	Potable water	p.111	Sustainable construction	p.134
Light to solar gain ratio	p.89	Pozzolan	p.112	Sustainable consumption and production-and sustainable industrial policy action plan	p.135
Lightweight construction	p.89	Pozzolana	p.112	Sustainable energy	p.135
Locally sourced material	p.90	Primary raw material	p.113	Sustainable procurement	p.136
Low-carbon buildings programme	p.90	Product category rules	p.114	Sustainable urban drainage system	p.136
Low-carbon energy source	p.91	Product category rules review	p.114	Swale	p.137
Low-e glazing	p.91	Product environmental criteria	p.115	Technical performance	p.137
Low or zero carbon technology	p.92	Product specification	p.115	Thermal break	p.138
Maintenance	p.92	Radon protection	p.116	Thermal comfort	p.138
Mass enhanced U-value	p.93	Rammed earth construction	p.116	Thermal insulation	p.139
Microgeneration	p.93	Real discount rate	p.117	Thermal mass	p.139
Microgeneration	p.94	Recycled concrete aggregate	p.117	Thermal resistance	p.140
Microgeneration system	p.94	Recycled raw material	p.118	Thermal storage capacity	p.140
Mixed use development	p.95	Recycling	p.118	Timber certification	p.141
Natural capital	p.95	Refurbish	p.119	Triple bottom line	p.141
Natural cooling	p.96	Remediation	p.119	Urban encroachment	p.142
Natural resource	p.96	Renewable energy	p.120	Urban heat island effect	p.142
Net metering	p.97	Renewable energy certificate	p.120	Urban sprawl	p.143
Net present cost	p.97	Renewable resource	p.121	Urban village	p.143
Net present value	p.98	Residual service life	p.121	Waste	p.144
Net zero carbon building	p.98	Residual value	p.122	Waste management	p.144
Net zero energy building	p.99	Resource recovery	p.122	Wastewater	p.145
Night-time ventilation system	p.99	Responsible materials sourcing	p.123	Water conservation	p.145
Non-renewable energy	p.100	Retention pond	p.123	Zero carbon building	p.146
Non-renewable resource	p.100	Robustness	p.124	Zoning	p.146
Offgassing	p.101	Runoff	p.124		
Off-grid electricity	p.101	Seasonal energy efficiency ratio	p.125		
Operational energy use	p.102	Self sufficiency	p.125		
Operational water use	p.102	Sequestration	p.125		
Overshoot day	p.103	Service life	p.126		
Passive building design	p.103	Shading coefficient	p.126		
Passive cooling system	p.104	Sick building syndrome	p.127		
Passive house	p.104	Small scale generation of electricity	p.127		
Passive solar design	p.105	Smart city	p.128		
Passivhaus Standard	p.105	Solar panel collector	p.128		

EESTI REGISTER

Aastane energiatõhusus	Ik 13	Globaalne aruandlusalgatus (global reporting initiative)	Ik 68	Kliimamuutustega kohanemine	Ik 8
Abiootiline	Ik 6		Ik 47	Kogumöju keskkonnale	
Agenda 21	Ik 9	Globaalne soojenemine	Ik 69	Kohalikku päritolu materjalid	Ik 90
Akustiline toimivus	Ik 6	Globaalse soojenemise potentsiaal	Ik 69	Kohandatav hoone	Ik 7
Alternatiivkütus	Ik 12	Hajustootmine	Ik 38	Kolmekordne tulem	Ik 141
Alternatiivne materjal	Ik 13	Haljaskatus	Ik 70	Kombineeritud energiasüsteem	Ik 77
Arukas hoone	Ik 79	Haljasvöönd	Ik 70	Kompostkäimla süsteem	Ik 27
Arukas linn	Ik 128	Hällist hällini	Ik 31	Koostootmine	Ik 26
Aurumisjahtumine	Ik 64	Hallvesi	Ik 72	Körvaldamiskulud	Ik 38
Autoklaavne poorbetoon	Ik 14	Heliisolatsioon	Ik 130	Külmatoke	Ik 138
Biomass	Ik 15	Hindamine pärast hoone kasutuselevõttu	Ik 111	Kulude ajaldatud värtuse kogusumma	Ik 97
CO ₂ heitkoguste vähendamise potentsiaal	Ik 26	Hinnanguline kasulik tööiga	Ik 64	Kulude ja tulude analüüs	Ik 31
CO ₂ siduja	Ik 23	Holistiline lähenemine	Ik 76	Kyoto protokoll	Ik 80
CO ₂ sidumine	Ik 22	Hooajaline energiatõhususe tegur	Ik 124	Läbitavus	Ik 107
CO ₂ -heidete vähendamine	Ik 33	Hooldus	Ik 92	Lammutuspraht	Ik 35
CO ₂ -jalajälg	Ik 21	Hoone välispire	Ik 18	Lendtuhk	Ik 67
Degradeerumise näitaja	Ik 34	Hoonest põhjustatud haigus	Ik 19	Linna ainevahetus	Ik 25
Eeldatav järelejäändun kasulik eluiga	Ik 121	Hoonestamata roheala	Ik 71	Linna soojussaar	Ik 142
Ehitise energiatõhusus	Ik 51	Hoonete energiatõhususe direktiiv	Ik 50	Linnade lainemine	Ik 142
Ehitiste säästvuse hindamine	Ik 133	Isemajandamine	Ik 125	Linnade ökoloogiline jalajälg	Ik 46
Ehitusmaterjal	Ik 28	Isolatsiooniga moodulrakettis	Ik 78	Looduskapital	Ik 95
Ehituskoloogia	Ik 18	Jääkväärtus	Ik 121	Looduslik putsolaan	Ik 112
Ehituspraht	Ik 29	Jäätmehed	Ik 144	Loodusvara	Ik 96
Ehitusprojekti kvaliteedi hindamine	Ik 37	Jäätmekäitlus	Ik 144	Loomulik jahutus	Ik 96
Ehitusprojekti kvaliteedi hindamise vahend	Ik 37	Jätkusuutlikkuse näitaja	Ik 132	Lööriefekt, omatömme	Ik 130
Ehitusprotsess	Ik 28	Joogivesi	Ik 111	Low-e klaas	Ik 91
Ehitustihedus	Ik 17	Juhtiv turg	Ik 81	Maajahutus- või maaküttesüsteem	Ik 73
Ehitustööd	Ik 29	Käimlareoveesüsteem	Ik 16	Maasoojuspump	Ik 74
Elamuehitustihedus	Ik 77	Kapitalikulu	Ik 19	Mahajäetud tööstusmaa	Ik 17
Eluiga	Ik 88	Kasutatud energia	Ik 47	Massi töltu tõhustatud u-väärtus	Ik 93
Energia tagasisaamise ehk regenerereerimise süsteem	Ik 52	Kasutusiga	Ik 126	Metsa raadamine	Ik 34
Energianöndlus	Ik 48	Kasvuhooneefekt	Ik 71	Metsastamine	Ik 8
Energiasäästumeede	Ik 52	Kergkonstruktsioon	Ik 89	Mikrokoostootmine	Ik 93
Energiatarbimine ekspluatatsiooni ajal	Ik 102	Keskonna olukord	Ik 55	Mikrotootmine	Ik 94
Energiateenus	Ik 53	Keskonna taastamine	Ik 62	Mikrotootmissüsteem	Ik 94
Energiatõhusus käitumine	Ik 53	Keskonnaalane elukvaliteet	Ik 61	Muldehitiste konstrueerimine	Ik 41
Energiatõhusus toode	Ik 54	Keskonnadeklaratsioon	Ik 56	Muldkatus	Ik 16
Energiatõhususe parandamine	Ik 49	Keskonnajuhitmis- ja -auditeerimissüsteem	Ik 58	Muldtellis	Ik 27
Energiatõhususe sertifikaat	Ik 51	Keskonnajuhitmissüsteem	Ik 59	Net metering	Ik 97
Energiatõhususe teenus	Ik 50	Keskonnakoormus	Ik 59	Nörgvesil	Ik 81
Esmane tooraine	Ik 113	Keskonnamaks	Ik 55	Nõva	Ik 137
Ettevõtete sotsiaalne vastutus	Ik 30	Keskonnamärgis	Ik 63	Nullenergia maja	Ik 99
Evapotranspiratsioon	Ik 65	Keskonnamöju hindamine	Ik 58	Nüüdispuhasväärtus	Ik 98
Faktor 10	Ik 66	Keskonnamöju hindamise aruanne	Ik 57	Olelusringi andmik	Ik 83
Faktor 4	Ik 65	Keskonnamöju	Ik 57	Olelusringi andmiku analüüs tulemus	Ik 87
Fotogalvaaniline elektro	Ik 109	Keskonnaprofiili hindamine	Ik 56	Olelusringi andmiku analüüs	Ik 87
Fotogalvaaniline element	Ik 108	Keskonnasäästlikkus	Ik 61	Olelusringi hindamine	Ik 83
Gaaside eraldumine	Ik 101	Keskonnasäästlik	Ik 62	Olelusringi kulude analüüs	Ik 84
Geinfosüsteem	Ik 67	Keskonnatõend	Ik 43	Olelusringi lõppemise kulu	Ik 48
Geotermilise energia süsteem	Ik 68	Keskonnatoime	Ik 63	Olelusringi maksumuse hindamine	Ik 85
			Ik 60	Olelusringi maksumus	Ik 84

Olelusringi mõjuhinnang	Ik 85	Säästev arhitektuur	Ik 132	Töendatud heitkoguste vähendamise ühik	Ik 24
Olelusringi mõjukategooria indikaator	Ik 86	Säästev ehitusjuhtimine	Ik 133	Toote keskkonnadeklaratsioon	Ik 60
Omatoodetud elektrienergia	Ik 101	Säästev ehitus	Ik 134	Toote keskkonnakriteeriumid	Ik 114
Päevane soojusvoog	Ik 39	Säästev energia	Ik 135	Tootekategooria reeglid	Ik 113
Päevalguse läbitustegur	Ik 32	Säästev hange	Ik 136	Tootekategooria reeglite ülevaatamine	Ik 114
Päevalgusel pöhinev projekteerimine	Ik 32	Säästliku tsemenditootmisse algatus	Ik 23	Tulemuspöhine reguleerimine	Ik 106
Päikeseenergia	Ik 129	Säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava	Ik 135	Ühlustustiik	Ik 14
Päikeseenergia passiivsel kasutamisel pöhinev projekteerimisviis	Ik 105	Säästvate linnade programm	Ik 134	Üldplaneering	Ik 146
Päikesekaitsekoefitsient	Ik 126	Sademeveekaev	Ik 123	Ületarbitimise päev	Ik 103
Päikesekaitsesüsteem	Ik 129	Segakasutusega kinnisvara arendus	Ik 95	Üleujutustörje	Ik 66
Päikesekollektor	Ik 128	Sekvestreerimine	Ik 125	Ümbertöödeldud betoonist täitematerjal	Ik 117
Passiivmaja projekteerimisviis	Ik 103	Sertifitseeritud keskkonnasäästlikkuse profiili määramine	Ik 24	Urban village, külakeskkond linnas	Ik 143
Passiivmaja standard	Ik 105	Siseõhu kvaliteet	Ik 78	Vahesaadus	Ik 79
Passiivmaja	Ik 104	Soetusmaksumus	Ik 7	Vähesed CO ₂ -heitega energiaallikas	Ik 91
Passiivne jahutussüsteem	Ik 104	Sooja- ja külmasalvesti	Ik 108	Vähesed CO ₂ -heitega hoonete ehitamise programm	Ik 90
Peenestatud granuleeritud körgahjuräbu	Ik 73	Soojuse läbivuse viivitus	Ik 33	Vähesed süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia	Ik 92
Piirkondlik energiasüsteem	Ik 39	Soojuse salvestusvõime	Ik 140	Vähimast transpordikulust lähtuv planeerimine	Ik 82
Pinnasega katmine	Ik 41	Soojusisolatsioon	Ik 139	Valguse ja soojuse läbilaskvuse tegur	Ik 143
Pinnavee juhtimise süsteem	Ik 131	Soojusmugavus	Ik 75	Valgust peegeldav pind	Ik 89
Plusssenergia maja	Ik 110	Soojustagastussüsteem	Ik 25	Vastupidavus	Ik 127
Pöhjavesi	Ik 74	Soojustakistus	Ik 140	Valglinnastumine	Ik 127
Pöhupakkidest ehitis	Ik 131	Soojusvaheti	Ik 75	Valguse ja soojuse läbilaskvuse tegur	Ik 89
Projekteerimistingimused	Ik 36	Stabiilsus	Ik 123	Valgust peegeldav pind	Ik 88
Projekti eluiga	Ik 36	Suletud ahelas ringlussevõtmine	Ik 25	Vastupidavus	Ik 40
Prügila	Ik 80	Süsiniidiheitevaba hoone	Ik 146	Vastutustundlik tooraine hange	Ik 122
Puidu sertifitseerimine	Ik 141	Süsiniidiheitevaba hoone	Ik 98	Veekaitse	Ik 145
Puidutoode	Ik 54	Süsiniku sidumise võime	Ik 20	Veetarbitimine ekspluatatsiooni ajal	Ik 102
Püsiv orgaaniline saasteaine	Ik 107	Süsiniku tasakaalustamine	Ik 22	Öhksoojuspump	Ik 11
Putsolaan	Ik 112	Süsiniukalkulaator	Ik 20	Öhu infiltratsioon	Ik 10
Radoonikaitse	Ik 115	Süsiniuringe	Ik 21	Öhu konditsioneerimine	Ik 10
Rasketest materjalidest ehitamine	Ik 76	Taastumatu energia	Ik 100	Öhuleke	Ik 11
Reaalne diskontomääär	Ik 116	Taastumatu loodusvara	Ik 100	Öhutihedus	Ik 12
Renoveerimine	Ik 118	Taastuv loodusvara	Ik 120	Äravool	Ik 124
Reovee bioloogiline puastamine	Ik 15	Taastuvenergia sertifikaat	Ik 120	Öine ventilatsioonisüsteem	Ik 99
Reovesi	Ik 145	Taastuvenergia	Ik 119	Ökodisain	Ik 42
Ressursside taaskasutamine	Ik 122	Tampimistehnikas ehitus	Ik 116	Ökoefektiivsus	Ik 42
Ringlussevöetud tooraine	Ik 117	Tarbijas järgne ringlusmaterjal	Ik 110	Ökoloogiline defitsiit	Ik 45
Ringlussevöött	Ik 118	Tarnitud energia	Ik 35	Ökoloogiline jalajälg	Ik 45
Rohepesu	Ik 72	Tasuvusperiood	Ik 106	Ökomaja	Ik 43
Ruumi õhuvahetus tunnis	Ik 9	Teadlikkus energiatõhususest	Ik 49	Ökomärgise asutus	Ik 44
Ruumiõhu sündroom	Ik 127	Tehniline tase	Ik 137	Ökomärgis	Ik 44
"Saastaja maksab"-põhimõte	Ik 109	Tehnospetsifikaat	Ik 115	Ökosüsteem	Ik 46
Saastatud maa	Ik 30	Termiline mass	Ik 139	Öpäevase temperatuuri muutus	Ik 40
Säästev ärvoolusüsteem linnapiirkonnas	Ik 136	Tervendamine	Ik 119		
		Timmitud ehitus	Ik 82		

ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS LATVIEŠU VALODĀ

Abiotisks	6. lpp. Dienakkts siltuma plūsma	39. lpp. Fotoelementu elektroenerģija	109. lpp.
Aizsardzība pret radonu	115. lpp. Direktīva par ēku energoefektivitāti	50. lpp. Gada kopējā energoefektivitāte	13. lpp.
Aizvākšanas izmaksas	38. lpp. Dzeramais ūdens	111. lpp. Gaisa apmaiņas intensitāte stundā	9. lpp.
Akustiskās išpašības	6. lpp. Dzīves cikla dati	86. lpp. Gaisa infiltrācija	10. lpp.
Alternatīvā degviela	12. lpp. Dzīves cikla datu analīze	87. lpp. Gaisa kondicionēšana	10. lpp.
Alternatīvais materiāls	13. lpp. Dzīves cikla datu analīzes rezultāts	87. lpp. Gaisa noplūde	11. lpp.
Apbūves blīvums	17. lpp. Dzīves cikla ietekmes kategorijas rādītājs	Gaismas plaukts	88. lpp.
Aplēstais darbmūžs	64. lpp. Dzīves cikla ietekmes novērtēšana	86. lpp. Gaismas un siltuma pieplūdes attiecība	89. lpp.
Apmežošana	8. lpp. Dzīves cikla izbeigšanās izmaksas	48. lpp. Gaisnecaurlaidība	12. lpp.
Applūšanas kontrole	66. lpp. Dzīves cikla izbeigšanās izmaksas	84. lpp. Gāzes izdalīšanās	101. lpp.
Āra gaisa siltumsūknis	11. lpp. Dzīves cikla izmaksas	84. lpp. Ģeogrāfiskās informācijas sistēma	67. lpp.
Ārpustīkla elektrība	101. lpp. Dzīves cikla izmaksu analīze	85. lpp. Ģeotermiskās enerģijas sistēma	68. lpp.
Atbildīga resursu izmantošana	122. lpp. Dzīves cikla izmaksu aprēķināšana	83. lpp. Globālā sasilšana	69. lpp.
Atjaunīgā enerģija	119. lpp. Dzīves cikla novērtējums	83. lpp. Globālās sasilšanas veicināšanas potenciāls	69. lpp.
Atjaunīgās enerģijas sertifikāts	120. lpp. Dzīves cikls	77. lpp. Globālās ziņošanas iniciatīva	68. lpp.
Atjaunojamie resursi	120. lpp. Dzīves vides kvalitāte	51. lpp. Gruntsūdens	74. lpp.
Atjaunot	118. lpp. Dzīvojamās apbūves blīvums	133. lpp. Gruveši	35. lpp.
Atkritumi	144. lpp. Ēkas energoefektivitāte	19. lpp. Hibridā enerģijas ražošanas sistēma	77. lpp.
Atkritumu apsaimniekošana	144. lpp. Ēkas ilgtspējas novērtējums	42. lpp. Holistiska pieeja	76. lpp.
Atlikušais darbmūžs	121. lpp. Ēkas izraisīta saslimšana	42. lpp. Iegādes izmaksas	7. lpp.
Atlikusī vērtība	121. lpp. Ekodizains	61. lpp. Ieguldītās enerģijas apjoms	47. lpp.
Atmaksāšanās laiks	106. lpp. Ekoefektivitāte	45. lpp. Iekštelpu gaisa kvalitāte	78. lpp.
Atmežošana	34. lpp. Ekoloģiskā profilēšana	58. lpp. Ierakta ēka	41. lpp.
Autoklavētais gāzbetons	14. lpp. Ekoloģiskais deficitis	45. lpp. Ietekme uz vidi	56. lpp.
Bezatkritumu būvniecība	31. lpp. Ekoloģiskais marķējums	60. lpp. Ietekmes uz vidi novērtējums	57. lpp.
Biomasa	15. lpp. Ekoloģiskais pēdas nospiедums	55. lpp. Ilgmūžība	40. lpp.
Brūnais jumts	16. lpp. Ekoloģiskais raksturlielums	43. lpp. Ilgtspējas rādītājs	132. lpp.
Būvdarbi	29. lpp. Ekoloģiskais slogans	44. lpp. Ilgtspējīga arhitektūra	132. lpp.
Būve no sablīvētas grunts	116. lpp. Ekomāja	44. lpp. Ilgtspējīga būvniecība	134. lpp.
Būvgruži	29. lpp. Ekomarķējuma iestāde	46. lpp. Ilgtspējīga enerģija	135. lpp.
Būvmateriāli	28. lpp. Ekomarķējums	102. lpp. Ilgtspējīga lietus kanalizācijas sistēma	136. lpp.
Būvniecības ekoloģija	18. lpp. Ekosistēma	102. lpp. Ilgtspējīga patēriņa un ražošanas un ilgtspējīgas rūpniecības politikas rīcības plāns	135. lpp.
Būvprocess	28. lpp. Ekspluatācijai izmantotā enerģija	91. lpp. Ilgtspējīgas būvniecības vadība	133. lpp.
Caurlaidība	107. lpp. Ekspluatācijai izmantotais ūdens	99. lpp. Ilgtspējīgs iepirkums	136. lpp.
Caurplūdes aizture	33. lpp. Enerģijas atražošanas sistēma	48. lpp. Infiltrātrs	81. lpp.
Celtniecības programma ēkām ar zemu oglēkļa emisiju līmeni	90. lpp. Enerģijas avots ar nelielu oglēkļa saturu	53. lpp. Izgāztuve	80. lpp.
Cementa ilgtspējības iniciatīva	23. lpp. Enerģijas nulles patēriņa ēka	50. lpp. Izmaksu un ieguvumu analīze	31. lpp.
Centralizēta energoapgādes sistēma	39. lpp. Enerģijas pieprasījums	51. lpp. Izolācijas betonkonstrukcija	78. lpp.
CO ₂ emisiju mazināšanas potenciāls	26. lpp. Energoefektivitātes pakalpojums	49. lpp. Izpratne par energoefektivitati	49. lpp.
Dabas kapitāls	95. lpp. Energoefektivitātes sertifikāts	54. lpp. Iztvaices dzesēšana	64. lpp.
Dabas resurss	96. lpp. Energoefektivitātes uzlabošana	53. lpp. Izvērtējums pēc apsaimniekošanas sākuma	111. lpp.
Dabas resursu nodoklis	63. lpp. Energoefektīvs ražojums	52. lpp. Kalpošanas ilgums	88. lpp.
Dabiskā apgaismojuma projektēšana	32. lpp. Energopakalpojums	65. lpp. Kapitālizmaksas	19. lpp.
Dabiskā dzesēšana	96. lpp. Energotaupības pasākums	116. lpp. Kioto protokols	80. lpp.
Dabiskā velkme	130. lpp. Evapotranspirācija	65. lpp. Koģenerācija	26. lpp.
Darbīgums	126. lpp. Faktiskā pazeminātā likme	66. lpp. Koksnes sertificēšana	141. lpp.
Daudzfunkcionāla apbūve	95. lpp. Faktors "4"	108. lpp. Komposta tualešu sistēma	27. lpp.
Decentralizēta elektīribas ražošana	38. lpp. Faktors "10"	16. lpp. Kopējā ietekme uz vidi	47. lpp.
Degradācijas rādītājs	34. lpp. Fāzi mainošs materiāls	108. lpp. Krājbaseins	14. lpp.
Degradēta platība	17. lpp. Fekālo notekūdeņu sistēma		
Dienasgaismas caurlaides koeficients	32. lpp. Fotoelements		

Malta granulēti domnas sārņi	73. lpp. Pielāgojama ēka	7. lpp. Siltummasa	139. lpp.
Masas pastiprināta U-vērtība	93. lpp. Pielāgošanās klimata pārmaiņām	8. lpp. Siltumnīcefekts	71. lpp.
Masīva būve	76. lpp. Piepilsētu teritoriju intensīva apbūve	142. lpp. Siltumpretestība	140. lpp.
Mikrokoģenerācija	93. lpp. Piesārņota zeme	30. lpp. Skaņas izolācija	130. lpp.
Mikrorāžošana	94. lpp. Piesārņotājs maksā princips	109. lpp. Slēgta cikla pārstrāde	25. lpp.
Mikrorāžošanas sistēma	94. lpp. Pilsētas "siltumsalas" efekts	142. lpp. Starprodukts	79. lpp.
Nakts ventilācijas sistēma	99. lpp. Pilsētas ekoloģiskais pēdas nospiedums	Taupīgā būvniecība	82. lpp.
Neatjaunīgā enerģija	100. lpp. Pilsētas metabolisms	46. lpp. Tehniskā veiktspēja	137. lpp.
Neatjaunojams resurss	100. lpp. Pilsētciemats	25. lpp. Temperatūras diennakts svārstības	40. lpp.
Neliela apjoma elektrības rāžošana	127. lpp. Pilsētu teritoriju izplešanās	143. lpp. Termošuve	138. lpp.
Neskarta zeme	71. lpp. Pirmsīturgus	143. lpp. Tīrā pašreizējā vērtība	98. lpp.
Neto rādījuma uzskaita	97. lpp. Plānotais kalpošanas laiks	81. lpp. Tīrās pašreizējās izmaksas	97. lpp.
Neveselīgas ēkas sindroms	127. lpp. Plus enerģijas ēka	36. lpp. Trīspusēja bilance	141. lpp.
Noēnojuma koeficients	126. lpp. Presētas grunts bloks	110. lpp. Ūdens aizsardzība	145. lpp.
Norobežojošās konstrukcijas	18. lpp. Primārā izejviela	27. lpp. Uz minimālām izmaksām orientēta	
Nosēdbaseins	123. lpp. Produkta specifikācija	113. lpp. transporta plānošana	82. lpp.
Notece	124. lpp. Produktu vides deklarācija	115. lpp. Uz veiktspēju orientēts regulējums	106. lpp.
Notekūdeņi	145. lpp. Programma ilgtspējīgām pilsētām	60. lpp. Uzlabota koksne	54. lpp.
Notekūdeņu bioloģiskā attīrišana	15. lpp. Projekta kvalitātes novērtēšana	134. lpp. Uzņēmumu sociālā atbildība	30. lpp.
Noturīgs organiskais piesārņotājs	107. lpp. Projekta kvalitātes novērtēšanas instruments	37. lpp. Uzturēšana	92. lpp.
Novadgrāvis	137. lpp. Projektēšanas kritēriji	Vides apsaimniekošanas sistēma	59. lpp.
Nulles emisiju ēka	146. lpp. Puolāns	37. lpp. Vides apstākļi	55. lpp.
[Oglekļa dioksīda] piesaiste	21. lpp. Ražojuma ekoloģiskie kritēriji	36. lpp. Vides atjaunošana	62. lpp.
Oglekļa cikls	22. lpp. Ražojuma kategorijas normas	112. lpp. Vides datu pārbaude	63. lpp.
Oglekļa dioksīda emisiju izlīdzināšanas shēma	21. lpp. Ražojuma kategorijas normu pārskatīšana	114. lpp. Vides deklarācija	56. lpp.
Oglekļa dioksīda pēda	22. lpp. Resursu reģenerācija	113. lpp. Vides ilgtspēja	62. lpp.
Oglekļa dioksīda piesaiste	20. lpp. Rīcības plāns 21. gadsimtam	114. lpp. Vides rādītājs	58. lpp.
Oglekļa emisiju kalkulators	98. lpp. Robustums	122. lpp. Vides vadības un audita sistēma	59. lpp.
Oglekļa nulles emisijas ēka	23. lpp. Saimniecības noteckūdeņi	9. lpp. Vidi saudzējošs	43. lpp.
Oglekļa piesaistītājs	33. lpp. Saimniecīkā patstāvība	123. lpp. Vieda ēka	79. lpp.
Oglekļa saturā samazināšana	20. lpp. Salmu briķu konstrukcija	72. lpp. Vieda pilsēta	128. lpp.
Oglekļa uzkrātspēja	117. lpp. Sanācīja	125. lpp. Vieglmateriāla būvniecība	89. lpp.
Otrreizējā izejviela	117. lpp. Saules aizsargierīce	131. lpp. Vietējas izcelsmes materiāls	90. lpp.
Pārstrādāta betona pildviela	110. lpp. Saules enerģijas kolektoru panelis	119. lpp. Virszemes ūdeņu apsaimniekošanas sistēma	131. lpp.
Pārstrādāts saturs	118. lpp. Saules siltumenerģija	129. lpp. Zaļā josla	70. lpp.
Pārstrāde	103. lpp. Sertificēta ekoloģiskā profilēšana	128. lpp. Zaļā maldināšana	72. lpp.
Pārtēriņa diena	105. lpp. Sertificēta emisiju samazināšana	129. lpp. Zaļais jumts	70. lpp.
Pasīva helioapkures sistēma	104. lpp. Sezonas energoefektivitātes koeficients	24. lpp. Zemas emisijas stiklojums	91. lpp.
Pasīvā māja	103. lpp. Siltuma atgūšanas sistēma	24. lpp. Zemes dzesēšanas/apsildes sistēma	73. lpp.
Pasīvās dzesēšanas sistēma	105. lpp. Siltumietilpība	Zemes materiālu būve	41. lpp.
Pasīvās ēkas projekts	57. lpp. Siltumizolācija	Zemes siltumsūknis	74. lpp.
Pasīvās ēkas standarts	67. lpp. Siltumkomforts	75. lpp. Zemu emisiju vai nulles emisiju tehnoloģija	92. lpp.
Paziņojums par ietekmi uz vidi	35. lpp. Siltummainīnis	139. lpp. Zonēšana	146. lpp.
Pelnu putekļi		138. lpp.	
Piegādātā enerģija		75. lpp.	

LIETUVIŲ KALBOS TERMINŲ RODYKLĖ

Abiotinis	p.6	Darnių miestų programa	p.134	Gruntinio vésinimo / šildymo sistema	p.73
Akustinės savybės	p.6	Darnumo rodiklis	p.132	Gruntinis vanduo	p.74
Akytosios terpės dregmės pralaidumo koeficientas	p.107	Darnūs viešieji pirkimai	p.136	Grunto šildomasis siurblys	p.74
Alternatyvioji medžiaga	p.13	Darnus pastato valdymas	p.133	Grynoji dabartinė savikaina	p.97
Alternatyvusis kuras	p.12	Daugiklis „4“	p.65	Grynoji dabartinė vertė	p.98
Anglies ciklas	p.21	Daugiklis „10“	p.66	Gyavimo ciklo poveikio kategorijos rodiklis	p.86
Anglies dioksido kompensavimas	p.22	Degradacijos rodiklis	p.34	Gyavimo ciklo sąnaudos	p.84
Anglies dioksido sekvestracija	p.22	Dekarbonizacija	p.33	Gyavimo ciklas	p.83
Anglies kaupimo geba	p.20	Dekremento vėlinimas	p.33	Gyavimo ciklo analizė	p.83
Anglies pėdsakas	p.21	Dienos šviesos per davimo koeficientas	p.32	Gyavimo ciklo aprašas	p.86
Anglies saugykla	p.23	Dienos šviesos projektas; šviesos dizainas	p.32	Gyavimo ciklo pabaigos sąnaudos	p.48
Anglies skaičiuoklė	p.20	Dirvinis stogas	p.16	Gyavimo ciklo poveikio įvertinimas	p.85
Apgyvendinimo tankumas	p.77	Efektyvaus energijos vartojimo įpročiai	p.53	Gyavimo ciklo sąnaudų analizė	p.84
Aplinkai tenkanti našta	p.55	Ekologinio ženklinimo įstaiga	p.44	Gyavimo ciklo sąnaudų įvertinimas	p.85
Aplinkos atkūrimas	p.62	Ekologinis deficitas	p.45	Gyvenamojo pastato įvertinimas	p.111
Aplinkos būklė	p.55	Ekologinis efektyvumas	p.42	Gyvenimo kokybės aplinkos aspektai	p.61
Aplinkosauginė deklaracija	p.56	Ekologinis pėdsakas	p.45	Hibridinė energijos sistema	p.77
Aplinkosauginė gaminio deklaracija	p.60	Ekologinis projektavimas	p.42	Įkūnytoji energija	p.47
Aplinkosauginio profilio nustatymas	p.61	Ekologinis tvarumas	p.62	Įkūnytosios energijos poveikis	p.47
Aplinkosauginio veiksmingumo tikrinimas	p.63	Ekologinis ženklas	p.44	Įmonių socialinė atsakomybė	p.30
Aplinkosauginis rodiklis	p.58	Ekologinius ženklas	p.58	Inventorinė gyvavimo ciklo analizė	p.87
Aplinkosauginis veiksmingumas	p.60	Ekologiškas namas	p.43	Inventorinės gyvavimo ciklo analizės rezultatas	p.87
Aplinkosaugos mokesčis	p.63	Ekosistema	p.46	Investicinės sąnaudos	p.19
Aplinkosaugos vadybos ir audito sistema	p.59	Eksperimentinė rinka	p.81	Išsigijimo savikaina	p.7
Aplinkosaugos vadybos sistema	p.59	Eksplotatavimo laikotarpis	p.88	Išmanusis miestas	p.128
Apsauga nuo potvynių	p.66	Energiją taupantis produktas	p.54	Išmanusis pastatas	p.79
Apsauga nuo radono	p.115	Energijos poreikis	p.48	Išteklių regeneracija	p.122
Atliekos	p.144	Energijos regeneracijos sistema	p.52	Izoliacinis betono klojiny	p.78
Atliekų šalinimo sąnaudos	p.38	Energijos taupymo veiksmai	p.52	Izoliacinis sluoksnis	p.138
Atliekų tvarkymas	p.144	Energijos tiekimo paslauga	p.53	Kamino efektas	p.130
Atsakingas medžiagų naudojimas	p.122	Energijos vartojimo efektyvumo didinimas	p.49	Kioto protokolas	p.80
Atsinaujinančioji energija	p.119	Energijos vartojimo efektyvumo paslauga	p.50	Kompostinių tualetų sistema	p.27
Atsinaujinančios energijos sertifikatas	p.120	Energinių naudingumo sertifikatas	p.51	Kompozitinė mediena	p.54
Atsinaujinantis ištekliai	p.120	Evapotranspiracija	p.65	Labai mažos apimties bendra šilumos ir elektros gamyba	p.93
Atsparumas	p.40	Fazinio virsmo medžiaga	p.108	Labai mažos apimties energijos gamyba	p.94
Autoklavinis akytasis betonas	p.14	Filtratas	p.81	Labai mažos apimties energijos gamybos sistema	p.94
Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba	p.26	Fotovoltinė elektra	p.109	Lakieji pelenai	p.67
Biologinis nuotekų apdorojimas	p.15	Fotovoltinis elementas	p.108	Lakių medžiagų išsiskyrimas	p.101
Biomassė	p.15	Funkcinis energijos suvartojimas	p.102	Lengvai pritaikomas pastatas	p.7
Cemento pramonės darnumo iniciatyva	p.23	Funkcinis vandens suvartojimas	p.102	Lengvųjų konstrukcijų statyba	p.89
Centralizuota energijos sistema	p.39	Funkcionavimo efektyvumu pagristas reglamentavimas	p.106	Likutinė vertė	p.121
CO ₂ mažinimo potencialas	p.26	Gamtinių kapitalas	p.95	Likutinis naudojimo laikas	p.121
Darbotvarkė 21	p.9	Gamtos išteklius	p.96	Maltais granuliutasis aukštakrosnės šlakas	p.73
Darnaus vartojimo bei gamybos ir darnios pramonės politikos veiksmų planas	p.135	Garso izoliacija	p.130	Masės sustiprinta šilumos perdavimo koeficiente U vertė	p.93
Darni architektūra	p.132	Geografinė informacinė sistema	p.67	Matavimas iš gauto energijos kieko atimant į tinklą patieką energiją	p.97
Darni energija	p.135	Geoterminės energijos sistema	p.68	Mažaanglė arba nulinio išskyrimo technologija	p.92
Darni miestų drenavimo sistema	p.136	Geriamasis vanduo	p.111		
Darni statyba	p.134	Grąžos laikotarpis	p.106		
		Griovimo atliekos	p.35		

Mažaanglis energijos šaltinis	p.91	Pasyviojo namo standartas	p.105	Statybos atliekos	p.29
Medienos sertifikavimas	p.141	Pasyvių namų projektavimas	p.103	Statybos darbai	p.29
Metinės energijos vartojimo efektyvumas	p.13	Pasyvusis namas	p.104	Statybos procesas	p.28
Miesto brovimas	p.142	Patalpų oro kokybė	p.78	Sunkiųjų konstrukcijų statyba	p.76
Miesto drėka	p.143	Patieta energija	p.35	Supratimas apie energijos vartojimo efektyvumą	p.49
Miesto ekologinis pėdsakas	p.46	Patvarusis organinis teršalas	p.107	Suslėgtos žemės blokeliai	p.27
Miško įveisimas	p.8	Patvirtintas išmetamujų teršalų mažinimo vienetas	p.24	Šiaudinių namų statyba	p.131
Miškų naikinimas	p.34	Patvirtinto aplinkosauginio profilio nustatymas	p.24	Šiltnamio efektas	p.71
Mišrios paskirties pastatų statyba	p.95	Paviršinių nuotekų tvarkymo sistema	p.131	Šiluminė izoliacija	p.139
Naktinė ventiliacijos sistema	p.99	Perdirbimas	p.118	Šiluminė masė	p.139
Natūralusis vėdinimas	p.96	Perdirbtą žaliavą	p.117	Šiluminė varža	p.140
Naudojimo laikas	p.126	Perdirbtą betono užpildas	p.117	Šiluminis komfortas	p.138
Neatsinaujinančioji energija	p.100	Pertvarkymas	p.119	Šilumokaitis	p.75
Neatsinaujinantis energijos išteklius	p.100	Piminė žaliava	p.113	Šilumos kaupimo pajégumai	p.140
Nedidelj anglies dioksidio kiekį išskiriančių pastatų programa	p.90	Planetos galimybų peržengimo diena	p.103	Šilumos regeneravimo sistema	p.75
Nedidelio masto elektros gamyba	p.127	Plyno lauko žemė	p.71	Šilumos salos miestuose efektas	p.142
Nulinio anglies dioksidio išskyrimo pastatas	p.98	Po vartojimo perdirbta medžiaga	p.110	Šilumos srautas per parą	p.39
Nulinio anglies dioksidio išskyrimo pastatų statyba	p.146	Poveikio aplinkai informacinis pranešimas	p.57	Šviesos ir saulės šilumos prieaugio santykis	p.89
Nulinio lygio energijos pastatas	p.99	Poveikio aplinkai vertinimas	p.57	Šviesos laidumo koeficientas	p.126
Numatomas eksploatavimo laikas	p.64	Poveikis aplinkai	p.56	Šviesos lentyna	p.88
Numatytoji eksploatacijos trukmė	p.36	Pozityvios energijos namas	p.110	Tarpinis gaminys	p.79
Nuo elektros tinklų nepriklausoma energija	p.101	Priežiūra	p.92	Techninė kokybė	p.137
Nuo lopšio iki lopšio	p.31	Principas „teršėjas moka“	p.109	Teritorijų užstatymo tankumas	p.17
Nuotakas	p.137	Prisitaikymas prie klimato kaitos	p.8	Transporto planavimas mažiausiomis sąnaudomis	p.82
Nuotėkio reguliavimo tvenkinys	p.14	Produkto aplinkosauginiai kriterijai	p.114	Trigubas galutinis rezultatas	p.141
Nuotekis	p.124	Produkto kategorijos taisykliės	p.113	Tvenkinys nuo poplūdžio	p.123
Nuotekos	p.145	Produkto kategorijos taisyklių peržiūra	p.114	Urbanistinė apykaita	p.25
Optimizuota statyba	p.82	Produkto specifikacija	p.115	Urbanistinė dykra	p.17
Oro infiltracija	p.10	Projektavimo kriterijai	p.36	Urbanistinis kaimas	p.143
Oro ištėkis	p.11	Projekto kokybės vertinimas	p.37	Uždarajo ciklo grąžinamasis perdirbimas	p.25
Oro kondicionavimas	p.10	Projekto kokybės vertinimo priemonė	p.37	Užteršta žemė	p.30
Oro nepralaidumas	p.12	Pucolanai	p.112	Vandens apsauga	p.145
Oro pasikeitimas per valandą	p.9	Pucolanas	p.112	Vientisumas	p.123
Oro šilumos siurblys	p.11	Reali diskontavimo norma	p.116	Vietinės medžiagos	p.90
Oro vésinimas vandens garinimu	p.64	Renovuoti	p.118	Visuotinio atšilimo potencialas	p.69
Paplavos	p.72	Saulės energijos kolektorius	p.31	Visuotinis atšilimas	p.69
Paros temperatūros svyravimas	p.40	Saulės šiluminė energija	p.128	Visybinius požiūrius; kompleksinis požiūris	p.76
Pasaulinė atsiskaitymo iniciatyva	p.68	Saulės šviesos laidumo sistema	p.129	Zonavimas	p.146
Paskirstyta gamyba	p.38	Savarankišumas	p.125	Žaliasis smegenų plovimas	p.72
Pastato apvalkalas	p.18	Savartynas	p.80	Žaliasis stogas	p.70
Pastato ekologija	p.18	Sekvestracija	p.125	Žalingo sveikatai pastato sindromas	p.127
Pastato energinis naudingumas	p.51	Sezoninis energijos naudojimo efektyvumo koeficientas	p.124	Žalioji juosta	p.70
Pastato sukelta liga	p.19		p.16	Žeminiai pastatai	p.41
Pastatų darnumo vertinimas	p.133	Srutinių nuotekų sistema	p.116	Žemo pralaidumo stiklas	p.91
Pastatų energinio naudingumo direktyva	p.50	Statyba iš plūktos žemės	p.41		
Pasyvaus vésinimo sistema	p.104	Statyba iš žemės	p.28		
Pasyvi saulės energijos sistema	p.105	Statybinė medžiaga			

References and sources

All references and sources can be found on the original Common Language for Sustainable Construction wiki:
http://www.sccommonlanguage.eu/index.php?title=Main_Page

Translations

The translations into all official EU languages will be available on the website of the European Economic and Social Committee (<http://www.eesc.europa.eu/>) by September 2011

Project development

- Original English version: Architects Council of Europe and the European Concrete Platform
- Translation: Joint Translation Service of the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions
- Publication layout: CEMBUREAU, member of the European Concrete Platform
- Publication printing: Joint Printshop of the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions

Contacts:

Architects Council of Europe:
Adrian Joyce – info@ace-cae.eu

European Concrete Platform:
Jessica Johnson – aj.johnson@cembureau.eu

European Economic and Social Committee:
Martin Schneider – ten@eesc.europa.eu

Special thanks to

The translators of the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions

Photo credits

Front cover:
Tom Merton/OJO Images/Getty Images

Page 3:
Matthieu Spohn/PhotoAlto Agency RF Collections/Getty Images

Page 4:
PhotoAlto/Odilon Dimier/PhotoAlto Agency RF Collections/
Getty Images

In 2009, the EESC was awarded the prestigious "Ecodynamic Enterprise" label by the Brussels Institute for Management of the Environment (IBGE), obtaining 3 stars, the highest level possible.
This label rewards organisations for good environmental performance.

This publication is provided free of charge by the European Economic and Social Committee (EESC) and may not be sold.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) levitab käesolevat väljaannet tasuta ning seda ei tohi müüa.

Šo publikāciju bez maksas nodrošina Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK), un izdevums nav domāts pārdošanai.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas šj leidinj platina nemokamai ir jis negali būti parduodamas.

Responsible for editing

European Economic and Social Committee

"Visits and Publications" Unit

Tel. +32 25469604/8331 • Fax +32 25469764

Rue Belliard/Belliardstraat 99

1040 Bruxelles/Brussel • BELGIQUE/BELGIË

www.eesc.europa.eu

Catalogue No.: EESC-2011-01-EN/ET/LV/LT

© European Union, 2011

QE-31-11-039-4H-C

ISBN 978-92-830-1488-1

9 789283 014881

doi:10.2864/90591

EN/ET/LV/LT